

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2022. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

B/5618

AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL
ELNÖKÉNEK
2022. ÉVI
BESZÁMOLÓJA

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL

Tartalom

Előszó	7
I. AZ ÍTÉLKEZÉS HATÉKONYSÁGA	9
1. Módszertan	9
2. Ügyforgalom	9
2.1. Ügyérkezés	9
2.2. Ügybefejezés	10
2.3. Folyamatban maradt ügyek	11
2.4. A központi régió	11
2.4.1. A Fővárosi Törvényszék	11
2.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék	13
2.4.3. A Fővárosi Ítélőtábla	14
3. Időszerűség	14
3.1. Befejezett peres ügyek	15
3.2. Folyamatban maradt ügyek	15
4. Az ítélkezés megalapozottsága	16
4.1. Jogerő	16
4.2. Hatályon kívül helyezési arány	16
4.3. A jogegységgel és az ítélkezés minőségével kapcsolatos döntések	16
4.3.1. Alkotmánybírósági határozatok	16
4.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)	16
4.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)	17
5. A bírók teljesítménye	17
5.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése	17
5.2. Kirendelések	18
5.3. A bírák értékelése	18
6. Az ítélkezés hatékonyságát támogató tevékenységek	19
6.1. Kabinetek	19
6.2. Vizsgálatok	19
6.2.1. Általános vizsgálatok	20
6.2.2. Célvizsgálatok	20
6.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete	20
6.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások	20
6.3.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége	25
6.3.3. Kezdeményezések	26
II. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET EMBERI ERŐFORRÁSAI	28
1. A bírósági szervezet vezetői	28
1.1. A bírósági vezetők száma	28
1.2. Vezetői változások	28
1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege	28
2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak	29
3. Változások a bírói karban	30
3.1. Pályázatok, kinevezések	30
3.2. Szolgálati viszony megszűnések	31
3.3. Kijelölések	31
4. A bírói kar összetétele	32
4.1. Nemek szerinti megoszlás	32
4.2. Bírói gyakorlati idő	33
4.3. Többletképzettség	33
4.4. Nyelvvizsga	34
5. Emberi erőforrások elosztása	34
5.1. Létszámváltozások, létszámelvek	34
6. Címviselés és címadohányozás	36
7. Bírósági életpálya	36

III. TÁRGYI FELTÉTELEK	37
1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek	37
1.1. Bírósági ingatlanok	37
1.1.1. Épületállomány.....	37
1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása.....	37
1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések	37
1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota	37
1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza	37
1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat	38
1.3. Felújítások, építkezések, beruházások	38
1.3.1. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete	38
1.3.2. A Gödöllői Járásbíróság.....	38
1.3.3. A Szarvasi Járásbíróság.....	39
1.3.4. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely	39
1.3.5. A Csornai Járásbíróság	39
2. Informatikai infrastruktúra	40
2.1. Központi és helyi szerverek	40
2.2. Informatikai hálózat	40
2.3. Alkalmazásfejlesztések 2022. évben	41
IV. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET GAZDÁLKODÁSA	43
1. A Bíróságok fejezet 2022. évi költségvetése	43
2. Kiadási előirányzatok	44
3. Saját bevételek	46
4. Fejezeti kezelésű előirányzatok	46
5. Kiemelt beszerzések.....	47
6. A 2022. évi költségvetés előkészítése	47
V. A BÍRÓSÁGI SZERVEZET INTEGRITÁSA	49
1. A bírósági igazgatás eszközei.....	49
1.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai	49
2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok	49
3. A bíróságok ellen indított peres eljárások	49
4. Belső ellenőrzés	50
5. Közbeszerzések	51
6. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése.....	52
6.1. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek.....	53
7. Bírák fegyelmi helyzete.....	53
8. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete	54
9. Vagyonynyilatkozatok.....	55
VI. ELEKTRONIKUS ELJÁRÁSOK, E-ÜGYINTÉZÉS	56
1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások.....	56
2. Elektronikus befizetések	57
3. E-per	57
3.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban	57
3.2. Civilisztikai eljárások	58
3.3. Csőd- és felszámolási eljárások	59
3.4. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása	60
3.5. Cégügyszak	60
3.6. Büntető- és szabálysértési eljárások	60
4. Távmeghallgatás	61
5. Közhiteles nyilvántartások	61
5.1. Civil szervezetek beszámolóí.....	61
5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása	62
5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása	62

VII. RÉSZ – A KÉPZÉS	63
1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése	63
1.1. A képzésinformatikai rendszer fejlesztése	63
1.2. A központi képzési terv és programok	63
1.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai	64
1.2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái	64
1.3. Központi-helyi és regionális képzések	65
1.4. A MIA által szervezett központi képzések	65
1.4.1. Kötelező képzések	65
1.4.2. Ajánlott képzések	65
2. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár.....	66
2.1. Mailáth György Tudományos Pályázat	66
2.2. Ráth György Bírószági Történelem és Hagyományápolás Pályázat	66
3. Könyvtár	66
4. Tudományos kutatások	67
5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga	67
6. Nemzetközi kapcsolatok	68
6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer.....	68
6.2. Bírószágok nemzetközi kapcsolatai	68
6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai.....	68
6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában	69
6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása	70
7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok	71
7.1. Külföldi képzések, kiutazások.....	71
7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazó verseny	71
8. Werbőczy ösztöndíjprogramok.....	71
8.1. Werbőczy Mundus program	71
8.2. Werbőczy Lingua program	71
8.3. Werbőczy Universitas program	72
9. Nemzetközi képzési projektek.....	72
10. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat.....	72
 VIII. AZ ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL MŰKÖDÉSE	 73
1. Jogszabályban nevesített feladatkörök	73
2. Szervezeti felépítés	73
3. Létszámhelyzet	73
3.1. Engedélyezett létszám	73
3.2. Létszámváltozás 2022. évben	74
4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)	74
5. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt	75
5.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések.....	75

Előszó

Tisztelt Olvasó!

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (a továbbiakban: Bszi.) 76. § (8) bekezdésének c) pontja szerint az Országos Bírósági Hivatal elnöke a tájékoztatással kapcsolatos feladatkörében évente beszámol a bíróságok általános helyzetéről és a bíróságok igazgatási tevékenységéről az Országgyűlésnek.

2022-ben a bírósági szervezet működése kiegyensúlyozott volt. Több, mint 1.770.000 ügy fejeződött be a bíróságokon, mely mintegy 9%-kal meghaladta az ügyérkezést, így tovább csökkent a folyamatban lévő ügyek száma, vagyis az ügyhátralék. Folyamatos célkitűzés – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – a magas színvonalú, megalapozott és időszerű ítélkezés feltételeinek biztosítása és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentése. 2022. évben a megelőző évhez képest nagy arányú, 16%-os csökkenés figyelhető meg az elhúzódó ügyek számában.

2022-ben is folytatódtak az informatikai fejlesztések, melyek elsődleges fókuszpontját a Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIR-O) fejlesztései képezték.

A bíróságok elsődleges feladata az igazságszolgáltatási tevékenység ellátása. E tevékenység során alapvető jelentősége van az időszerűségnek, a magas szakmai színvonalú ítélkezésnek – a pártatlanság megőrzése mellett. Az Országos Bírósági Hivatal e célok megvalósulásához az ítélkező munka ellátásához szükséges feltételek magas szintű biztosításával járul hozzá.

dr. Senyei György
az Országos Bírósági Hivatal elnöke

I. Az ítélezés hatékonysága

1. Módszertan

Az elemzésben megjelenített adatok forrásai – a korábbi évekhez hasonlóan – az Országos Statisztikai Adatgyűjtési Program (OSAP) keretében előállított és közzétett kérdőívek. Az alkalmazott módszertan nem változott a korábbi év beszámolójához képest.

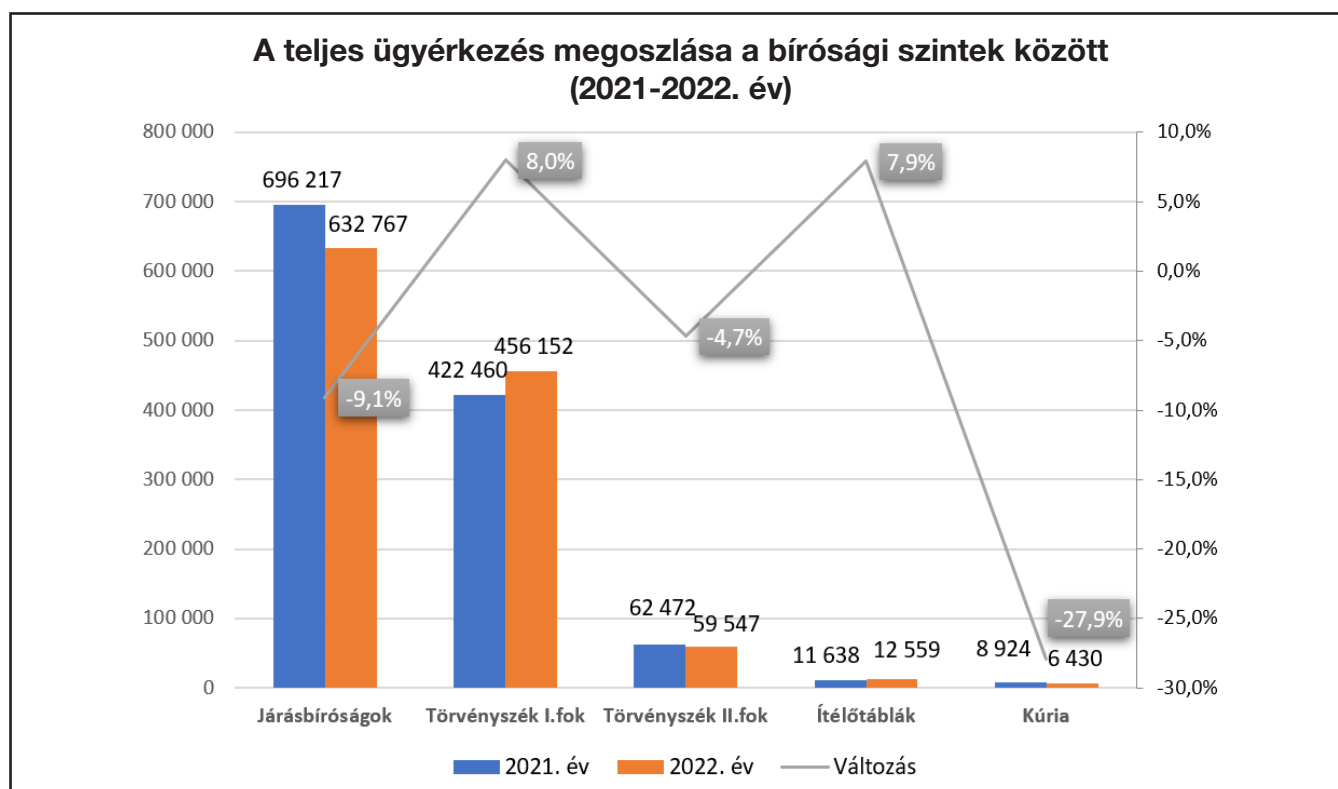
A 2022. éves ügyforgalmi értékeknek a 2021. éves adatokkal történő összevetése során az alábbi külső hatásokat figyelembe kell venni:

2022. március 1. napjától változott a közigazgatási perekhez és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokhoz kapcsolódó jogorvoslati fórumrendszer. Eszerint 2022. március 1. napjától a törvényszéki közigazgatási perekhez és egyéb közigazgatási bírósági eljárásokhoz kapcsolódó fellebbezések elbírálása a Fővárosi Ítéltábla hatáskörébe tartozik. Ha a fellebbezést 2022. február 28. napjáig benyújtották az első fokon eljáró törvényszékre, akkor még a Kúria, ha 2022. március 1. napján vagy azt követően nyújtották be, akkor a Fővárosi Ítéltábla jár el.

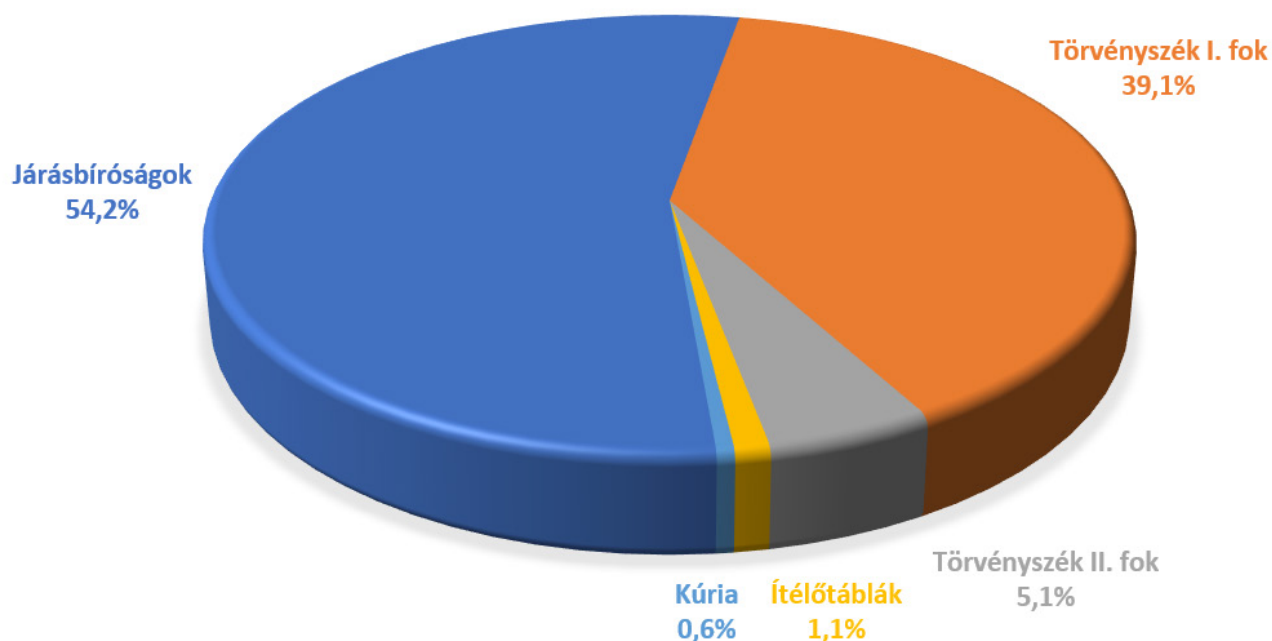
2. Ügyforgalom

2.1. Ügyérkezés

A bíróságokra 2022-ben 1.167.455 ügy érkezett, ami 2,9%-kal kevesebb, mint a 2021. évi ügyérkezés. A csökkenés legnagyobb mértékben a járásbíróságokat érintette, amit elsősorban a szabálysértési nemperes ügyek számának csökkenése eredményezett (-26,2%). A közigazgatási ügyszakban bekövetkezett hatásköri változás következtében az ítéltáblai ügyérkezés 2022. évben 7,9%-kal nőtt az előző évi ügyérkezéshez képest. Az ítéltáblákon kívül törvényszéki elsőfokon is emelkedett az érkezett ügyek száma, amely a növekvő csőd- és felszámolási, valamint a cégügyek számára vezethető vissza (+11%).

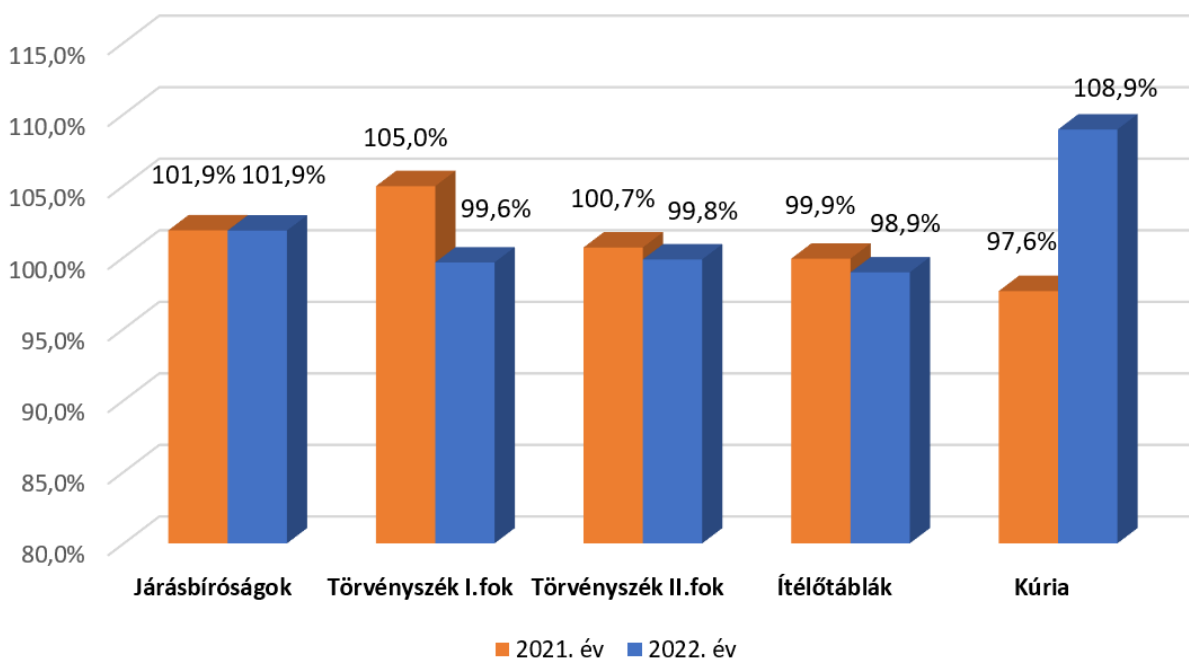
A teljes ügyérkezés megoszlása a bírósági szintek között (2022. év)

2.2. Ügybefejezés

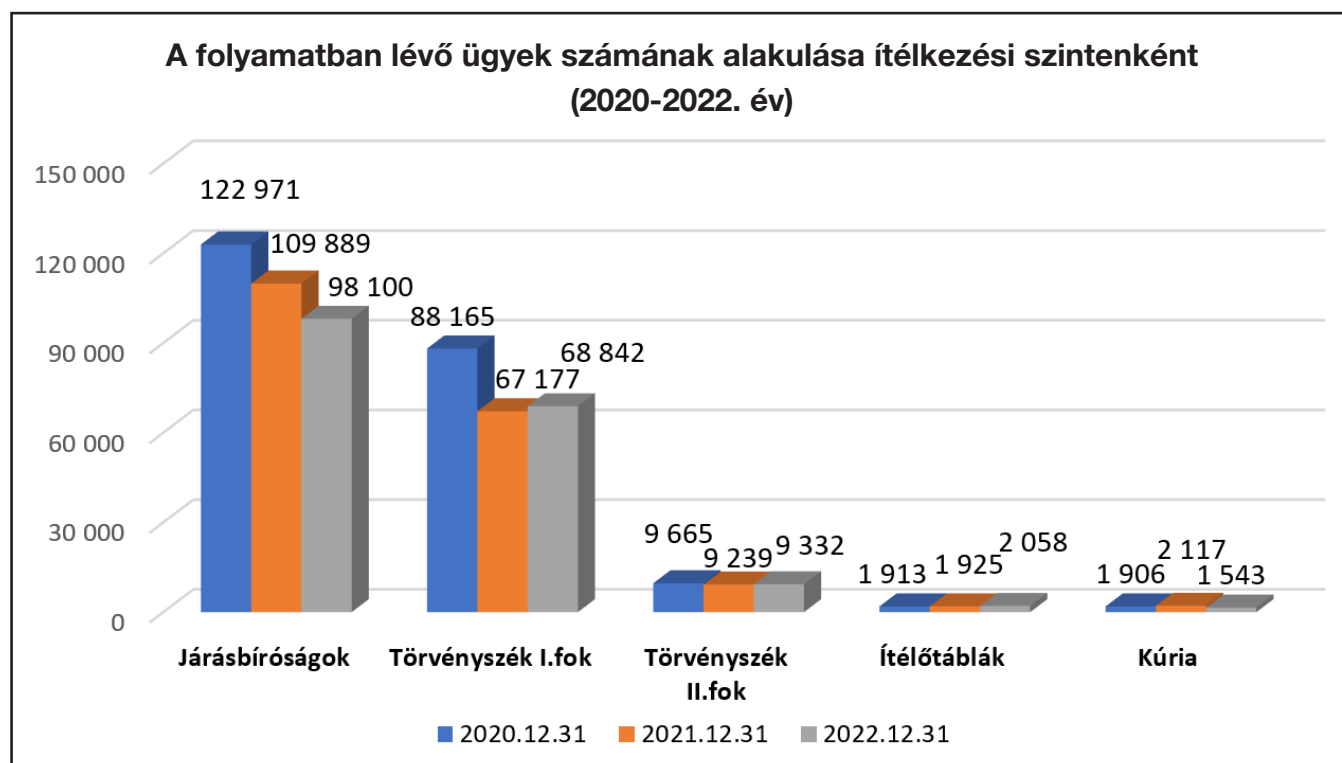
2022-ben a bíróságokon 1.177.927 ügyet fejeztek be, 4,7%-kal kevesebbet, mint 2021-ben, azonban törvényszéki elsőfokon, valamint az ítéltáblákon a befejezések száma meghaladta az előző évi mennyiséget (törvényszéki elsőfokon 2,5%-kal, ítéltáblákon 6,9% kal). 2022-ben a befejezések száma összességében 0,9%-kal meghaladta az ugyanebben az időszakban érkezett ügyek számát.

Befejezett és érkezett ügyek aránya (2021-2022. év)

2.3. Folyamatban maradt ügyek

2022. év végén országosan 5,5%-kal kevesebb ügy volt folyamatban, mint 2021. év végén. A legnagyobb mértékű csökkenés a Kúrián, valamint a járásbíróságokon figyelhető meg: előbbinél 27,1%-kal, utóbbinál 10,7%-kal csökkent a folyamatban lévő ügyek száma 2022. év végére.

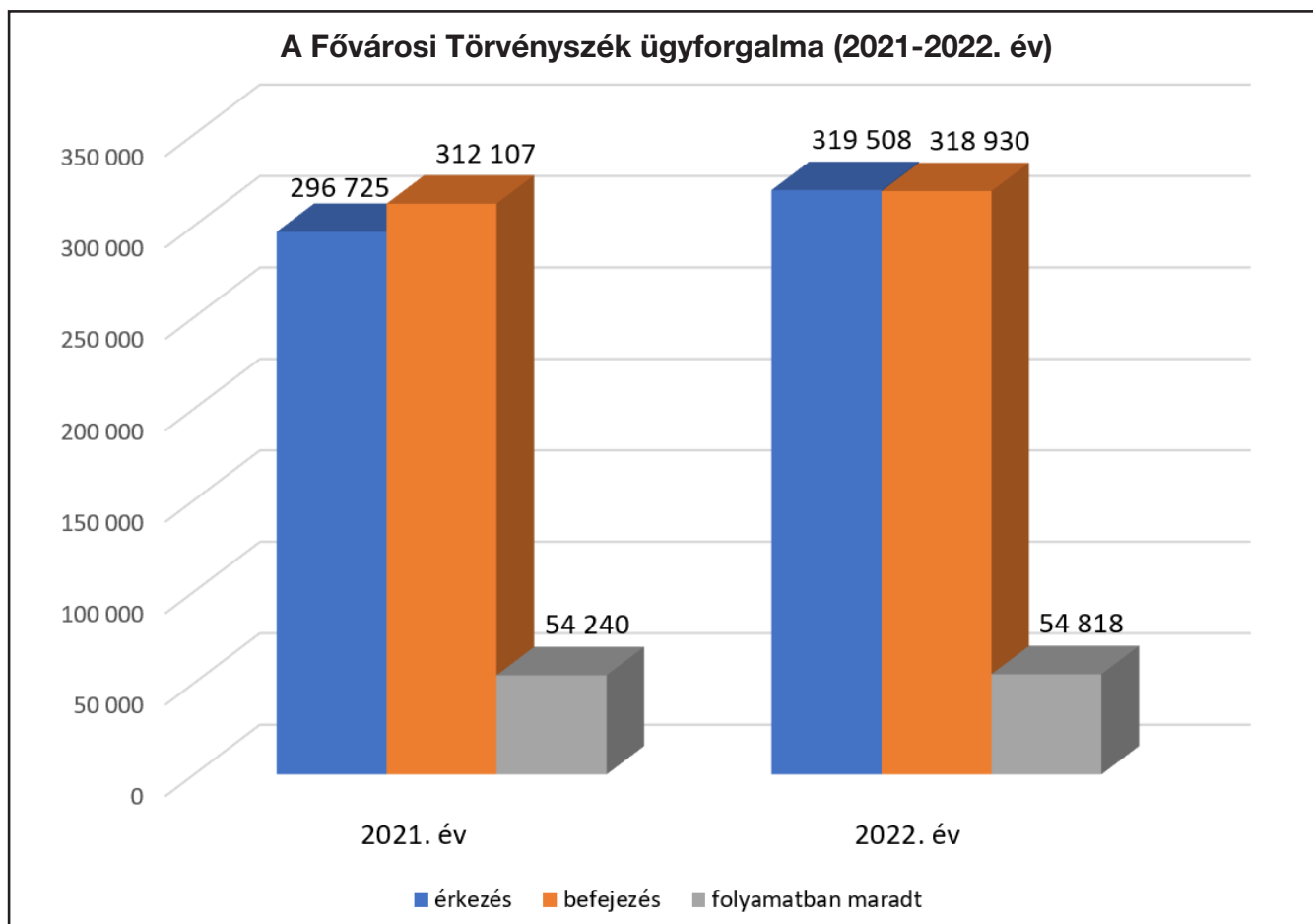
2.4. A központi régió

A központi régióhoz tartozik a Fővárosi Ítéltábla, a Fővárosi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék, valamint az ezen törvényszékek illetékességi területén működő járásbíróságok. 2022-ben a központi régió bíróságaihoz érkezett az ügyek kb. 40%-a, ami 464.942 ügyet jelentett.

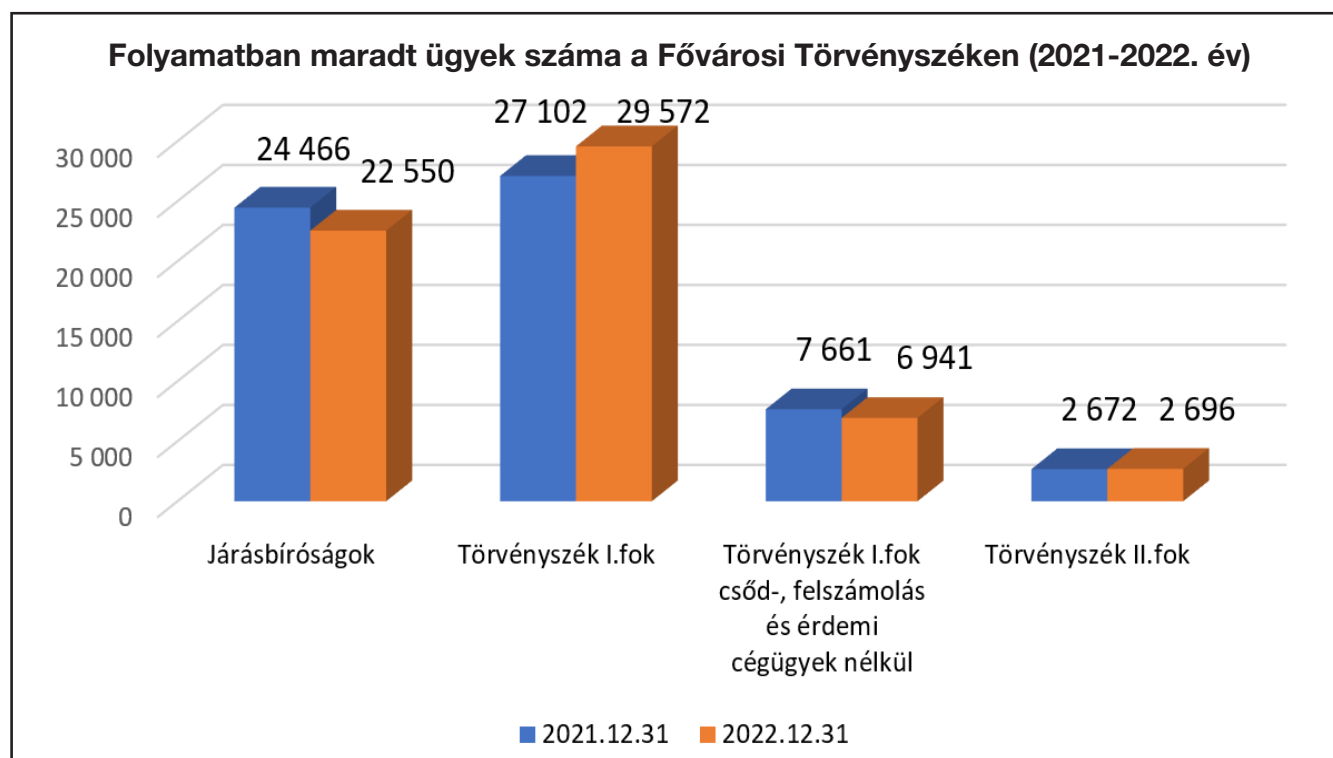
2.4.1. A Fővárosi Törvényszék

A Fővárosi Törvényszékre és bíróságaira 2022-ben 319.508 ügy érkezett, ami 7,7%-kal több, mint 2021-ben.

A befejezett ügyek száma szintén nőtt: 2022-ben a törvényszéken 318.930 ügyet fejeztek be, ami 2,2%-kal meghaladta a 2021. évi értéket. A befejezett ügyek száma közel azonos az érkezett ügyek számával.

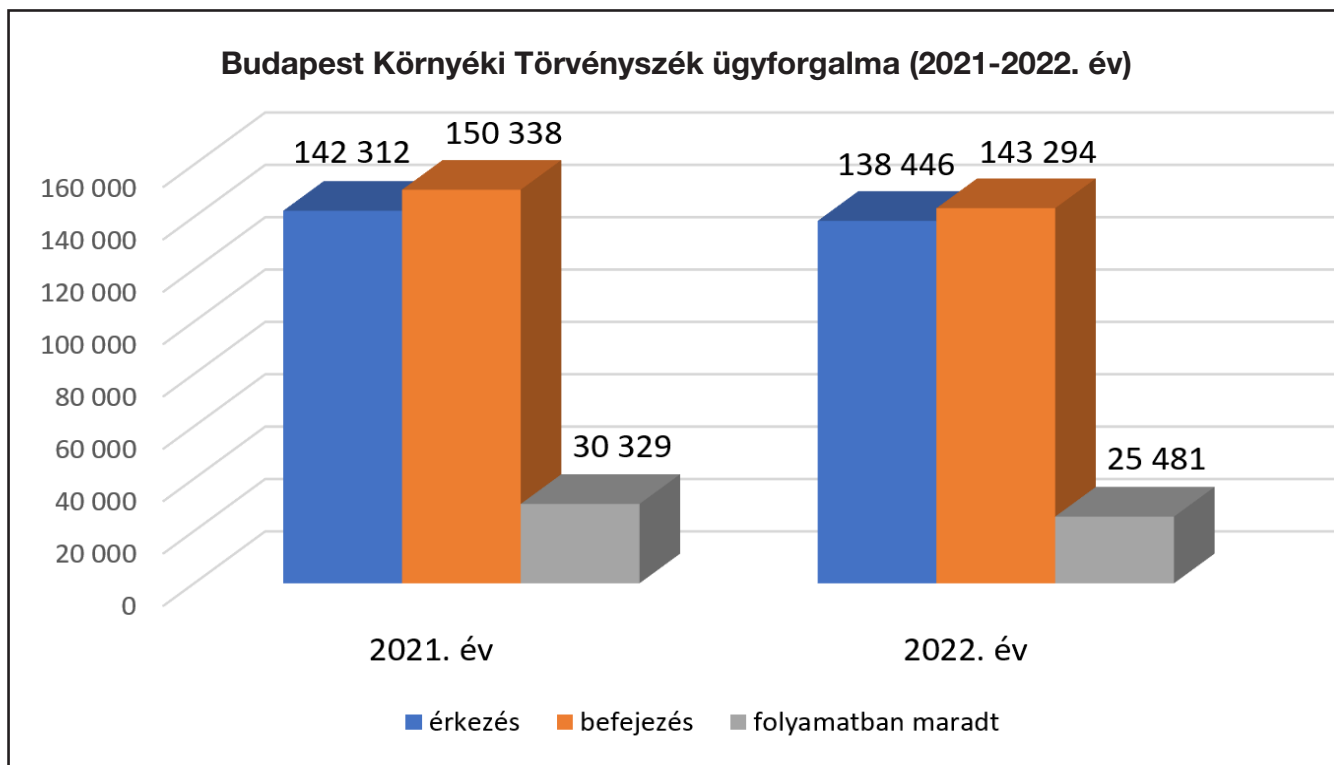

A folyamatban maradt ügyek száma 2022. év végén 1,1% magasabb, mint 2021. év végén. Ennek oka elsősorban az ügyérkezés 7,7%-os emelkedése, amely leginkább a törvényszéki elsőfokú ügyszakot érintette. Járásbírósági szinten – az előző évi állapothoz képest – 7,8%-kal kevesebb ügy maradt folyamatban, a csökkenés mind a peres (-2%), mind pedig a nemperes (-20,1%) ügyszakokban kimutatható.

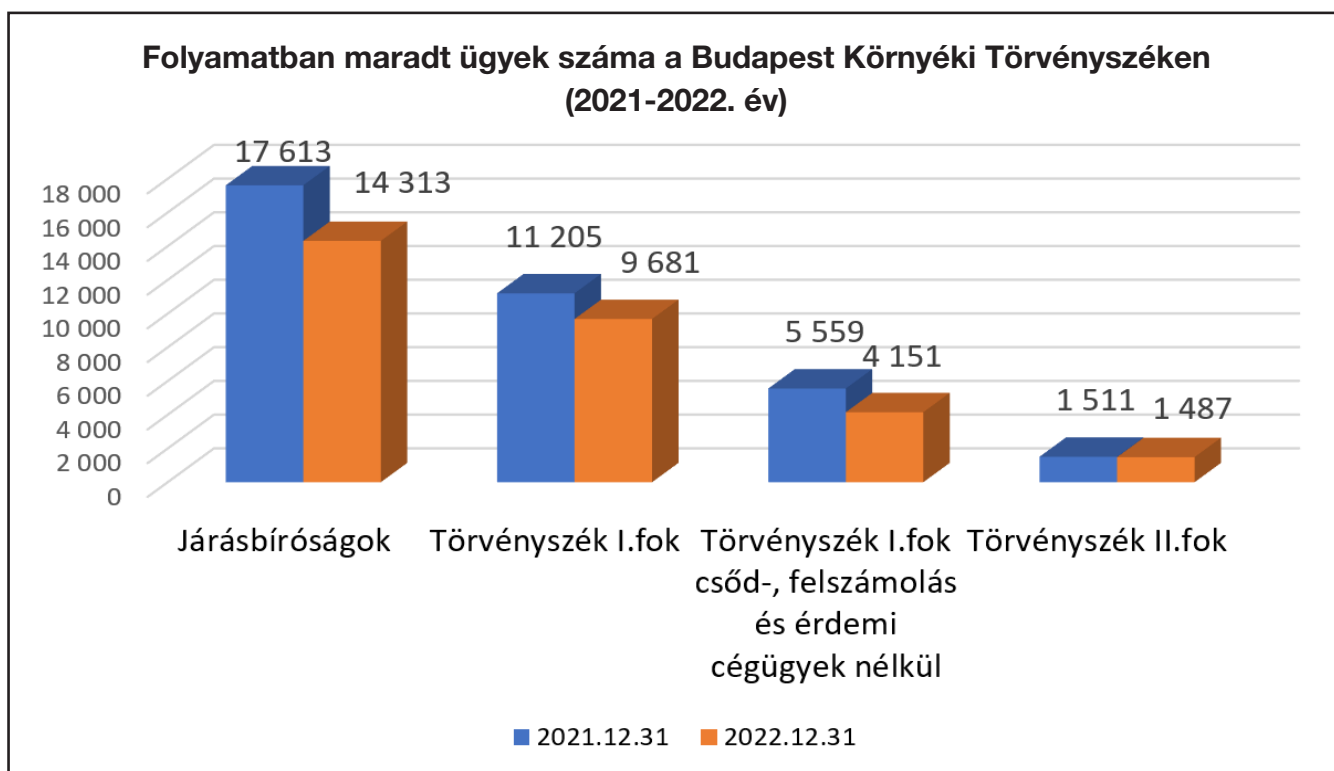

2.4.2. A Budapest Környéki Törvényszék

A Budapest Környéki Törvényszékre 2022-ben 138.446 ügy érkezett, 2,7%-kal kevesebb, mint 2021-ben. A befejezett ügyek száma szintén csökkent 4,7%-kal, azonban a befejezett ügyek száma 3,5%-kal meghaladta az érkezett ügyek számát, így a törvényszéken 16%-kal mérséklődött a folyamatban lévő ügyek száma 2022. év végére.

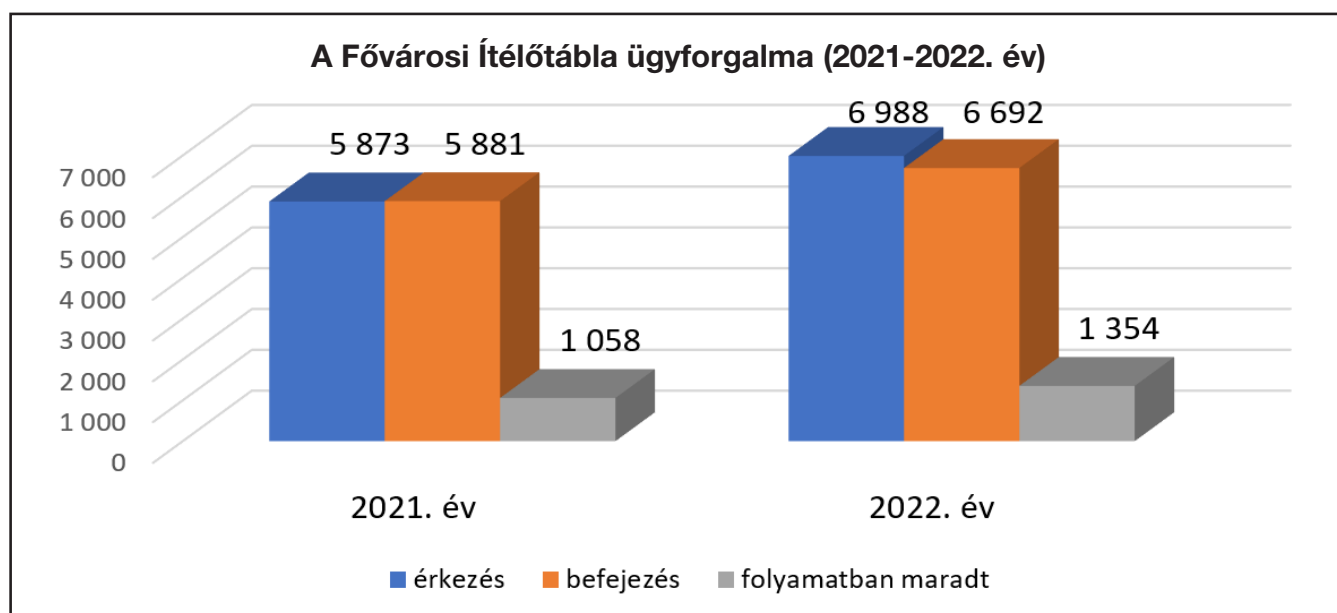
A Budapest Környéki Törvényszéken és az illetékességi területéhez tartozó járásbíróságokon 2022. december 31. napján 25.481 ügy volt folyamatban, 16%-kal kevesebb, mint 2021. év végén. A csökkenés mind a járásbíróságokat, mind törvényszék első-, és másodfokát érintette.

2.4.3. A Fővárosi Ítéltábla

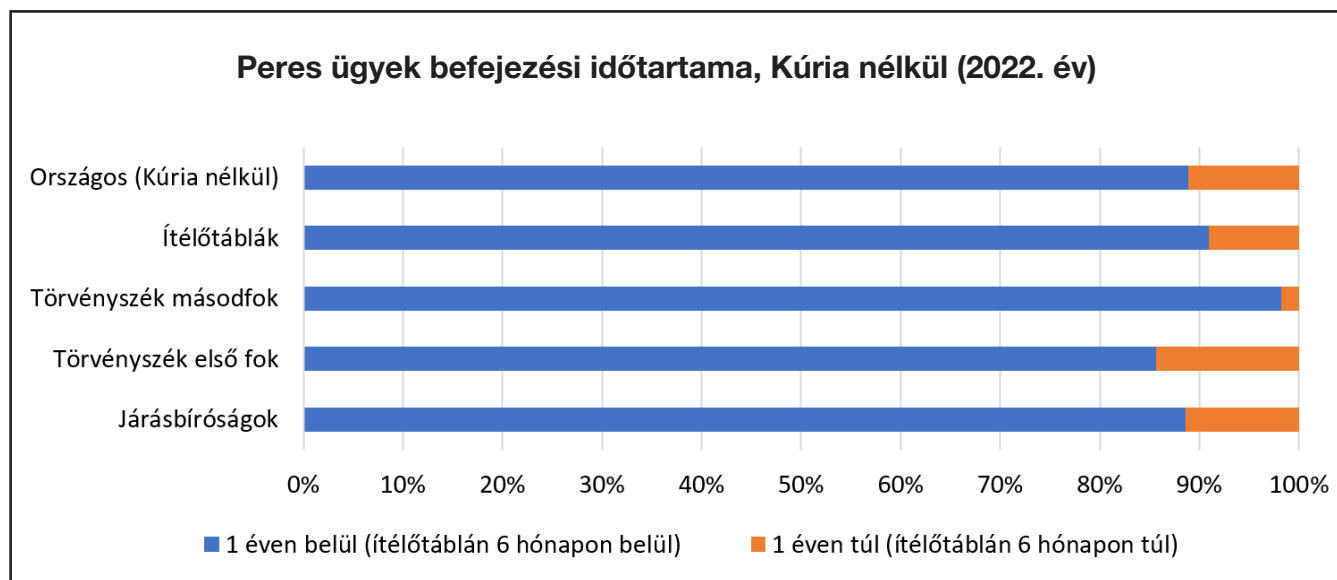
Általánosságban elmondható, hogy az országos ítéltáblai ügyérkezés több, mint fele (2022. évben 55,6%) a Fővárosi Ítéltáblára érkezik. 2022-ben a Fővárosi Ítéltáblára 6.988 ügy érkezett, 19%-kal több, mint 2021-ben. Hangsúlyozandó, hogy a Bszi. **2022. március 1. napján** hatályba lépett módosítása folytán a Fővárosi Ítéltáblán – rendes jogorvoslati szintként, kizárólagos illetékesség megállapításával – Közigazgatási Kollégium került felállításra, mely a bírói és igazságügyi alkalmazotti létszám, az ügyérkezés, valamint a befejezések számának növekedését eredményezte.

Bár 2022-ben 13,8%-kal több ügyet fejeztek be (6.692 ügy), mint egy évvel korábban, azonban a befejezések száma nem haladta meg az ugyanezen időszakban érkezett ügymennyiséget, ezáltal a folyamatban lévő ügyek száma is nőtt. 2022. év végére 1.354 ügy maradt folyamatban, ami 28%-kal több, mint 2021. év végén.

3. Időszerűség

A magas színvonalú és időszzerű ítélkezés a bíróságok számára kiemelt fontossággal bír, ezért 2022. évben is a legfontosabb célok között szerepelt – az elmúlt évek során elért eredmények megtartása mellett – az időszzerűség további javítása, valamint a hosszabb pertartamú ügyek számának csökkentése.

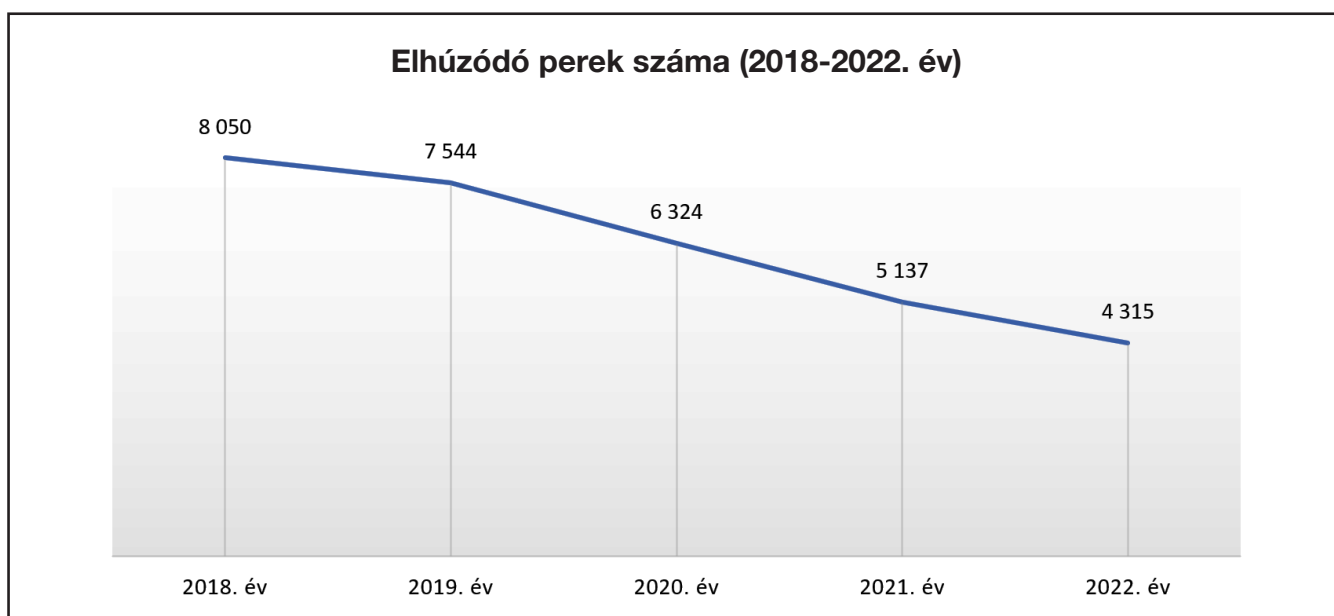
3.1. Befejezett peres ügyek

A törvényszékeken és ítélőtáblákon a perek döntő többsége, 88,9%-a – 236.836 ügyből 210.564 ügy – az adott ítélkezési szintre érkezéstől számított egy éven (ítélőtáblákon 6 hónapon) belül befejeződött.

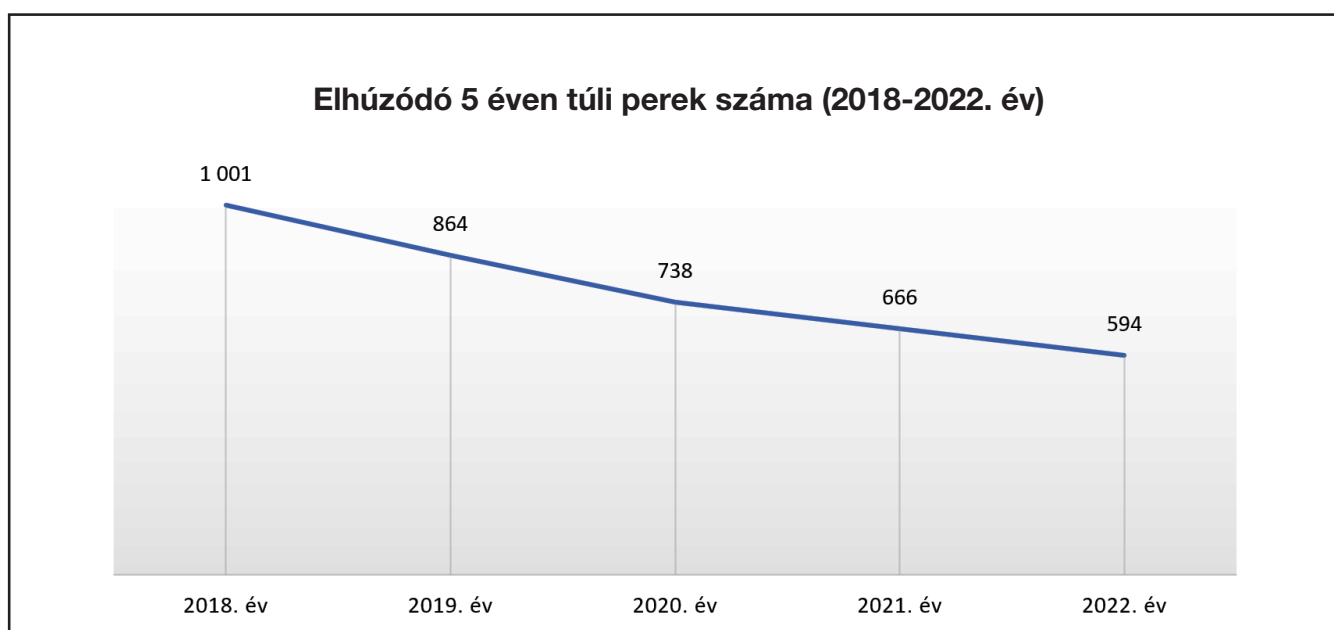
3.2. Folyamatban maradt ügyek

Az Országos Bírósági Hivatal (a továbbiakban: OBH) kiemelt figyelmet fordít a megalapozott és időszűrű ítélkezés feltételeinek biztosítására és az elhúzódó pertartamú ügyek csökkentésére.

Az elhúzódó ügyek – vagyis az elsőfokú bíróságokon a két éven túl, törvényszéki másodfokon az egy éven túl, ítélőtáblákon a hat hónapon túl folyamatban lévő peres ügyek – száma 2021. december 31. napjához képest kiemelkedően nagy mértékben, 16%-kal, 5.137-ről 4.315 ügyre csökkent 2022. év végére. Az elhúzódó ügyek aránya az összes folyamatban maradt ügghöz képest valamennyi bírósági szinten csökkent.

Az elhúzódó ügyek számának jelentős csökkenése az 5 éven túli perek számának kedvező alakulására is hatással volt. 2021. év végéhez viszonyítva az 5 éven túli ügyek száma 10,8% kal csökkent (666 üggről 594 ügyre).

4. Az ítélezés megalapozottsága

4.1. Jogerő

A bírósági ítélezés társadalmi elfogadottságának egyik mércéje, ha minél több ügy emelkedik elsőfokon jogerőre. Az ítéletek meghatározó hányada a járásbíróságok civilisztikai ügyszakában születik: 2022-ben ez a peres befejezések 46,8%-át jelentette. Ezek jogerőre emelkedési aránya 92,8% hasonló az előző évi értékhez (2021: 93,1%).

A járásbírósági büntetőügyek esetében az ügyek 69,4%-a emelkedett első fokon jogerőre, ez az arány szintén közel azonos az előző évvel (2021: 70,5%).

4.2. Hatályon kívül helyezési arány

A hatályon kívül helyezési aránymutató a hatályon kívül helyező és új eljárás lefolytatására utasító határozatok számát a másodfokú bíróságok által peres ügyekben meghozott összes határozat mennyiségéhez viszonyítja.

A hatályon kívül helyezési arány a járásbíróságokon büntető ügyszakban (2,8%-ról 3,2%-ra) emelkedett, ellentétben a civilisztikai ügyszakkal, ahol (8%-ról 6,2%-ra) csökkent 2021. évhez képest.

Törvényszéki elsőfokon a hatályon kívül helyezési arány az ügyszakok között hasonlóan alakult, mint járásbírósági szinten: büntető ügyeknél az arány nőtt, 1,4%-ról 2,7%-ra, civilisztikai ügyszakban azonban csökkent 7%-ról 6,4%-ra.

Törvényszéki másodfokon, büntető ügyszakban a hatályon kívül helyezési arány 11,2%-ról 9,1%-ra csökkent.

4.3. A jogegységgel és az ítélezés minőségével kapcsolatos döntések

4.3.1. Alkotmánybírósági határozatok

Az OBH az Alkotmánybíróság munkáját folyamatosan nyomon követi. A bíróságokat érintő és az Alkotmánybírósághoz benyújtott alkotmányjogi panaszokról, illetve az alkotmánybírósági határozatokról így közvetlenül értesül.

Az Alkotmánybírósághoz 2022. január 1. és december 31. napja között összesen 23 egyedi normakontroll iránti bírói kezdeményezés érkezett (Abtv. 25. §), míg alkotmányjogi panasz keretében a kezdeményezésre jogosultak 41 bírósági ügyben hivatkoztak alaptörvényellenes jogszabály alkalmazására (Abtv. 26. § (1) bekezdése) és 470 ügyben támadták az alaptörvényellenesnek tartott bírói döntést (Abtv. 27. §).

2022-ben bírósági/hatósági döntés megsemmisítésére 32 alkalommal került sor.

4.3.2. Az Európai Unió Bírósága (EUB)

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 267. cikke lehetővé teszi, hogy a nemzeti bíró előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezzen abban az esetben, ha egy előtte folyamatban lévő ügyben az alkalmazandó uniós jog érvényessége, vagy az uniós jog értelmezése körében kétsége merülne fel és korábban a jog értelmezésére e körben még nem került sor.

Fontos, hogy a bírói kar értesüljön a már kezdeményezett előzetes döntéshozatali eljárásokról, illetve az EUB által meghozott döntésekről. Erre figyelemmel a bíróságok belső intranetes honlapján elérhető egy keresőfunkcióval is ellátott információs adatbázis, amely tartalmazza a bíróságok előzetes döntéshozatali eljárás iránti kezdeményezésről szóló határozatait, valamint az EUB-nak a bíróság kérdésére adott válaszát is, továbbá elérhetők az eljárás kezdeményezéséhez szükséges végzésminták és sablonok is.

Fenti célok megvalósulását segíti az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH), melynek egyik kiemelt feladata az Európai Unió Bírósága ítélező tevékenységének nyomon követése, a közzétett határozatokról összefoglaló készítése és ezen határozatok és összefoglalók belső intranetes honlapon történő közzététele.

Az OBH a képzések során továbbra is kiemelt figyelmet fordít az előzetes döntéshozatali eljárásokra, ugyanis a konkrét ügyben indult előzetes döntéshozatali eljárás hatása az adott peres eljáráson túlmutatva akár az egész bírósági szervezetet is érintheti.

A bíróságok 2022-ben 20 alkalommal kezdeményeztek előzetes döntéshozatali eljárást.

4.3.3. Az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB)

2022-ben az Emberi Jogok Európai Bírósága 35 db Magyarországot érintő ítéletet hozott, melyből valamennyi esetben marasztaló döntés született. A 35 elmarasztaló ítéletben 73 jogsértés került megállapításra, melyből 30 jogsértés (azaz a megállapított jogsértések 41%-a) érintette a magyar bírósági szervezetrendszert.

Az Emberi Jogok Európai Egyezménye (EJEE) 6. cikk 1. bekezdésében szabályozott, „tisztességes tárgyaláshoz való jog” és az „észszerű eljárási idő” követelményének megsértése miatti ügyekkel kapcsolatosan összesen 16 ítélet született, az EJEE 13. cikke szerinti hatékony jogorvoslathoz való jog megsértését az EJEB 14 esetben mondta ki.

Az EJEE 5. cikkének – szabadsághoz és biztonsághoz való jog – sérelme vonatkozásában az EJEB 30 marasztaló ítéletet hozott, mely több esetben érinti a büntetőeljárásban elrendelt letartóztatás túlzott időtartamát.

Az OBH a rendelkezésre álló igazgatási eszközökkel elősegíti az eljárások mielőbbi befejezését, a képzések során pedig biztosítja a bírósági eljárásokat érintő EJEB ítéletekben megjelenő esetjognak a bíróságok részére történő visszacsatolását és a tapasztalatok hasznosítását. Ehhez segítséget nyújt az EJSZH belső intranetes honlapján található keresőfelület is, melyen az EUB döntéseihez hasonlóan az EJEB döntései is figyelemmel kísérhetők.

A Gázsó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletében az EJEB felhívta Magyarországot, hogy hozzon létre olyan hazai jogorvoslatot vagy jogorvoslat-együttest, amely megfelelő módon, az EJEB esetjogában lefektetett egyezményes elvekkel összhangban képes kezelni az ítéletben azonosított strukturális hiányosságokat. 2021. június 25. napján a Magyar Közlönyben kihirdetésre került a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény, amely 2022. január 1. napján lépett hatályba. A törvényt kizárólag polgári peres eljárásokban, a törvény hatálybalépésekor folyamatban lévő, valamint az azt követően indult bírósági eljárásokkal kapcsolatos vagyoni elégtétel iránti igényekre kell alkalmazni azzal, hogy 2022. december 31. napjáig vagyoni elégtétel iránti igény csak jogerősen befejezett bírósági eljárással kapcsolatban érvényesíthető.

5. A bíróságok teljesítménye

5.1. A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének mérése, elemzése

A bírósági szervezet igazságszolgáltatási tevékenységének számszerű mérése és elemzése szolgálja egyfelől az állami-önkormányzati, társadalmi és gazdasági szereplők, tudományos intézetek és a média tájékoztatását, másfelől a bírósági igazgatás döntéseinek előkészítését, támogatását és hatályosulásának vizsgálatát.

Az OBH 2022-ben is ellátta a Hivatalos Statisztikai Szolgálat tagjaként a hivatalos statisztikáról szóló 2016. évi CLV. törvény szerinti feladatait, biztosította az ítélkező tevékenységre vonatkozó statisztikai adatok publikálásával a nyilvánosság tárgyyszerű tájékoztatását.

A bírósági igazgatás egészével komplex kapcsolatban álló területen az OBH feladata közreműködni abban, hogy az arányos és kiegyensúlyozott munkateher megteremtésének és fenntartásának kötelezettségét a bírósági vezetők teljesíthessék. Ennek keretében az OBH a bíróságok által szolgáltatott ügyforgalmi és tevékenységi adatok alapján – a felelős létszámgazdálkodás elvét szem előtt tartva – meghatározta a bíróságok szükséges bírói létszámát.

Az OBH továbbra is annak szem előtt tartásával végzi ezen feladatát, hogy a bírósági igazgatási vezetők rendelkezésére állnak azok az eszközök – az ügyelosztási rend kialakítása, az igazgatási ellenőrzés,

a helyi létszám-átcsoportosítás és kirendelés – amelyek az arányos munkateher-elosztást biztosítják. Ezek elégtelensége esetén az OBH központilag álláshely-átcsoportosítással vagy kirendelés biztosításával járul hozzá az arányos munkateher eloszláshoz.

5.2. Kirendelések

Kirendelés esetén a bírónak az eredeti beosztásától eltérő szolgálati helyen kell ítélkezési tevékenységet végeznie. A bíró kirendelésére a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása vagy a bíró szakmai fejlődésének elősegítése érdekében kerülhet sor.

A kirendelésről a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (a továbbiakban: Bjt.) 31-33. §-a rendelkezik.

A kirendelésnél a bíró méltányolható érdekeit figyelembe kell venni. A bíró kirendelésére csak hozzájárulásával kerülhet sor, amennyiben a beosztásából eredő ítélkezési tevékenységét is megtartja, illetve amennyiben törvényben meghatározott családi-, illetve személyi körülmények esetén lakó-, vagy tartózkodási helyétől, illetve szolgálati helyétől eltérő településen lévő szolgálati helyre kívánják kirendelni.

A bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében a bírót hozzájárulása nélkül háromévenként, ezen belül legfeljebb egy évre lehet kirendelni. A Bjt. 33. § (1) bekezdésére figyelemmel kiírt pályázatot elnyert, ún. „mozgó bírák” esetén a bírót a pályázatban írt maximum 3 éves időtartamon belül, a pályázatban megjelölt bíróságokra lehet kirendelni, mely esetben a pályázat benyújtása a kirendeléshez való hozzájárulásnak tekinthető.

A szakmai fejlődés elősegítése érdekében a bíró – a törvényszék, az ítélőtábla és a Kúria elnökének kezdeményezésére – a törvényszékre, az ítélőtáblára, illetve a Kúriára rendelhető ki.

A kirendelés lehetőségével leginkább az ügyforgalmi szempontból kedvezőtlenebb helyzetben lévő törvényszékek elnökei élnek, azaz a kirendelésekre elsősorban az ügyteher kiegyenlítése miatt került sor.

2022-ben a törvényszéki elnökök 758 bíró kirendeléséről határoztak.

A 2022-es évben az OBH elnöke – a bírósági elnökök kezdeményezésére és a bírók hozzájárulásával – 68 bíró kirendeléséről határozott a Bszi. 76. § (5) bekezdésének h) pontja alapján, az alábbiak szerint:

- 7 bírót ítélőtábláról a Kúriára,
- 4 bírót törvényszékről a Kúriára,
- 1 bírót a Kúriáról ítélőtáblára,
- 3 bírót ítélőtábláról ítélőtáblára,
- 28 bírót törvényszékről ítélőtáblára, *
- 2 bírót járásbírósról ítélőtáblára,
- 1 bírót járásbírósról törvényszékre,
- 1 bírót járásbírósról járásbíróra.
- 21 bírót törvényszékről törvényszékre. *

(* Egy bíró ítélőtáblára és törvényszékre is kirendelésre került 2022-ben.)

Bírák kirendelésére 45 esetben a bíróságok közötti ügyteher egyenletes elosztásának biztosítása érdekében, 23 esetben pedig a szakmai fejlődésének elősegítése érdekében került sor.

5.3. A bírák értékelése

Az Alaptörvény 26. cikkének (1) bekezdése szerint a bírák függetlenek, és csak a törvénynek vannak alárendelve, ítélkezési tevékenységükben nem utasíthatóak. A függetlenség nagy szakmai felelősséggel jár együtt, szükség van tehát egy olyan eljárásra, mely által a bíró tevékenysége ellenőrizhető, biztosítva így az állampolgárok által is elvárt szakmai színvonalat.

A bírói munka értékelése egyszerre több funkciót is betölt:

- lehetőséget teremt a szakmai munka ellenőrzésére, egyben kiszűri a szakmailag alkalmatlan bírákat,
- visszajelzést ad a bírónak az erősségeiről és a fejlesztendő területekről,
- rendszeres, tervezhető, de szükség esetén soron kívül is elrendelhető,

- objektivitása és tárgyyszerűsége folytán reális és összemérhető képet ad az ország különböző bíróságain ítélkező bírók munkájáról,
- feltárja az esetleges rendszerszintű hibákat,
- közvetett módon védi az ügyfelek érdekeit, elősegítve az eljárások szakszerű és időszerű lefolytatását.

A bíró munkájának értékeléséről a Bjt. 65-87. §-a rendelkezik. A bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló 8/2015. (XII.12.) OBH utasítás (a továbbiakban: Bmé.) elősegíti, hogy a vizsgálati jelentések tartalmilag és szerkezetileg is egységesek legyenek.

2022-ben a Kúrián, az ítélőtáblákon, a törvényszékeken és a járásbíróságokon összesen 300 bíró-vizsgálatot végeztek: 68 határozott és 232 határozatlan időre kinevezett bírót vizsgáltak.

A határozott időre kinevezett bírák értékelése során abban kell állást foglalni, hogy határozatlan idejű kinevezésre alkalmasak-e. A 2022-es évben mind a 68 vizsgált bíró „határozatlan idejű kinevezésre alkalmas” értékelést kapott.

A 232 határozatlan időre kinevezett bíró értékelésének eredményeként

- 119 fő kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas,
- 83 fő kiválóan alkalmas,
- 30 fő alkalmas értékelést kapott.

6. Az ítélkezés hatékonyságát támogató tevékenységek

6.1. Kabinetek

Az Országos Bírósági Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 11/2013. (XII. 31.) OBH utasítás (a továbbiakban: OBH SZMSZ) 13/A. § (1) bekezdése biztosítja azt, hogy az OBH elnöke a bíróságok szervezetével és működésével kapcsolatos, a feladatkörébe tartozó fontosabb ügyekben tanácsadásra, valamint javaslattételre, véleményezésre, továbbá állásfoglalás kiadására ügydöntő jogkör nélküli tanácsadó kabinetet hozzon létre.

2022-ben is folytatták munkájukat az alábbi kabinetek:

- Létszámgazdálkodási Kabinet,
- Gyermekjogi Kabinet,
- Válsághelyzeti Kabinet,
- Bírói Munka Értékelésének Szabályait Vizsgáló Kabinet.

2022-ben az OBH elnöke további egy kabinet létrehozása mellett döntött:

- Súlyszám Kabinet.

6.2. Vizsgálatok

A vizsgálat lehetővé teszi az igazgatás egy adott területének alapos elemzését, mely ráirányíthatja a vezető figyelmét a vizsgált területet érintő esetleges hiányosságokra.

A bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás (a továbbiakban: Igazgatási Szabályzat) alapján a vizsgálatokon belül két fő típus különböztethető meg: a vezetői és az igazgatási vizsgálat.

A vezetői vizsgálat célja a vezetői tevékenység eredményeinek áttekintése, melynek révén lehetőség nyílik a vezetői készségek fejlesztésére, a fejlesztendő területek meghatározására.

Az igazgatási vizsgálat az adott szervezeti egység törvényes és szabályszerű működésének ellenőrzésére, az egyes feladatkörök ellátásával kapcsolatos gyakorlat átvilágítására, a fejlesztendő területek meghatározására, az esetleges hibák, hiányosságok feltárására irányul. Az OBH igazgatási gyakorlatában tipikusak a rendszeresen lefolytatott általános vizsgálatok, továbbá az országos, illetve az egyedi célvizsgálatok.

6.2.1. Általános vizsgálatok

Az általános vizsgálatokat rendszeresen, általában évente, illetve félévente visszatérően kell lefolytatni. A korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben ismét vizsgálat tárgyát képezték:

- a bíróságokon elévült büntetőügyek, valamint
- a két éven túl folyamatban lévő ügyek.

Mindezekon túlmenően az OBH évente nyomon követi az elhúzódó pertartamú ügyeket, büntető ügyszakban a külföldi ítélet érvényének elismerésével és általában a külföldre irányuló jogsegélyforgalommal kapcsolatos tapasztalatokat is.

6.2.2. Célvizsgálatok

A célvizsgálat valamely konkrét tevékenység, témakör részletes áttekintésére irányul. Ennek célja, hogy a vizsgált részterületen megfelelő helyzetelemzésre és feladatmeghatározásra kerüljön sor. A központi igazgatás által elrendelt célvizsgálat – annak oka alapján – lefolytatható egyidejűleg több bíróságon vagy akár valamennyi bíróságon is.

2022-ben az OBH elnöke a következő igazgatási célvizsgálatokat rendelte el:

- A 6.SZ/2022. (I. 28.) OBHE határozattal a Fővárosi Törvényszéken elrendelt célvizsgálat célja annak feltárása volt, hogy a Fővárosi Törvényszékre és a területén működő kerületi bíróságokra 2021. évben érkezett, a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII. 11.) OBH utasítás hatálya alá tartozó, valamint a bíróságok egységes iratkezelési szabályzatáról szóló 17/2014. (XII. 23.) OBH utasítás VI. fejezete szerinti elnöki ügyvitel hatálya alá tartozó, országos hatáskörű szervek, illetve köztisztviselők által előterjesztett beadványok ügyintézési gyakorlata megfelelt-e az irányadó jogszabályoknak, normatív utasításoknak, illetve belső szabályozóknak.
- A 2022.OBH.XX.G.16 számon elrendelt célvizsgálat célja az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetetlenné tételével, az elektronikus adat végleges hozzáférhetetlenné tételével, valamint az elektronikus adat lefoglalásával és megőrzésre kötelezéssel kapcsolatos eljárással összefüggő gyakorlati tapasztalatok felmérése volt.
- Az Alapvető Jogok Biztosának az online gyermekvédelem jogvédelmi mechanizmusának hatékonyságát, valamint védelmi és szankciórendszerét ellenőrző és értékelő jelentésének megállapításai nyomán elrendelt vizsgálat célja a bíróságok által a határozatban foglaltak eredményes végrehajtása érdekében követett eljárásrend feltárása volt.
- A 2022.OBH.XX.G.18/2. számon a kiskorú gyermekkel érintett családjogi ügyekben a speciális eljárási határidők érvényesülésének vizsgálatára elrendelt célvizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy az elsőfokú polgári eljárásokban miként érvényesülnek a Pp. – a Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 178. §-ával módosított – speciális eljárási határidőket megállapító rendelkezései a kiskorú gyermeket érintő ügyekben, továbbá milyen szakmai-igazgatási eszközök támogatják e határidők érvényesülését.

6.3. A bírósági szervezet működésének jogszabályi környezete

6.3.1. A bírósági szervezetet érintő jogszabály-módosítások

6.3.1.1. Jogállási tárgyú főbb jogszabályváltozások

- **A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény módosította a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvényt (Bjt.) a tekintetben, hogy 2022. január 1. napjától 11,6 %-kal emelkedett a bírói illetményalap.**

- **Az egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a **Bjt.-t** a bírói munka értékelésének részlet-szabályai tekintetében, továbbá bevezetésre került, hogy a bírósági 45 év szolgálati idő után jubileumi jutalomként hathavi illetményének megfelelő összegre jogosult. **2022. január 1. napjától** az igazság-ügyi alkalmazottak szolgálati jogviszonyáról szóló 1997. évi LXVIII. törvény **(Iasz.)** rendelkezései közé is bekerült, hogy az igazságügyi alkalmazott 45 év szolgálati idő után jubileumi jutalomként hathavi illetményének megfelelő összegre jogosult, illetve, hogy mely további jogviszonyokat kell a szolgálati viszony idejébe beszámítani. Igazságügyi alkalmazottak számára a hozzátartozó halála esetén a munkavégzés alóli mentesítés lehetőségét a módosítás a Ptk. 8:1. § 1. pont szerinti közeli hozzátartozó helyett a Ptk. 8:1. § 2. pont szerinti hozzátartozó halála esetére terjesztette ki, a Bjt.-vel összhangban.
- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvényt **(Bsz.)** és újraszabályozta a Kúria jogegységi eljárását. A módosítás integrálta a jogegységi eljárást a jogegységi panasz tanács eljárásaiba. A Bsz. **2022. március 1. napján** hatályba lépett módosítása folytán a Fővárosi Ítéltáblán – rendes jogorvoslati szintként, kizárólagos illetékesség megállapításával együtt – Közigazgatási Kollégium került felállításra. Ehhez kapcsolódóan az átmenet ütemezése miatt **2022. január 1. napjától** módosult a **Bjt.** is. A módosítás szerint az OBH elnöke 2022. január 1. napját követően megállapítja az ítéltáblán szükséges köz-igazgatási bírói létszámot és pályázatot írhat ki a közigazgatási ügyszakos bírói álláshelyek betöltésére.
- **Az egyes törvényeknek a honvédelemmel, a gazdaságfejlesztéssel, valamint a kormányzati igazgatással összefüggő módosításáról szóló 2022. évi VII. törvény** az Alaptörvény kilencedik módosítása, valamint a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvényhez kapcsolódóan új alkotmányos alapokra helyezte a különleges jogrendi helyzeteket és a védelmi és biztonsági célú állami feladatellátás rendjét övező jogi szabályozást, amely jogi környezet szabályozza a válságkezelési és különleges jogrendi intézkedéseket, bevezetve az összehangolt védelmi tevékenység új jogintézményét. Ennek keretében **2022. november 1. napjától a Bjt.** akként módosult, hogy rendelkezési állományba helyezett bírót az OBH elnöke hivatalból vagy az érintett bíróság elnökének vagy a rendelkezési állományba helyezett bírónak a kezdeményezésére hadiállapot, szükségállapot idején, háromévenként legfeljebb két évre beoszthatja igazságszolgáltatási feladatra az utolsó beosztási helye szerinti bíróságra vagy olyan más bíróságra, ahonnan lakóhelyére naponta vissza tud utazni, továbbá igazgatási feladatok ellátására az OBH-ba, ha onnan a lakóhelyére naponta vissza tud utazni.

5.3.1.2. A bíróságokat jelentősen érintő eljárási szabályok változása

A bíróságokat jelentősen érintő büntető ügyszakos eljárási szabályok változása

- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a **büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvényt (Be.)**. A módosítás többek között a zár alá vétel tárgyában meghozott határozatok rendelkező részének kötelező tartalmi elemeit bővítette. A törvény módosította továbbá a **nemzetközi bűnügyi jogsegélyről szóló 1996. évi XXXVIII. törvényt (Nbjt.)**. A Magyarországról történő kiadatás megtagadási okai a kiadatás alapjául szolgáló cselekményt érintően a magyar bíróság ítélete mellett kiegészültek a Schengeni megállapodásban részes valamely állam vagy egy másik EU tagállam általi jogerős elbírálással.
- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. március 1. napjától is módosította a Be.-t.** Lényeges változás, hogy ha az adott cselekmény miatt az elkövető felelősségét szabálysértési eljárásban már megállapították, az elkövetővel szemben azonos tényállás mellett – a felülvizsgálat és a perújítási eljárás lefolytatása előtt – büntetőeljárás nem indítható. A törvény **az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.)** 52. §-ának újonnan alkotott (5) bekezdésére figyelemmel módosította a magánvádas eljárással kapcsolatos szabályokat. Lehetőség nyílt különleges eljárás lefolytatására arra az esetre, ha a bíróság jogerős ítéletében a kiutasítás tartama az 1999. február 28. napjáig hatályban volt Büntető Törvénykönyv alkalmazásával nem került meghatározásra és a **kiutasítás végrehajtása érdekében** még nem intézkedtek, pl. a kiszabott szabadságvesztés letöltése okán. **Az Európai Unió tagállamaival folytatott bűnügyi együttműködésről szóló 2012. évi CLIII. törvény (EÜtv.)** módosítása az európai

elfogatóparancs végrehajtásának szabályait, a végrehajtás átadását és a specialitás szabályait érintően. A törvény **a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.)** módosítását is magában foglalja, különös tekintettel a szabadságvesztés, az elzárás és a letartóztatás végrehajtásának szabályaira.

- **A kondicionalitási eljárással összefüggésben a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény módosításáról szóló 2022. évi XLI. törvény 2022. november 15. napján lépett hatályba.** A jogszabály egy teljesen új, a büntetőeljárás szabályozásban eddig ismeretlen eljárási mechanizmust vezetett be, a Be. egy önálló fejezetében, külön eljárasként, „Eljárás közhatalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekmény esetén” elnevezéssel. A külön eljárással érintett bűncselekményi kör alapvetően a költségvetéssel, a közvagyon kezelésével kapcsolatos, illetve a közhatalom visszaélészerű gyakorlását büntető bűncselekményeket, így pl. korrupciós bűncselekményeket, a hivatali visszaélést, a költségvetési csalást, a pénzmosást foglalja magában [Be. 817/A. § (1) bekezdés]. Az eljárás kulcsszereplője (a felülbírálati indítványt előterjesztő, illetve a vádindítvány képviselőjére jogosult személy) az eljárási szempontból teljesen kívülálló, a köz érdekében fellépni kívánó személy.

A bíróságokat jelentősen érintő civilisztikai ügyszakos eljárási szabályok változása

- **Az egyes törvényeknek az egyszülős családok életkörülményeinek javítása érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi LXXIV. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvényt (Pp.). A kiskorú gyermek tartása iránt indított per különös szabályai körében a perben válaszirát és viszontválasz benyújtásának helye nincs, kizárt a további írásbeli perfelvétel és lerövidült az írásbeli ellenkérelem előterjesztésére nyitva álló határidő. Az írásbeli ellenkérelemben a fél köteles feltüntetni havi nettó jövedelmét, a munkáltatójának vagy más, a fél számára jövedelmet folyósító szervnek a nevét, székhelyét és a kézbesítési címét, ha az a székhelytől eltér. A törvény a hivatalbóli bizonyítás nevesített eseteként szabályozta a bíróságnak a tartásra kötelezett jövedelmi, vagyoni helyzetének feltárását, a jövedelmének meghatározása érdekében a munkáltatójának vagy más, számára jövedelmet folyósító szervnek a felkutatását, különösen, ha az ellenérdekű fél valószínűsíti, hogy a tartásra kötelezett fél teljesítőképessége ellenére nem tesz eleget tartási kötelezettségének. A bíróság kötelezettsége lett tájékoztatni a felet a közvetlen bírósági felhívás lehetőségéről abban az esetben is, ha a munkabérben vagy más jövedelemben részesülő személyt ideiglenes intézkedést elrendelő végzéssel kötelezi tartásdíj fizetésére.
- **A polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (Pevtv.) 2022. január 1. napján lépett hatályba.** Eszerint vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérült. Ha a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz figyelembe vehető időtartama meghaladta az észszerűnek minősülő időtartamot, a fél a bírósági eljárás vagy eljárási szakasz figyelembe vehető időtartamához igazodó pénzbeli igényt érvényesíthet vagyoni elégtételként polgári nemperes eljárás keretében. **A polgári peres eljárás elhúzóásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet** szerint a vagyoni elégtétel összegét a figyelembe vehető időtartamra eső naptári napoknak és a meghatározott napi összegnek a szorzataként, egy összegben kell megállapítani. A vagyoni elégtétel napi összege 400 forint.
- **A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény (Szát.) 2022. július 1. napján lépett hatályba.** A szerkezetátalakítás célja, hogy az adós egyes hitelezőivel vagy valamennyi hitelezőjével olyan szerkezetátalakítási tervet fogadjon el és hajtson végre, amellyel megelőzhető az adós jövőbeli fizetéseképtelensége, illetve biztosítható a működőképessége. A szerkezetátalakításhoz kapcsolódó nemperes eljárás a Fővárosi Törvényszék hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartozik. A Szát.-hoz kapcsolódik az ugyancsak **2022. július 1. napján hatályba lépett, a szerkezetátalakítási szakértő bírósági kirendelése és kirendelése megszüntetésének részletes szabályairól szóló 7/2022. (IV. 4.) IM rendelet**, mely szerint a bírósági szerkezetátalakítási eljárásban a bíróság az OBH által vezetett szerkezetátalakítási szakértők listájáról rendeli ki a szerkezetátalakítási szakértőt. **A bírósági ügyvitel szabályairól szóló 14/2002. (VIII. 1.) IM rendelet (Büsz.) módosításáról szóló 8/2022. (IV. 4.) IM rendelet** a szerkezetátalakítási eljárásokhoz kapcsolódóan **2022. július 1. napjától** új ügycsoportokat vezetett be.

- **A szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény 2022. augusztus 1-jén lépett hatályba.** A törvény akként módosította a Pp.-t, hogy a kötelezett keresettel kérheti a szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény alapján a jogellenesen Magyarországra hozott gyermek visszavitelét elrendelő határozat végrehajtásának megszüntetését, ha a végrehajtás a gyermek számára tartósan a testi vagy lelki károsodás súlyos kockázatával járna, a határozat meghozatala után felmerült akadályokból kifolyólag vagy a körülmények jelentős megváltozása folytán.
- **A Magyarország 2023. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2022. évi XXIV. törvény 2022. szeptember 1. napjával módosította a Pp.-t** a perfelvételi és az érdemi tárgyalási szakban alkalmazandó közös rendelkezések, a személyi állapotot érintő perek közös szabályai, különösen a kiskorú gyermeket érintő kérdések és a házassági perek vonatkozásában. Emellett a Pp. kiegészült „A joghatóság átadása más állam bíróságának” elnevezésű alcímmel is.
- **Az Európai Bizottsággal való megegyezés érdekében az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) módosításáról szóló 2022. évi XL. törvény 2022. december 31. napján lépett hatályba.** Az új eljárási szabályokat a 2022. december 31-én vagy azt követően benyújtott közérdekű adat megismerésére irányuló igényekre kell alkalmazni. A módosítással változtak a közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható perek eljárási szabályai. Az Infotv.-ben a módosítás folytán „a közérdekű adat megismerésére irányuló igénnyel összefüggésben indítható per” szabályai külön, önálló alcímként szerepelnek. A módosítás iránya a soronkívüliség konkretizálása, az eljárási határidők rövidítése, a bizonyítás korlátozása, a halasztás korlátozása, az eljárás gyors lefolyását hátráltató jogintézmények és eljárási cselekmények kivezetése, illetve korlátozása.

5.3.1.3. Az elektronikus eljárásokhoz kapcsolódó főbb jogszabályváltozások

- **Az egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény 2022. január 1. napjával módosította a Ptk. 6:7. §-át.** A módosítás szerint, ha jogszabály eltérően nem rendelkezik, az ingatlannal kapcsolatos, valamint az öröklési jogi, családjogi, társasági jogi, illetve pénzügyi szolgáltatási jogviszonnyal összefüggésben elektronikus úton tett jognyilatkozat kizárólag akkor minősül írásba foglaltnak, ha annak tartalma írásjegyekkel rögzített és eleget tesz az elektronikus okirat létrehozására irányadó jogszabályi követelményeknek. A felsorolt jogviszonyokra irányadó ágazati jogszabályi rendelkezések szerint elektronikus okiratba foglalt, írásjegyekkel rögzített tartalommal létrejött jognyilatkozat – a Ptk. 6:7. § (3) bekezdésétől eltérően – törvény erejénél fogva írásba foglaltnak minősül. Az ágazati jogszabályi rendelkezések megsértésével vagy nem írásjegyekkel rögzített tartalommal létrehozott okiratban megtett jognyilatkozat nem minősül írásba foglaltnak, és ez esetben a Ptk. 6:7. § (3) bekezdése szerinti feltételek sem képezik vizsgálat tárgyát.
- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. március 1. napjával módosítja Bv.tv.-t.** A módosítás folytán a büntetés-végrehajtási ügyekben a fogva lévő elítélt, illetve az egyéb jogcímen fogvatartott jelenlétét a bíróság épületében tartott meghallgatáson vagy tárgyaláson telekommunikációs eszköz útján kell biztosítani, ha az elítélt tényleges tartózkodási helye külföldön van és jelenléte a meghallgatáson vagy a tárgyaláson telekommunikációs eszköz útján is biztosítható.

5.3.1.4. A bíróságok által alkalmazott anyagi jogi szabályok lényegi változásai

A bíróságokat jelentősen érintő büntető ügyszakos anyagi jogi szabályok változása

- **Az állatok védelme érdekében szükséges egyes büntetőjogi tárgyú törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXVIII. törvény 2022. január 1. napjától lépett hatályba,** melynek eredményeképpen a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben (Btk.) kibővültek a természetkárosítás, az állatkínzás és a tiltott állatviadal szervezésének minősített esetei.
- **Az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXIV. törvény 2022. március 1. napjával módosította a Btk.-t.** A módosítás lehetővé tette a szabálysértési pénzbírság mellett a helyszíni bírság beszámítását is a büntetőeljárásban kiszabott szabadságvesztésbe, elzárásba, közérdekű munkába, pénzbüntetésbe és javítóintézeti nevelésbe. A bűnhalmazat és a folytatólagosan elkövetett bűncselekmény szabályai módosultak, ennek kapcsán az emberölés szabályai is kiegészítésre kerültek. Módosult többek között a kiutasítás bünte-

tés, a vagyonekbevonás és a korlátlan enyhítés lehetőségének kizárására és szabálysértési büntetések beszámítására vonatkozó szabályozás.

- **2022. április 1. napján lépett hatályba a Btk. Nikóziai egyezmény** (az Egyezményt Magyarország 2021. október 5. napján aláírta és a 2021. évi CXXV. törvénnyel ratifikálta) **kihirdetésével kapcsolatos módosítása**. Az Európa Tanács kulturális örökséggel kapcsolatos bűncselekményekről szóló rendelkezéseivel a hatályos nemzeti jogszabályok teljes körű megfeleléséhez a Btk. értelmező rendelkezései kiegészültek a külföldi védelemben részesített kulturális örökségi elem fogalmának meghatározásával.
- **Az egyes törvényeknek a honvédelemmel, a gazdaságfejlesztéssel, valamint a kormányzati igazgatással összefüggő módosításáról szóló 2022. évi VII. törvény főszabályként 2022. június 18. napján, azonban a törvény bíróságokat közvetlenül érintő rendelkezései 2022. november 1-jén léptek hatályba**. A módosítással megteremtették az érintett törvények és a válságkezeléssel és különleges jogrenddel kapcsolatos alaptörvényi és törvényi szintű jogszabály-változások közötti összhangot.
- **A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvényt (Szabs.tv.)** módosító rendelkezésben meghatározták, hogy a Szabs.tv. alkalmazásában ki minősül katonának, illetve – csakúgy mint a Btk.-ban, a Bv. tv.-ben és a Be.-ben – bevezették a „Magyar Honvédség tényleges állományú tagja” fogalom helyett a „honvéd” megnevezést. **A Btk.** módosításai a katonai bűncselekményekkel kapcsolatos rendelkezéseket érintették, illetve pontosították a Btk. 433.§-ában szabályozott értelmező rendelkezéseket a különleges jogrendre és a hadiállapotról vonatkozóan.

A bíróságokat jelentősen érintő civilisztikai ügyszakos anyagi jogi szabályok változása

- **Az egyes törvényeknek a kézbesítéssel és az igazságügyi ágazati szabályozással összefüggő módosításáról szóló 2021. évi LI. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a **Ptk.-t**. A módosítás eredményeként a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés esetén a fogyasztó kellékszavatossági jogai gyakorlása keretében a hibát a kötelezett költségére maga nem javíthatja ki, illetve mással sem javíttathatja ki azt.
- **Az egyes törvényeknek az egyszülős családok életkörülményeinek javítása érdekében történő módosításáról szóló 2021. évi LXXIV. törvény** szerint **2022. január 1. napjától** a gyermektartásdíj-követelés esetén a szünetelést követően a végrehajtó a végrehajtást kérő kérelmére, akár a lefoglalható vagyontárgy valószínűsítése nélkül is tovább folytathatja a végrehajtást. A módosítás lehetővé tette, hogy fedezethiány esetén a hatósági átutalási megbízás kibocsátására hivatalból ismételt sor kerülhessen, gyermektartásdíj-követelés esetén pedig a követelés behajtása érdekében akár többször is, és abban az esetben is, ha a végrehajtást kérő azt nem kérte.
- **Az egyes igazságügyi tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXII. törvény 2022. január 1. napjától** módosította a **Ptk. 4:164. § (1)** bekezdését akként, hogy a közös szülői felügyelet úgy is gyakorolható, hogy a szülők felváltva, azonos időtartamban jogosultak és kötelesek a gyermek nevelésére és gondozására. A bíróság az egyik szülő kérelmére is dönthet a szülői felügyelet közös gyakorlásáról, ha az a kiskorú gyermek érdekében áll. Ha a bíróság a szülőket felváltva, azonos időtartamban jogosítja fel a gyermek gondozására, dönt a szülő által önállóan gyakorolt gondoskodás időtartamának mértékéről, a gyermek átadása, átvétele módjáról, továbbá szükség esetén a gyermek tartásáról is. Az új szabályokat a 2022. január 1. napján és azt követően indult bírósági eljárásokban kell alkalmazni.
- **A szülői felelősséget érintő nemzetközi igazságügyi együttműködésről szóló 2021. évi LXII. törvény 2022. augusztus 1-jén lépett hatályba**. A törvény hatályon kívül helyezte a Gyermek Jogellenes Külföldre Vitelének Polgári Jogi Vonatkozásairól szóló, Hágában, az 1980. évi október 25. napján kelt, az 1986. évi 14. törvényerejű rendelettel kihirdetett szerződés végrehajtásáról szóló 7/1988. (VIII. 1.) IM rendeletet. A Magyarországra hozott gyermek visszavitele iránti bírósági eljárás lefolytatására a Pesti Központi Kerületi Bíróság kizárólagosan illetékes. A módosítás folytán a **Ptk. 4:166. §-át és 4:175. § (3)** bekezdését azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy ha a gyermek huzamos időtartamú vagy letelepedés céljából történő külföldi tartózkodási helyének kijelölése iránti kérelem szülői felügyelettel kapcsolatos bírósági keresetben vagy szülői felügyelettel kapcsolatos per megindítását követően kerül előterjesztésre, a kérelemről a bíróság dönt. A **Vht.-ban** módosultak e körben a végrehajtási lap, a végrehajtási záradék és a tanúsítvány kiállítására vonatkozó szabályok, valamint a

végrehajtás felfüggesztésére, a külföldi határozat végrehajtására és a végrehajtási lap visszavonására vonatkozó rendelkezések.

- **A tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló átalakulásáról, egyesüléséről, szétválásáról és egyéb jogharmonizációs célú törvénymódosításról szóló 2021. évi CXXIV. törvény (Tetv.) rendelkezései 2022. augusztus 1-jén és 2022. szeptember 1-jén léptek hatályba.** A Tetv. rendelkezéseit azokban a határokon átnyúló műveletekben kell alkalmazni, amelyekben a társaság a Tetv. 12. § szerinti közzétételt 2022. szeptember 1. napján vagy azt követően kezdeményezi. Ha a határokon átnyúló egyesülésben részt vevő tőkeegyesítő társaság 2022. augusztus 31-ig a határokon átnyúló egyesülés végrehajtásáról a tőkeegyesítő társaságok határokon átnyúló egyesüléséről szóló 2007. évi CXL. törvény rendelkezései alapján véglegesen döntött, a határokon átnyúló egyesülés végrehajtásához, illetve bejegyzéséhez szükséges eljárások és egyéb követelmények a 2022. augusztus 31. napján hatályos jogszabályi rendelkezések alapján folytatandók le, végzendők el.

6.3.2. Az OBH jogszabály-véleményezéssel kapcsolatos tevékenysége

6.3.2.1. Véleményezett jogszabályok és eredmények

2022-ben az OBH-hoz **139 db** jogszabály-véleményezési ügy érkezett, a véleményezett tervezetek és javaslatok – küldő szerinti – megoszlását az alábbi táblázat szemlélteti.

Küldő szerv	Érkezett ügyek száma	Ügyek jellege
Belügyminisztérium	11	jogszabály-tervezet
Gazdaságfejlesztési Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Honvédelmi Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Igazságügyi Minisztérium	47	jogszabály-tervezet
Innovációs és Technológiai Minisztérium/ Technológiai és Ipari Minisztérium	2	jogszabály-tervezet
Miniszterelnökség	5	jogszabály-tervezet
Pénzügyminisztérium	1	jogszabály-tervezet
Országgyűlés honlapjáról	20	törvényjavaslat
Bíróságok	21	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
Kúria	2	jogalkotási javaslat, jogalkalmazói tapasztalatok
OBH szervezeti egységei	5	jogalkotási javaslat, észrevételek, javaslatok kérése
Bírószági szervezeten és minisztériumokon kívüli külső szervek	3	tájékoztatás kérése
Egyéb, nem kodifikációs ügyek	18	vegyes, más osztályok, főosztályok ügyeihez kapcsolódó teendők
ÖSSZESEN	139	

A 2021. évi ügyérkezéshez képest (162 db) 2022-ben 14 %-kal csökkent az ügyek száma, mely annak tudható be, hogy a veszélyhelyzet időszakában túlnyomó többségben a rendkívüli (rendeleti szintű) jog-

alkotás volt a jellemző. Az új Országgyűlés alakuló ülése 2022. májusában volt és a minisztériumokban bekövetkezett változások miatt a jogalkotás nagyrészt 2022-es év második felévére tolódott át.

6.3.3. Kezdeményezések

6.3.3.1. 2022. évben elfogadott, vagy hatályba lépett jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezésére módosult a **bíróági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény (Ánytvt.)** olyan módon, hogy a nyilvántartásban lakóhelyadat helyett székhelyadatot kell feltüntetni. A kamarai tagok esetében a kamarai azonosító szám is feltüntetésre kerül azonosító adatként a nyilvántartásban.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult a **közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (Kp.)**. A módosítás a jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy által előterjesztett keresetlevél hiánypótlásának szabályait érinti, továbbá a közszolgálati perekben az illetékességre vonatkozó szabályok módosultak és a szünetelés esetkörei kibővültek.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak a **csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.)** egyes rendelkezései. A 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt, ha a felszámolási eljárásban nyilvántartásba vett hitelezők száma több mint száz, a Cstv. 50. § (6) bekezdése, a 60. § (1) és (2) bekezdései és a 63/B. § (4) bekezdése szerinti érdemi döntést tartalmazó végzéseket, valamint az e végzésekkel szemben benyújtott jogorvoslati kérelmeket elbíráló végzéseket a bíróság a Céglőnyben történő közzététel útján kézbesíti.
- Az OBH elnöke kezdeményezésére módosult a **cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (Ctv.)** a kényszer törlesztési eljárásokra vonatkozóan a tisztességes eljárás követelményének teljesülése és az Alaptörvény által deklarált jogorvoslati jog biztosítása érdekében.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezésére módosult a **Be.** 750. §-a. A módosítás elősegíti az egységes jogértelmezést, és egyértelművé teszi az elsőfokú bíróság teljeskörű indokolási kötelezettségét a távollevő terhelttel szemben folytatott eljárásban.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosult a **Btk.** 45. §-a. A módosítás rendelkezik arról, hogy a korábbi életfogytig tartó szabadságvesztés büntetésből engedélyezett feltételes szabadságot a későbbi ügyben eljáró és újabb életfogytig tartó szabadságvesztés büntetést kiszabó bíróság megszünteti.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnökének kezdeményezésére módosultak a **Bjt.** rendelkezései, a módosítás folytán a bírói munka értékelésének részletszabályai változtak.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére kiegészültek a **Bjt.** és az **lasz.** jubileumi jutalomra vonatkozó szabályai: a módosítás folytán a bírák és az igazságügyi alkalmazottak 45 év bírói szolgálati és igazságügyi alkalmazotti szolgálati jogviszony esetén is jogosulttá váltak jubileumi jutalomra. Továbbá az **lasz.** módosult a **Bjt.**-vel összhangban: az igazságügyi alkalmazottak számára a munkavégzés alóli mentesítés lehetőségét közeli hozzátartozó helyett a hozzátartozó halála esetére terjesztette ki a jogszabály.
- Az OBH elnökének kezdeményezésére kiegészült az **lasz.** vezetői pótszabadságokra vonatkozó része az OBH elnökhelyettesének megnevezésével.

6.3.3.2. 2022. évben kezdeményezett – de még el nem fogadott – jogszabály-módosítási javaslatok

A civilisztikai ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (Szaztv.)** módosítását. A jogszabály-módosítás célja, hogy az OBH a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános

meghatalmazások közhiteles nyilvántartásának vezetése során jogosulttá váljon a Szaztv.-ben meghatározott adatok automatikus frissítésére a személyiadat- és lakcímnnyilvántartási szerv által kezelt nyilvántartásból.

- Az OBH elnöke kezdeményezte **a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (Ve.)** módosítását. A módosítás célja, hogy a Kp. alkalmazására vonatkozó utaló szabály a bírósági felülvizsgálati eljárással kapcsolatos szabályoknál beépítésre kerüljön.
- Az OBH elnöke kezdeményezte **a pártfogó ügyvéd, az ügygondnok és a kirendelt védő részére megállapítható díjról szóló 32/2017. (XII. 27.) IM rendelet** módosítását. A módosítás célja az ügygondnok díjának differenciáltabb szabályozása. A módosítás szerint a bírói mérlegelés biztosításával elérhető, hogy az ügygondnok részére megállapított díj ténylegesen a kifejtett munkával álljon arányban.
- Az OBH elnöke kezdeményezte **az elektronikus ügyintézési szolgáltatások nyújtására felhasználható elektronikus aláíráshoz és bélyegzőhöz kapcsolódó követelményekről szóló 137/2016. (VI. 13.) Korm. rendelet** módosítását. A módosítás az ügyfelekkel való kapcsolattartásra feljogosított természetes személyek adatainak honlapon történő közzétételét érinti.
- Az OBH elnöke kezdeményezte **az Itv.** módosítását, mely során javasolta az illetékmentes eljárások kiegészítését a kisajátítási eljárás, valamint a közérdekű használati jog alapításával összefüggő kártalanítási összeg letétbe helyezése iránti eljárás vonatkozásában.

A büntető ügyszakot érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte a **Be.** módosítását, mely szerint a nyomozási bírói ügyekben az elektronikus kapcsolattartásra kötelezettek tekintetében ne kizárólagos, hanem csak elsődleges legyen az elektronikus kapcsolattartás, és a papíralapon érkezett iratok is hatályosak legyenek.

A bíróságok szervezetét, valamint a bírák jogállását érintő főbb jogszabály-módosítási javaslatok:

- Az OBH elnöke kezdeményezte az **lasz.** módosítását a fizikai dolgozók részére megállapítható munkaidőkeret vonatkozásában.

II. A bírósági szervezet emberi erőforrásai

1. A bírósági szervezet vezetői

1.1. A bírósági vezetők száma

A bírósági szervezetrendszerben 2022. december 31. napján az engedélyezett létszámról rendelkező határozatok alapján 441 határozott és 353 határozatlan időre kinevezett, azaz összesen 794 bírósági vezető volt.

A Kúria elnöke nevez ki 45 vezetőt:

- a Kúria főtitkárát,
- a Kúria főtitkár-helyettesét,
- a Kúria kollégiumvezetőit,
- a Kúria kollégiumvezető-helyetteseit,
- a Kúria tanácselnökeit.

Az OBH elnöke nevez ki 122 vezetőt:

- az ítéltáblák elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit,
- a törvényszékek elnökeit, elnökhelyetteseit és kollégiumvezetőit.

Az ítéltáblai elnökök 57 vezetőt neveznek ki:

- az ítéltábla kollégiumvezető-helyetteseit,
- az ítéltábla tanácselnökeit.

A törvényszéki elnökök 567 vezetőt neveznek ki:

- a törvényszék kollégiumvezető-helyetteseit,
- a törvényszék tanácselnökeit,
- a járásbíróságok elnökeit és elnökhelyetteseit,
- a csoportvezetőket és a csoportvezető-helyetteseket.

1.2. Vezetői változások

2022-ben az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó bírósági vezetői álláshelyek közül 30 esetében volt folyamatban pályázati eljárás. A megüresedett és megüresedő tisztségek betöltése érdekében a pályázatok kiírása és elbírálása folyamatosan zajlott.

2022-ben az elbírált 25 pályázatból 10 még 2021-ben, 15 pályázat már 2022-ben került kiírásra. Az elbírálások eredményeként 23 esetben történt kinevezés, ebből egy esetben – a véleményező kollégium többségi támogatásának hiányában – az Országos Bírói Tanács (a továbbiakban: OBT) egyetértésével. 2022-ben 2 vezetői pályázat eredménytelenné nyilvánítására került sor: egy esetben elbírálnak pályázat hiányában, egy további esetben pedig egyéb okból.

1.3. A bírósági vezetők kinevezési és pályázati rendszerének lényege

A bírósági vezetők kinevezése – a határozatlan időre szóló tanácselnöki, valamint a speciális szabályokkal bíró kúriai főtitkári és főtitkár-helyettesi kinevezés kivételével – 6 évre szól. Bírósági vezetői tisztséget csak határozatlan időre kinevezett bíró tölthet be.

A bírósági vezetői állást pályázat útján kell betölteni. A pályázókról titkos szavazás útján véleményt nyilvánít a véleményező szerv (pl. teljes ülés, összbírói értekezlet, kollégium, csoport). A kinevezésre jogosult a pályázatokat a pályamű, a pályázó személyes meghallgatása, valamint a véleményező szerv javaslata alapján bírálja el.

A Bszi. 132. § (4) bekezdése alapján a kinevezésre jogosultat a véleményező szerv javaslata nem köti, ha azonban attól eltérő döntést hoz, írásban köteles azt indokolni. A Bszi. 132. § (6) bekezdése szerint, ha az OBH elnöke – vagy a Kúria elnöke – olyan pályázót kíván kinevezni, aki a véleményező szerv többségi támogatását nem nyerte el, a kinevezés előtt köteles beszerezni az OBT előzetes véleményét a pályázóról. Az ilyen pályázó kinevezésére csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kinevezéssel az OBT egyetért.

Az OBH elnökének kinevezési jogkörébe tartozó vezetők esetében az Igazgatási Szabályzat tartalmazza a véleménynyilvánítás rendjét.

A Bszi. 132. § (2) bekezdése alapján a kinevezésre jogosult a pályázatot valamely pályázó kinevezésével vagy a pályázat eredménytelenné nyilvánításával bírálja el. Amennyiben a pályázat eredménytelenné nyilvánítására kerül sor, új pályázatot kell kiírni. Az új pályázat eredménytelensége esetén a kinevezésre jogosult a bírósági vezetői állást – legfeljebb egy évre – megbízás útján töltheti be.

A törvényszéki elnökök által 2022. évben elbírált pályázatok számának alakulása

Vezetői tisztség megnevezése	Kinevezéssel zárult pályázat	Eredménytelenné nyilvánított pályázat	Elbírált pályázatok száma
kollégiumvezető-helyettes	9	1	10
járásbírószági elnök	18	3	21
járásbírószági elnökhelyettes	7	3	10
csoportvezető	16	1	17
csoportvezető-helyettes	2	0	2
tanácselnök	23	1	24
Összesen	75	9	84

2. A bírósági szervezetben foglalkoztatottak

A bírósági szervezetrendszerben több, mint 11.000 fő dolgozik, a létszám megoszlása 2022. december 31. napján a következők szerint alakult:

	2020. 12. 31. napján		2021. 12. 31. napján		2022. 12. 31. napján	
	E*	T**	E	T	E	T
Bíró	3 027	2 829	2 976	2 745	2 929	2 693
Bírószági titkár	950	938	958	989	972	983
Bírószági fogalmazó	263	239	260	212	250	196
Egyéb igazságügyi alkalmazott	7 594	7 642	7 649	7 672	7 678	7 545
Összesen:	11 834	11 648	11 843	11 618	11 829	11 417

*E=engedélyezett **T=tényleges

2022-ben az engedélyezett bírói létszám csökkenésének oka, hogy az ügyforgalmi mutatók alapján bírói álláshelyek megszüntetése vált indokolttá. Az igazságügyi alkalmazotti létszámnövekedés elsődleges indoka, hogy 2022-ben a közigazgatási bíráskodás rendszerének átalakításához kapcsolódóan a Fővárosi Ítéltáblán, valamint több törvényszéken az eddig külső szolgáltató által végzett takarítási és

őrzés-védelmi feladatok saját munkaerővel történő kiváltása érdekében igazságügyi alkalmazotti állás-helyek rendszeresítésére került sor.

Magyarország legkisebb bírósága továbbra is a Zirci Járásbíróság: az 1 fős bírói és a 4 fős igazságügyi alkalmazotti létszám 2021. évhez képest változatlan.

A legnagyobb járásbíróság a Pesti Központi Kerületi Bíróság (PKKB): a bíróság tényleges létszáma összesen 698 fő, melyből 195 bíró és 503 igazságügyi alkalmazott.

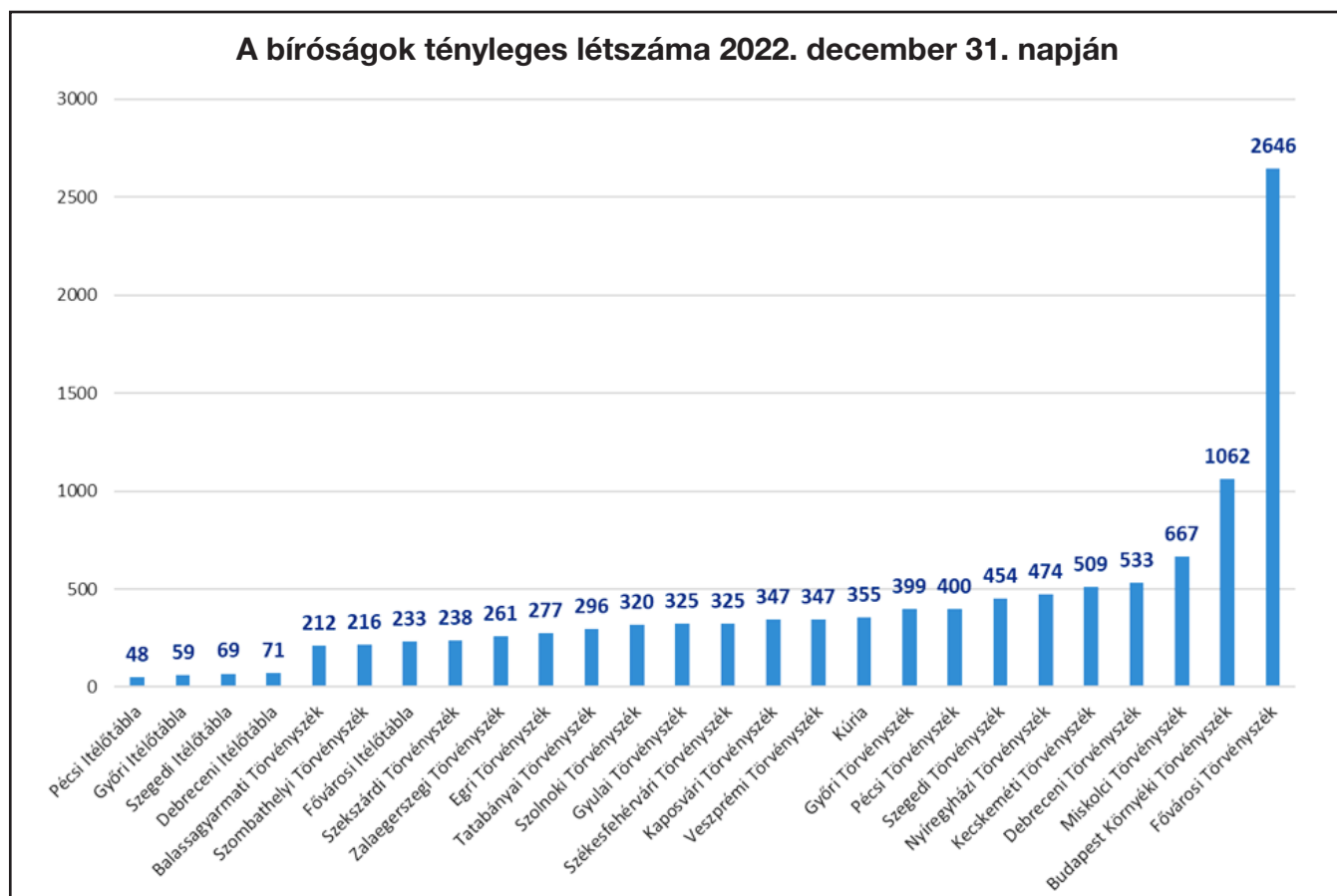
A törvényszékek közül a Fővárosi Törvényszék nemcsak ügyérkezés, hanem létszám tekintetében is kiemelkedik. 2022. december 31. napján a tényleges dolgozói létszám 2.646 fő volt, melyből 675 bíró és 1971 igazságügyi alkalmazott.

A legkisebb létszámú törvényszéken, a Balassagyarmati Törvényszéken mindösszesen 212 fő dolgozott: 39 bíró és 173 igazságügyi alkalmazott.

Az ország legnagyobb létszámú ítélőtáblája a Fővárosi Ítélőtábla, ahol 2022. december 31. napján ténylegesen 233 fő dolgozott: 89 bíró és 144 igazságügyi alkalmazott.

A Pécsi Ítélőtábla továbbra is a legkisebb ítélőtábla az országban, létszáma 48 fő, melyből 15 bíró és 33 igazságügyi alkalmazott.

A következő diagram az egyes bíróságok tényleges létszámát mutatja be:

3. Változások a bírói karban

3.1. Pályázatok, kinevezések

Bírói álláshelyet főszabály szerint nyilvános pályázat útján lehet betölteni, kivéve a Bjt. 8.§ -ában meghatározott eseteket.

A pályázat elbírálása több lépcsőben történik. A pályázót meghallgatja a pályázattal érintett bíróság bírói tanácsa, majd felállít egy rangsort a pályázók között. A rangsorolás módját részletesen szabályozza a Bjt., valamint a bírói pályázatok elbírálásának részletes szabályairól és a pályázati rangsor kialakítása során adható pontszámokról szóló 7/2011. (III. 4.) KIM rendelet.

A törvényszék, illetve az ítélőtábla elnöke a bírói tanács rangsorával egyetérthet, illetve írásban indokolva javasolhatja, hogy a második vagy harmadik helyen álló pályázó töltsen be az álláshelyet.

Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor első helyén álló pályázóval kívánja betölteni, és ez a pályázó nem tölt be bírói tisztséget, a pályázó kinevezésére előterjesztést tesz a köztársasági elnökhöz. Ha a pályázó bíró, akkor az OBH elnöke az áthelyezéséről dönt.

Amennyiben az OBH elnöke az álláshelyet a bírói tanács által felállított rangsor második vagy harmadik helyén szereplő pályázóval kívánja betölteni, az OBT egyetértését szükséges beszereznie.

2022-ben az OBH elnöke 140 bírói álláspályázatot bíralt el, melyekre összesen 1.186 db pályázat érkezett. Az elbíralt pályázatok eredményeként az OBH elnöke 54 bíró kinevezésére tett javaslatot – ezek mindegyikét elfogadta a köztársasági elnök –, 81 esetben pedig áthelyezésről döntött. A pályázatok közül 5 eredménytelenül nyilvánításra került sor. Az OBH elnöke 132 álláspályázat esetében a bírói tanácsok rangsorának megfelelően hozta meg döntését.

Az OBH elnöke 3 esetben kívánt eltérni a bírói tanács által felállított rangsortól:

- A Miskolci Törvényszék 32. számú büntető ügyszakos álláshelye vonatkozásában a törvényszék elnökének javaslatával egyezően a 2. helyen rangsorolt pályázó áthelyezésével kívánta elbírálni a pályázatot. Az OBT a 46/2022. (V. 13.) határozatában nem értett egyet az OBH elnökének javaslatával, ezért az OBH elnöke a pályázati rangsor 1. helyén álló pályázó áthelyezéséről döntött.
- A Kecskeméti Törvényszék 75. számú büntető (bv.) ügyszakos álláshelye vonatkozásában a törvényszék elnökének javaslatával egyezően a 2. helyen rangsorolt pályázó áthelyezésével kívánta elbírálni a pályázatot. Az OBT a 91/2022. (XII. 2.) OBT határozatában egyetértett az OBH elnökének javaslatával.
- A Fővárosi Ítélőtábla 35. számú polgári ügyszakos álláshelye vonatkozásában az ítélőtábla elnökének javaslatával egyezően a 2. helyen rangsorolt pályázó áthelyezésével kívánta elbírálni a pályázatot. Az OBT a 84/2022. (XI. 16.) számú határozatában egyetértett az OBH elnökének javaslatával.

3.2. Szolgálati viszony megszűnések

2022-ben összesen 91 bíró szolgálati viszonya szűnt meg az alábbiak okán:

- a felső korhatárt elérte: 58 fő,
- 40 év szolgálati idő elérésére és az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésére tekintettel nyugállományba helyezését kérte: 13 fő,
- lemondott: 12 fő,
- elhunyt: 5 fő,
- egészségügyi alkalmatlanság miatt: 1 fő,
- vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség szándékos elmulasztása miatt: 1 fő,
- az Európai Unió szervénél munkavégzésre irányuló jogviszony létesítése miatt: 1 fő.

3.3. Kijelölések

A bírák kijelölésére egy adott ügyszak speciális jellegére figyelemmel, illetve egy ügyszakon belül olyan ügyek elbírálása érdekében kerül sor, amelyek speciális ismeretek vagy képesítés meglétét feltételezik, avagy törvény rendelkezése értelmében az adott ügyben csak erre kijelölt bíró járhat el.

A Bjt. 30.§-a rendelkezik az OBH elnöke – és a Kúria elnöke – általi kijelölésekről, míg a Be. 463. §-a alapján a nyomozási bírót és a büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 47. §-a alapján a büntetés-végrehajtási ügyekben eljáró bírót a törvényszék elnöke jelöli ki.

Az Alaptörvény 27. cikk (3) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben, egyesbíró hatáskörében bírósági titkár is eljárhat. Az Iasz. 41/A. § (1) bekezdése értelmében a törvényszék elnöke

jelöli ki a törvény által meghatározott ügyben egyesbíró hatáskörében eljárásra jogosult bírósági titkárokat. A járásbírószágon működő titkárok esetében a törvényszék elnöke a járásbírószág elnökének javaslatára dönt a kijelölésről.

A bírósági elnökök javaslatára 2022. évben az OBH elnöke

- 29 bírót jelölt ki fiatalkorúak büntető ügyében ítélező bírónak,
- 32 bírót jelölt ki közigazgatási ügyekben eljáró bírónak,
- 2 bíró közigazgatási ügyekben eljáró bírói kijelölését szüntette meg,
- 4 bírót jelölt ki munkaügyi ügyekben eljáró bírónak,
- 7 bíró munkaügyi ügyekben eljáró bírói kijelölését szüntette meg,
- 2 bírót és 9 bírósági titkárt jelölt ki bírósági közvetítővé, továbbá
- 9 bíró és 6 bírósági titkár bírósági közvetítői kijelölését szüntette meg.

4. A bírói kar összetétele

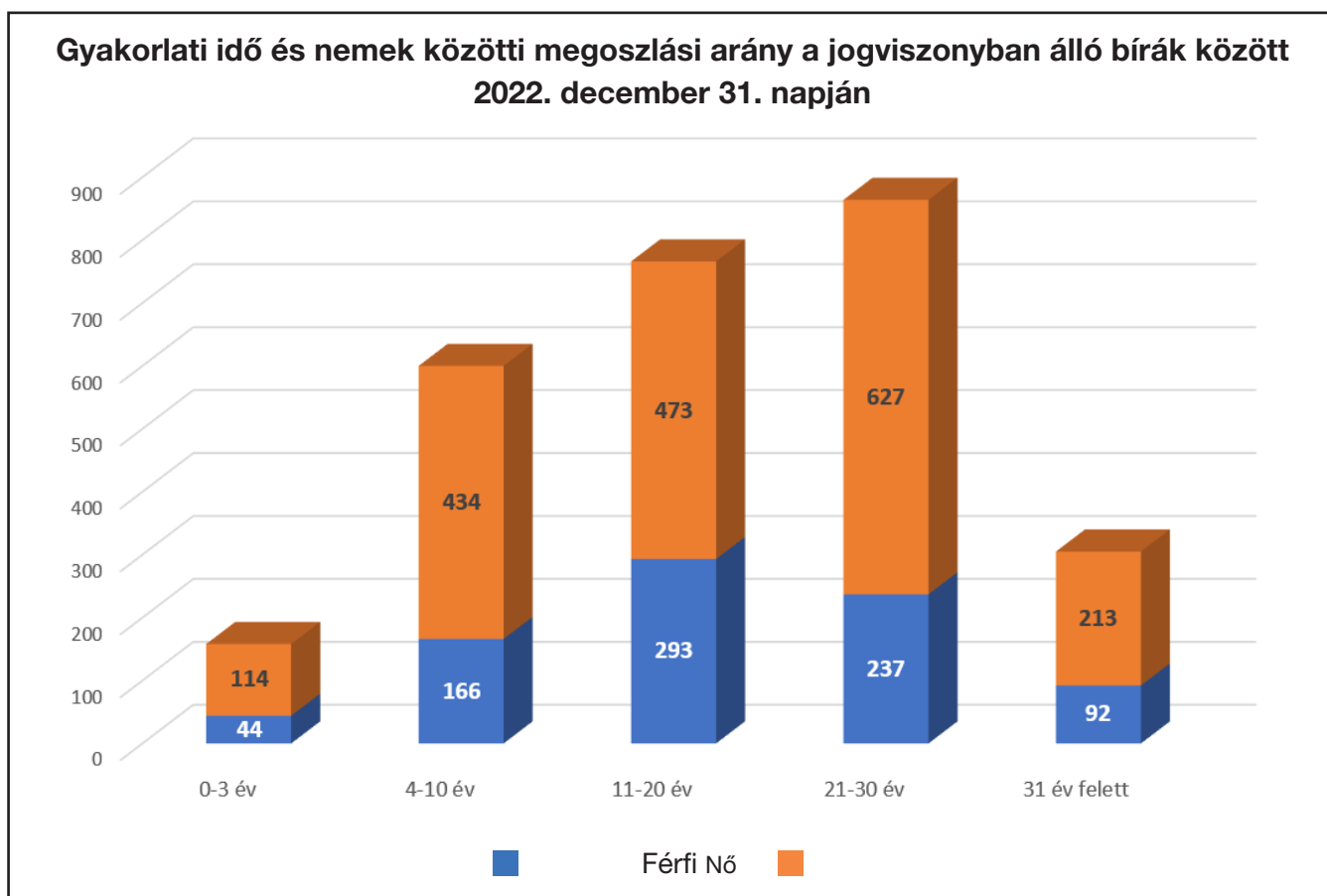
4.1. Nemek szerinti megoszlás

2022-ben össz-szervezeti szinten a női bírák száma 1.861 fő (69%), a férfi bírák száma 832 fő (31%) volt. A bírák nemek szerinti megoszlásának aránya az előző évhez képest döntően nem változott.

4.2. Bírói gyakorlati idő

2022. december 31. napján a kinevezett bírák közel egyharmada (864 fő) 21 és 30 év közötti gyakorlati idővel rendelkezett, a 0-3 év gyakorlattal rendelkező bírák száma 158 fő volt. A 31 év feletti gyakorlati idővel rendelkezők száma 305 fő, ez a létszám magasabb a 2021. évi adatokhoz képest (264 fő). A bírák 61%-a (1.630 fő) 11-30 év bírói gyakorlattal rendelkezik. A bírói kar gyakorlati idő szerinti megoszlását a következő diagram szemlélteti.

4.3. Többletképzettség

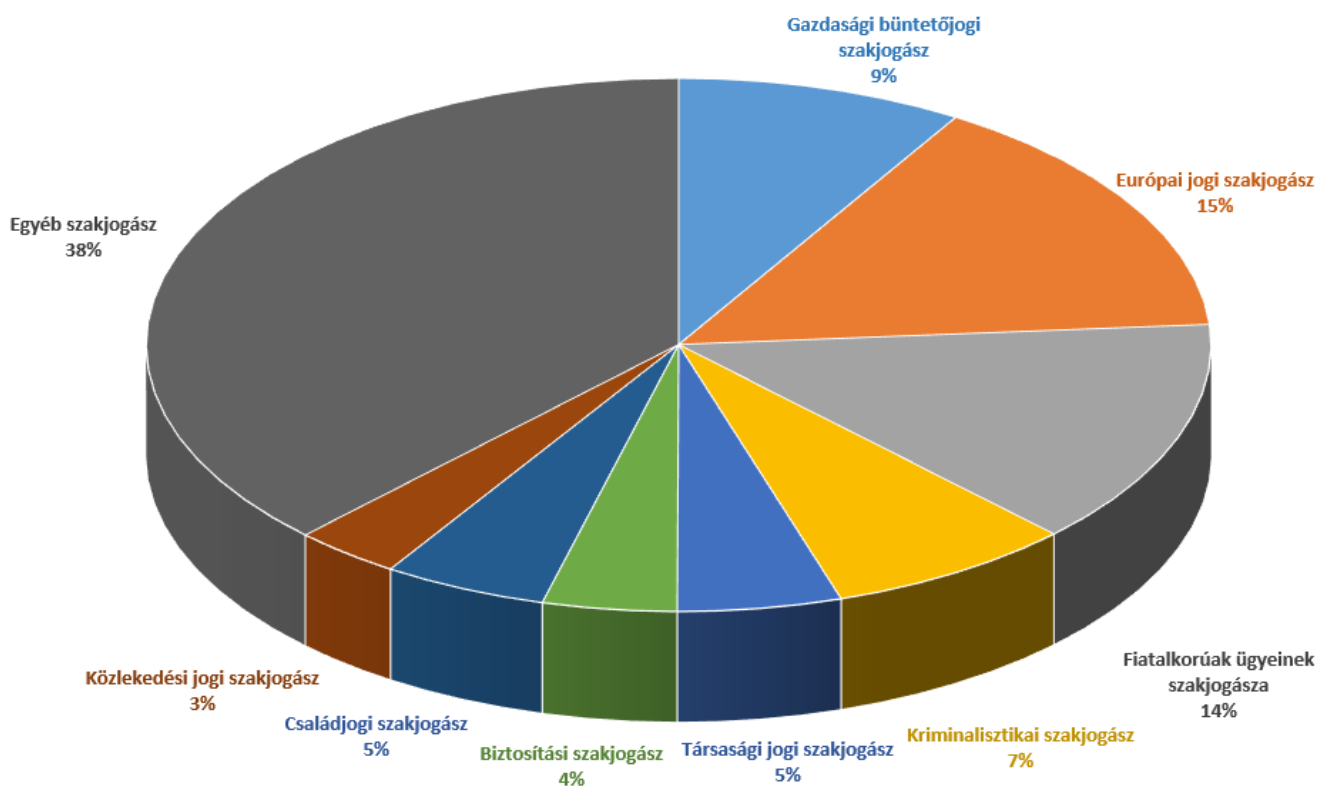
2022. év végén a 2.693 kinevezett bíróból összesen 38 bíró rendelkezett PhD fokozattal, 1.024 bíró pedig összesen 1.227 db szakjogi végzettséggel.

Közülük

- 107 bírónak gazdasági büntetőjogi,
- 185 bírónak európai jogi,
- 169 bírónak fiatalkorúak ügyeinek,
- 92 bírónak kriminalisztikai,
- 61 bírónak társasági jogi,
- 50 bírónak biztosítási,
- 61 bírónak családjogi, míg
- 40 bírónak közlekedés jogi szakjogász végzettsége van.

A bírák fentiekén túl további 462 db egyéb szakjogi végzettséggel is rendelkeznek.

Szakjogászati végzettségek megoszlása 2022. december 31. napján

4.4. Nyelvvizsga

A bírói karból 2022. év végén 1.695 fő (a bírói létszám 63%-a) rendelkezett középfokú vagy felsőfokú nyelvvizsgálattal. A legelterjedtebb nyelvek közül – középfokú vagy felsőfokú – angol nyelvvizsgálata 1.160 főnek, német nyelvvizsgálata 745 főnek, orosz nyelvvizsgálata 168 főnek, míg francia nyelvvizsgálata 126 főnek volt.

Összesen 633 olyan bíró volt, aki 2 vagy annál több nyelvből rendelkezett közép-, vagy felsőfokú nyelvvizsga bizonyítvánnyal.

5. Emberi erőforrások elosztása

5.1. Létszámváltozások, létszámelvek

Továbbra is kiemelt cél, hogy az ügyteher arányosítása érdekében a megüresedett bírói álláshelyek pályázati kiírása az arra leginkább rászoruló szervezeti egységnél történjen meg. Ennek keretében sor kerül a pályázatot kiírni szándékozó bíróság engedélyezett létszámának, ügyforgalmi helyzetének, valamint az ott dolgozó bírák munkaterhének elemzésére.

A korábbi évekhez hasonlóan 2022-ben is több alkalommal vizsgálat tárgya volt a megüresedett, illetve pályázati kiírási kérelemmel érintett bírói álláshelyek fenntartásának indokoltsága. Ennek keretében bírói álláshelyek pályázati kiírásáról, megszüntetéséről, illetve a pályázati kiírást illetően a döntés 6 hónappal történő elhalasztásáról született döntés.

A Győri Törvényszéken a Csornai Járásbíróság működésének 2022. január 1-jei megkezdésére figyelemmel két igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítése történt, míg a Budapest Környéki Törvényszéken az Érdi és a Gödöllői Járásbíróság új épületbe költözésére figyelemmel szükségessé vált két fizikai dolgozói álláshely rendszeresítése. A Szegedi Ítéltáblán indokoltá vált átmeneti jelleggel egy

igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítése, mely még ugyanebben az évben megszüntetésre is került. Ezenfelül az OBH elnöke az Egri Törvényszék területén – a takarítás saját munkaerővel történő ellátása érdekében – négy fizikai dolgozói álláshely rendszeresítéséről döntött.

2022-ben a Fővárosi Ítéltáblán – a közigazgatási bíráskodás rendszerének átalakításához kapcsolódóan – 12 bírói és összesen 18 igazságügyi alkalmazotti álláshely rendszeresítéséről született határozat.

2022-ben 53 bírói álláshely megszüntetéséről született határozat:

• Kúria	2 bírói álláshely
• Debreceni Ítéltábla	4 bírói álláshely
• Fővárosi Ítéltábla	1 bírói álláshely
• Győri Ítéltábla	3 bírói álláshely
• Pécsi Ítéltábla	1 bírói álláshely
• Szegedi Ítéltábla	1 bírói álláshely
• Balassagyarmati Törvényszék	5 bírói álláshely
• Budapest Környéki Törvényszék	1 bírói álláshely
• Debreceni Törvényszék	1 bírói álláshely
• Egri Törvényszék	2 bírói álláshely
• Gyulai Törvényszék	1 bírói álláshely
• Kaposvári Törvényszék	3 bírói álláshely
• Kecskeméti Törvényszék	1 bírói álláshely
• Miskolci Törvényszék	11 bírói álláshely
• Nyíregyházi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Pécsi Törvényszék	4 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szekszárdi Törvényszék	3 bírói álláshely
• Szolnoki Törvényszék	3 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Zalaegerszegi Törvényszék	1 bírói álláshely

A bírói munkateher kiegyenlítése céljából – többnyire a törvényszéki elnökök kezdeményezése alapján – bírói álláshelyek átalakítására is sor került az egyes törvényszékeken belül. Több esetben a bírósági vezetői álláshelyek bírói álláshelyekké történő, valamint a törvényszéki bírói álláshelyek és járásbírói álláshelyek egymás közötti átalakítására került sor.

Ily módon 2022-ben 20 bírói álláshely átalakításáról született döntés:

• Kúria	1 bírói álláshely
• Budapest Környéki Törvényszék	3 bírói álláshely
• Egri Törvényszék	1 bírói álláshely
• Fővárosi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Győri Törvényszék	2 bírói álláshely
• Kecskeméti Törvényszék	1 bírói álláshely
• Nyíregyházi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Szegedi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Székesfehérvári Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szolnoki Törvényszék	1 bírói álláshely
• Szombathelyi Törvényszék	2 bírói álláshely
• Veszprémi Törvényszék	1 bírói álláshely
• Zalaegerszegi Törvényszék	1 bírói álláshely

Az OBH elnöke a bírót a Bjt. 27/A. § (1) bekezdésében meghatározott szervekhez (érintett szerv) is beoszthatja. Ehhez a bíró hozzájárulása és az érintett szerv vezetőjének kezdeményezése szükséges.

Erre figyelemmel a 2022-es évben az Alkotmánybíróság Hivatalában 1 beosztott bíró, az Igazságügyi Minisztériumban – a 2 határozatlan időre beosztott bíró mellett további – 3 határozott időre beosztott bíró, míg 2 bíró a Miniszterelnöki Kabinetirodában dolgozott.

6. Címviselés és címadományozás

A bírák munkájának elismeréseként az OBT – a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján – a bíró részére „kiváló, magasabb bírói beosztásra alkalmas”, illetve „kiválóan alkalmas” minősítés, és az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább 6 év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – címzetes bíró címet adományozhat.

Az OBT a döntését a törvényszék, az ítéltábla, illetve a Kúria elnökének indítványára, az OBH elnökének kezdeményezésére hozza meg.

Amíg a Bjt. 174. § (1) bekezdése alapján az OBT által adományozott cím opcionális, addig a Bjt. 174. § (2) bekezdése kimondja, hogy a bírói szolgálati idő elismeréseként, az adott bírósági szinten tényleges bírói gyakorlattal eltöltött legalább húsz év után – beszámítva a magasabb szintű bíróságon bírói szolgálati viszonyban töltött időt is – az OBH elnöke címzetes bíró címet adományoz.

2022-ben 51 fő kapott címzetes bíró címet, közülük 33 fő a tényleges bírói gyakorlattal eltöltött 20 év után, 18 fő pedig elismerésként.

Figyelemmel az időközbeni jogviszony megszűnésekre is, 2022. december 31. napján összesen 656 bíró viselt címzetes bíró címet a szervezetben, közülük

- 10 bíró kúriai tanácsos,
- 4 bíró címzetes kúriai bíró,
- 144 bíró címzetes táblabíró,
- 498 bíró címzetes törvényszéki bíró címmel rendelkezik.

7. Bírósági életpálya

A bírósági életpálya célja, hogy a bírósági szervezetet, a bírói és az igazságügyi alkalmazotti hivatást vonzóvá tegye a munkaerőpiacon, valamint a szervezetben dolgozók elköteleződését megbecsüléssel és elismeréssel erősítse.

A bírósági életpálya alapját képező, három ütemben megvalósuló bírósági illetményreform 2020. és 2021. évi első és második ütemét követően 2022. január 1. napjától megvalósult a harmadik ütem is.

Ennek keretében a bírói illetményalap 2022. január 1. napjától – a 2020. évi bírói illetményalap 13%-os emelésével – 566.660 forintban került megállapításra. Így a bírák illetménye – az illetményreform bevezetését megelőző időszakhoz képest – átlagosan 60%-kal, az igazságügyi alkalmazottak bére pedig 25%-kal emelkedett.

2022-ben a nehéz gazdasági helyzet ellenére igyekeztünk a korábbi években kialakított illetményen felüli juttatásokat megtartani. Ennek keretében biztosításra került a bírák soron kívüli előre sorolásának, valamint az igazságügyi alkalmazottak teljesítményértékeléséhez kapcsolódó illetményemelésének pénzügyi fedezete, továbbá elismerésre került a szolgálati jogviszonyban eltöltött idő.

2022-ben a jogosultsági feltételeknek megfelelő bírák és igazságügyi alkalmazottak energiaköltség hozzájárulásban is részesültek.

Az Iasz. 121. § (1) bekezdés h) pontjában meghatározott cafetéria-juttatás biztosításának lehetőségére figyelemmel 2022-ben (a 2021. évvel megegyezően) valamennyi, a bírósági szervezetben szolgálatot teljesítő igazságügyi alkalmazott – a bírák részére kötelezően fizetendő cafetéria-juttatásnak megfelelő összegű – cafetéria-juttatásban részesült.

A családbarát szervezeti kultúra erősítése érdekében 2022-ben is biztosításra került a jogosultsági feltételeknek megfelelő dolgozók számára a bölcsődei- és óvodai támogatás, valamint az iskolakezdési támogatás.

A dolgozók önképzését, többlettudását támogatta a 2022-es évben is meghirdetett Werbőczy ösztöndíj program.

III. Tárgyi feltételek

1. A bírósági szervezet működését biztosító épületek

1.1. Bírósági ingatlanok

1.1.1. Épületállomány

A bírósági szervezet kezelésében 2022. év végén 113 városban 185 db, összesen 462.220 m² nettó alapterületű ingatlan volt.

Az ingatlanok műszaki állapotának figyelemmel kísérése, fenntartása, fejlesztése az OBH kiemelt feladata. A rendelkezésre álló forrásokat az OBH a rövid és középtávú tervekkel összhangban a tárgyi évre vonatkozóan készített beruházási terv szerint használja fel.

Az előzetesen jóváhagyott beruházási terv szerint az igényfelmérések alapján tervezett fejlesztések közül az egyszerűbb munkákat a törvényszékek, az összetett, több évre áthúzódó fejlesztéseket pedig az OBH saját beruházásként valósítja meg.

1.1.2. A bírósági ingatlanok használat szerinti megoszlása

A bíróságok vagyonkezelésébe – ideértve a bérelt ingatlanokat is – 2022-ben országosan 185 ingatlan tartozott. A bíróságok kezelésében lévő ingatlanok megoszlása:

- 154 ítélkezési célt szolgáló épület,
- irattárak összesen 3.112 m² alapterületen,
- egyéb épületek (pl.: üdülő, garázs) összesen 4.658 m² alapterületen.

A Szarvasi Járásbíróság az ingatlan teljes körű felújításának idejére ideiglenes elhelyezést biztosító épületbe költözött, valamint a Balatonfüredi Törvénykezési Hely és a Csornai Járásbíróság új épületeinek kialakításáig bérelt ingatlanokban kezdték meg munkájukat.

1.2. Kiemelt projektek, fejlesztések

1.2.1. Kúria projekt – Kossuth téri Igazságügyi Palota

A 2016-ban meghirdetett Steindl Imre Program eredményeként teljeskörűen megvalósulhat a Budapest V. kerület, Kossuth Lajos tér és környezete történetileg hiteles helyreállítása és a teret övező valamennyi épület és a térhez kapcsolódó közterületek felújítása.

A projekt célja, hogy – együttműködve a Steindl Imre Program Nonprofit Zrt.-vel – megtörténjen a Kúria átköltözésének előkészítése a Kossuth téri Igazságügyi Palotába.

Az Igazságügyi Palota épületének tervezési feladatai összevonásra kerültek az Agrárminisztérium épületének átalakításához kapcsolódó tervezési feladatokkal. A tervezési feladatok befejezésének határideje 2022. december 31. Az előkészítő kivitelezési munkálatok 2023. évben kezdődnek meg.

1.2.2. A Budapest Környéki Törvényszék (BKT) székháza

A Budapest Környéki Törvényszék elhelyezéséhez szükséges beruházás megvalósításáról szóló 1541/2019. (IX.25.) Korm. határozat értelmében a Kormány biztosította a korábbi „M3 Business Center” irodaház bírósági épületté való átalakításához szükséges 10,3 milliárd forint összeget.

Az „A” és „B” épületrészek megújulásával rendeződik a BKT több mint 500 munkatársának elhelyezése. A tízsintes „A” épületben összesen 54, akár kép- és hangrögzítésre, valamint távmeghallgatásra is alkalmas eszközökkel felszerelhető tárgyalótermet, valamint céginformációs irodát alakítanak ki.

Az állami magasépítési beruházások megvalósításáról szóló 2018. évi CXXXVIII. törvény értelmében a beruházással összefüggő tervezési, közbeszerzési, kivitelezési feladatok ellátására – beruházási ügynökséggént – a BMSK Zrt. került kijelölésre. A kivitelezési feladatok koordinálása érdekében együttműködési megállapodás jött létre az OBH, a BKT és a BMSK Zrt. között. A BMSK megszűnésével a beruházás további lebonyolítását 2023 januárjától az Építésügyi és Közlekedési Minisztérium veszi át.

A „B” épületszárny kivitelezési munkálatai 2019 októberében kezdődtek meg. A „B” épületszárny átadása és a beköltözés 2020 novemberében megtörtént, míg az „A” épületszárny felújításának műszaki átadása 2022 decemberében lezárult. A beruházás kiegészítéseként felújításra kerül az épület homlokzata is, melyre vonatkozóan szerződésmódosításra került sor. Az épület új bútorozásának beszerzésére irányuló közbeszerzési eljárást az OBH 2023. év elején indítja el.

Az épület BKT általi vagyonkezelésbe vétele 2024. I. félévében várható.

1.2.3. „KEHOP-5.2.2. – Középületek kiemelt épületenergetikai fejlesztései és megújuló energiaforrás hasznosítása” európai uniós pályázat

Az Európai Unió által finanszírozott Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) keretében több bírósági épület korszerűsítésére kerül sor összesen 1,7 milliárd forint értékben. A projekt megvalósításra az OBH Konzorciumi Együttműködési Megállapodást írt alá a konzorciumvezetőként kijelölt Nemzeti Fejlesztési és Stratégiai Intézet Nonprofit Kft.-vel.

Első ütemben a Pécsi Törvényszék és a Pécsi Ítéltábla közös épületének energetikai fejlesztése valósult meg 300 millió forint értékben, mely 2019 decemberében került átadásra.

A második ütemben a Komlói és a Bajai Járásbíróság épületeinek teljes körű energetikai fejlesztésének előkészítése kezdődött meg, melynek eredményeként a kivitelezési szerződések 2020 októberében kerültek megkötésre. A kivitelezési munkálatok 2021. december hónapban befejeződtek.

A harmadik ütem részeként az Egri Járásbíróság munkálatai 2022 áprilisában kezdődtek meg, a projekt lezárása 2023. III. negyedévében várható. Az Ózdi Járásbíróság és a Nyíregyházi Törvényszék Toldi utcai épületének felújítási munkálatai 2022 szeptemberében kezdődtek meg. A beruházások várható befejezése: 2023 november.

1.3. Felújítások, építkezések, beruházások

1.3.1. Az Érdi Járásbíróság és Járási Ügyészség új épülete

Az Országgyűlés a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvényt (Illetékességi tv.) módosítva 2015-ben rendelkezett az Érdi Járásbíróság létesítéséről. Az új bíróság és az ezzel egyidejűleg felállítandó ügyészség létesítéséhez megfelelő méretű ingatlan nem állt rendelkezésre, emiatt csak új épület létrehozása jöhetett szóba.

2016-ban a Magyar Állam javára történt térítésmentes felajánlással az Érdi Önkormányzat biztosította az építkezéshez szükséges területet. 2016-ban az OBH a Legfőbb Ügyészséggel közösen megvalósíthatósági tanulmányt készíttetett, a tanulmányterv alapján a tervezési folyamat 2017 májusában kezdődött meg, a kivitelezési tervdokumentáció 2018 végére készült el.

A kivitelezési munkálatok 2019 szeptemberében kezdődtek meg, azok befejezésére, valamint az épület bútorozására 2021 decemberében került sor. A biztonságtechnikai munkálatok 2022 áprilisában fejeződtek be. A használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatását követően a járásbíróság 2022. októberében költözött az új épületbe.

A beruházás teljes költsége 4,5 milliárd forint (az ügyészséggel megosztva).

1.3.2. A Gödöllői Járásbíróság

A Gödöllői Járásbíróság közösen használja épületét a Gödöllői Járási Ügyészséggel. Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítésének kivitelezési munkálataira vonatkozó korábbi vállalkozói szerződés felbontásra került. Az új közbeszerzési eljárás eredményeként a munkálatok 2020 októberében indultak újra. Az épület kivitelezési munkálatai 2022 májusában fejeződtek be. A bútorozási és biztonság-

ságtechnikai munkálatok 2022 augusztus hónapban készültek el. A használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatását és a költözést követően a járásbíróóság 2022. októberében kezdte meg működését az új épületben.

1.3.3. A Szarvasi Járásbíróóság

Az épület teljes rekonstrukciójának és bővítési munkáinak építési engedélye és a kiviteli tervdokumentáció 2019. év végére rendelkezésre állt, mely alapján a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás 2021 márciusában elindult. A munkaterület átadására 2021. november hónapban került sor, az építési munkák várhatóan 2023. IV. negyedév elején fejeződnek be. A felújítási munkálatok idejére a bíróság ideiglenesen a Szent István Egyetem épületében működik.

1.3.4. A Balatonfüredi Törvénykezési Hely

Az Illetékességi tv. 2019. december 17-ei módosítása, illetve az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében a Veszprémi Törvényszék illetékességi területén 2022. január 1. napjától törvénykezési hely létesül Balatonfüreden.

A Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. nem rendelkezett a törvénykezési hely elhelyezésére alkalmas, bírósági igényeknek megfelelő, állami tulajdonú ingatlannal, ezért a Balatonfüredi Önkormányzat által felajánlott, Kossuth u. 28. szám alatti önkormányzati tulajdonú ingatlanon kerül megvalósításra. A törvénykezési hely 2022. január 1. napjától ideiglenes épületben kezdte meg munkáját.

Az önkormányzat vállalta az OBH és a Veszprémi Törvényszék által összeállított tervezési program szerint a bírósági épületre vonatkozó építési engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció elkészíttetését. Az engedélyezési és kiviteli tervek 2020 decemberében átadásra kerültek az OBH részére.

Az átadott tervek alapján az OBH lefolytatta a kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárást, melyet követően az építési munkálatok 2021 szeptemberében megkezdődtek. Az épület kivitelezési munkálatainak műszaki átadására 2022 év végén került sor. A bútorok beszerzését, valamint a használatbavételi engedélyezési eljárás lezárását követően az új épület átadására várhatóan 2023. július végéig sor kerül.

1.3.5. A Csornai Járásbíróóság

Az Illetékességi tv. módosításáról szóló 2019. évi CXXVII. törvény 48. § (1) bekezdése, valamint az egyes igazságügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2020. évi CLXV. törvény 99. §-a értelmében, 2022. január 1. napjától járásbíróóság létesül a Győri Törvényszék illetékességi területén, Csornán.

2020-ban megkezdődött a Csornai Járásbíróóság elhelyezésére szolgáló, Csorna, Soproni út 64. szám alatt található, korábban bíróságként funkcionáló épület teljes rekonstrukciójára és bővítésére irányuló beruházás előkészítése. A meglévő épület átalakítására vonatkozó tervezési szerződés 2020 szeptemberében aláírásra került. A kivitelező kiválasztására irányuló közbeszerzési eljárás műszaki tartalmát képező kivitelezési tervdokumentáció 2021. év végére készült el, az eljárás 2021 decemberében indult meg.

A járásbíróóság 2022. január 1. napjától ideiglenes épületben kezdte meg munkáját.

A közbeszerzési eljárás sikeres lezárását és a kivitelezői szerződéskötést követően a kivitelezési munkálatok 2022 májusában kezdődtek meg, majd az ügyességgel történt egyeztetések alapján a kiviteli tervek, valamint a kivitelezési szerződés módosítása is szükségessé vált.

Az épület műszaki átadására várhatóan 2023. szeptemberében, míg a beköltözésre – az épület bútorozásának megvalósítása, valamint a használatbavételi engedélyezési eljárás lefolytatását követően – várhatóan 2023. novemberében kerülhet sor.

2. Informatikai infrastruktúra

A bírósági informatika feladata a hatékony és gyors ügymenet, valamint az eljárások egyszerűsítéséhez szükséges informatikai feltételek biztosítása. Továbbra is célkitűzés a releváns információk elektronikus elérhetőségének biztosítása, illetve a bírósági ügyekkel kapcsolatos dokumentumok és adatok elektronikus rendelkezésre bocsátása. Ezen túlmenően a bírósági munkatársak részére is biztosítani kell, hogy munkájukat korszerű, hatékony és felhasználóbarát megoldások támogassák.

2.1. Központi és helyi szerverek

A hálózati- és a szerverinfrastruktúra fejlesztés keretében a tárgyidőszakban újabb aktív eszközök üzembehelyezése, telepítése és konfigurálása történt meg.

Ezzel egyidőben az OBH által használt egyedileg fejlesztett szoftverekben is befejeződött a korábbi levelezőrendszer lebontása, a postafiókok migrációja, az új címtárhoz kapcsolódó belépés- és jogosultságkezelés kialakítása. A helyi IP címeket és kapcsolódó konfigurációs információkat tartalmazó szerverek migrációja befejeződött.

A fájlkiszolgálórendszerek kivezetésének folyamatában az intézmények – központi beszerzés keretében – új szervereket kaptak, amelyekre az elavult infrastruktúrán működő fájlserverekről az átmigrálás megtörtént.

Az igényekhez igazodva, új licencek beszerzésével bevezetésre kerülhetett a távoktatáshoz szükséges online oktatási felület, amiben minden dolgozó jogosultságot kapott a rendszer használatához.

Az elavult Helpdesk rendszer kiváltása megvalósult. Az új rendszer használatához szükséges hozzáférések beállítása megtörtént mind a felhasználók, mind az üzemeltetők részére.

Az irodai és biztonsági szoftverek, valamint a biztonsági rendszerek üzemeltetésére vonatkozóan támogatási szerződés megkötésére került sor, amely biztosítja az érintett rendszerek folyamatos működését és naprakészen tartását.

A bírósági rendszerek biztonságának növelése érdekében megkezdődött egy új védelmi rendszer bevezetése. Ehhez kapcsolódóan pilot jelleggel tart a biztonságot növelő szolgáltatások tesztelése, mint például a kétfaktoros azonosítás és a mobil eszközök távfelügyelete.

2.2. Informatikai hálózat

A hálózat zavartalan és biztonságos üzemeltetését határvédelmi, behatolásjelző, vírus- és spamszűrő licenc beszerzésével biztosította a bírósági szervezet. Az érintett időszakban 17.250 db végponti vírusvédelmi licenc megújítására került sor.

A komplex két, illetve három szintű határvédelmi tűzfalrendszer felhasználói igények szerinti struktúrális és funkcionális átalakítása folyamatosan zajlik.

2022. évben fejeződött be a Balatonszemesi Képzési Központ, a Balatonfüredi Törvénykezési Hely és a Csornai Járásbíróság helyi informatikai hálózatának kialakítása. Megkezdődött a Balatonszemesi Képzési Központ egyedi, korszerű épületgépészeti-, épületfelügyeleti – és automatikai rendszereinek integrálása a bírósági hálózati infrastruktúrába.

Kialakításra került a többletényező hitelesítés bevezetéséhez szükséges tesztkörnyezet a Miskolci Törvényszéken üzemelő vészhelyzeti-, katasztrófa helyreállítási központ határvédelmi eszközein, valamint a kapcsolódó rendszerelemeken. Ennek segítségével a tervezést, valamint a szakmai döntéshozatalt támogató tesztelések megkezdődtek, melyek során több gyártó különböző megoldásainak vizsgálata zajlik.

A Magyar Igazságügyi Akadémia felújításához kapcsolódóan megkezdődött az informatikai hálózatot érintő tervezési folyamat.

Átterelésre kerültek az intézmények közötti (ORFK, BVOP) titkosított kapcsolatok az új határvédelmi eszközökre, melyek jóval korszerűbb algoritmusokkal támogatják az adatátvitel biztonságát.

Folyamatosan kiemelt figyelmet kap a határvédelmi rendszerek heterogén gyártóktól származó elemeinek ismertté vált, felfedett sérülékenységeinek tekintetében a körültekintő, gyors és szakszerű beavatkozások elvégzése. A sérülékenységek felderítése és az érintettség tekintetében hasznos információk érkeznek – a közvetlen gyártói támogatás mellett – a Nemzeti Kibervédelmi Intézettől.

2.3. Alkalmazásfejlesztések 2022. évben

1. Bírósági Integrált Információs Rendszer (BIR-O) fejlesztései:

- 2022. januárban éles üzemű használatba került a Csornai Járásbíróság ítélkezési tevékenységét támogató rendszere:
 - megtörtént a lajstromok kialakítása és a hozzáférések beállítása,
 - publikálásra kerültek a kiegészített ÁNYK nyomtatványok az új bíróság elektronikus kapcsolattartásának biztosítása érdekében.
- Az Előállítási Tevékenységet Támogató Rendszer (továbbiakban: ETTR) célja, hogy a büntetés-végrehajtási intézetekből a fogvatartott személyek előállítása elektronikus megkereséssel történjen. A BIR-O program ezen új funkciója az előállítások elrendelését elektronizálja, automatikusan frissíti és figyelembe veszi a büntetés-végrehajtási intézetek előállítási kapacitásait. Az ETTR specifikációjának előkészítését követően az OBH és a BVOP informatikai rendszereiben a szükséges fejlesztések végrehajtása befejeződött, továbbá az interfész kiépítésre került. A sikeres próbaüzemi működést követően a rendszer éles használata megkezdődött.
- A szerkezetátalakítási eljárásokban közzéteendő sablonok és szükséges ügycsoportok létrehozása megvalósult a BIR-O rendszerben. Továbbá a bírósági honlapon elérhetővé vált a szerkezetátalakítási szakértők listája is.
- A bírósági lajstromrendszerben kezelt jogegységi panasz ügycsoporton belül új ügyminőség került létrehozásra a Kúrián, és elkészültek az „előzetes döntéshozatali indítványra indult eljárás” támogatására szolgáló fejlesztések.
- A Fővárosi Ítéltábla BIR-O rendszerében megvalósult a közigazgatási lajstrom létrehozása, a kapcsolódó módosított ÁNYK űrlapok 2022. március 1. napján kerültek publikálásra.
- A közigazgatási, a büntető és a civilisztikai ügyszakokat érintően a bírói statisztikai egyéni adatlapok megtervezése, aktualizálása és éles környezetbe telepítése 2022. március 1. napjával megtörtént.
- A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) gyermekvédelmi célú módosítása 2022. szeptember 1. napján lépett hatályba. A módosítás eredményeként a „kiskorú gyermeket érintő ügyekben” az általános ügyintézési határidő lerövidült. Az ítélkezési és igazgatási munka megkönnyítése céljából a polgári ügyek esetében a BIR-O programban létrehozásra került egy ún. checkbox ezen ügyek jelölésére. Az egyértelmű, bizonyosan a módosítás hatálya alá tartozó ügyeket a program automatikusan jelzéssel látja el, míg a további ügyekben, ahol az ügyminőség folytán ez felmerülhet, az ügykiosztást végző vezető kezeli a checkbox-ot. A lajstromozást követően is van lehetőség a jelzés be-, illetve kikapcsolására. Az új értékre új ügyválogatási feltétel is biztosítva lett.
- Megvalósításra került a közhalalom gyakorlásával vagy közvagyon kezelésével kapcsolatos kiemelt bűncselekményt érintő ügyek BIR-O rendszerben történő támogatása. A fejlesztés 2022. november 24-ei hatállyal, az Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóságról és a kondicionalitási eljárás eredményes lezárása érdekében az Európai Bizottság kérésére elfogadott egyes törvények módosításáról szóló 2022. évi XLIV. törvénnyel módosított új külön eljárásra vonatkozóan vált szükségessé.

2. IForm űrlapok összeállítása

A bíróságokkal történő elektronikus kapcsolattartást lehetővé tevő ÁNYK űrlapokat kiváltó IForm űrlapok kifejlesztése az elektronikus ügyfélkapcsolatok biztosítása érdekében megtörtént.

3. Hosszútávú archiváló megoldás bevezetése

2022. második félévében – az előzetesen összeállított műszaki rendszerterv alapján – megkezdődött a hosszútávú archiváló megoldás kifejlesztése és a bírósági rendszerekhez történő integrációja. A megoldás célja egyrészt az újonnan keletkezett elektronikusan aláírt dokumentumok hitelességének hosszútávú megőrzése, másrészt a már elektronikusan aláírt dokumentumok felülhitelesítése a hosszútávú hitelesség fenntartására.

4. Elektronikus ingatlan-nyilvántartási rendszerhez történő csatlakozás előkészítése

Az ingatlan-nyilvántartást működtető informatikai rendszerek elavultak, fenntartásuk erőforrás-igénye magas, ennek okán került elindításra az Elektronikus Ingatlan-nyilvántartás projekt a Lechner Tudásközpont koordinálásával. Az OBH megkezdte az elektronikus ingatlan-nyilvántartási rendszerhez tör-

ténő csatlakozás informatikai előkészítéseit, kialakításra került a bírósági oldali jogosultság és szerepkör-kezelés.

5. Gondokolti nyilvántartási rendszer megújítása

Jogszámban nevesített feladat a gondokolti közhiteles nyilvántartás vezetése, amelyet egyedi fejlesztésű informatikai alkalmazás biztosít. Jogszábmódosítás folytán a rendszer felhasználóinak száma várhatóan ugrásszerűen emelkedni fog 2023. évben, ezért a nyilvántartási program technológiai megújítása vált szükségessé. A fejlesztés előkészítése érdekében összeállításra került a gondokolti nyilvántartás rendszerének funkcionális követelményspecifikációja, továbbá a műszaki tervek alapján megkezdődött az új rendszer kifejlesztése is.

6. Általános meghatalmazások nyilvántartásának fejlesztése

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény 2022. január 1. napjától hatályos módosításának eredményeként az „általános meghatalmazások” alkalmazás fejlesztésével az alkalmazottként eljáró természetes személy, valamint az önkormányzati tisztségviselő meghatalmazott bejegyzése, illetve a természetes személy meghatalmazó, illetve meghatalmazott esetén az ügyvédi kamarai azonosító szám rögzítése lehetővé vált.

7. Bírósági weboldalak akadálymentesítése

Tovább folytatódott a bíróságok központi honlapjának (www.birosag.hu) akadálymentesítése. Megvalósult a bírósági honlap adatvédelmi szempontból történő felülvizsgálata, továbbá előkészítésre és megtervezésre került a különálló törvényszéki honlapok integrálása a bírósági honlap szerkezetébe az egységes struktúra kialakítása, valamint a biztonságosabb üzemeltethetőség érdekében.

Elkezdődött a birosag.hu weboldal tartalmi és szerkezeti átalakítása, melynek célja

- a honlap menürendszerében és navigációs útvonalain történő módosítások elvégzése a tartalomhoz való egyszerűbb hozzáférés érdekében,
- a jelenlegi tartalmak aktualizálása, valamint
- a honlap előkészítése valamennyi bírósági honlap birosag.hu alá történő integrációjára.

IV. A bírósági szervezet gazdálkodása

1. A Bíróságok fejezet 2022. évi költségvetése

A Bíróságok fejezet 2022. évi működésére biztosított keret – a Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény alapján – az alábbi táblázatban kerül bemutatásra.

INTÉZMÉNY	2021. ÉVI KIADÁSI ELŐIRÁNYZATOK*	2021. ÉVI BEVÉTELI ELŐIRÁNYZATOK*	2021. ÉVI KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS*
I. CÍM BÍRÓSÁGOK	140.272,7	3.066,1	137.206,6
II. CÍM KÚRIA	6.481,9	192	6.289,9
III. CÍM	8.894,9	-	8.894,9
Igazságszolgáltatás beruházásai	7.333,0	-	7.333,0
Igazságszolgáltatás működtetése	1.561,9	-	1.561,9
BÍRÓSÁGOK FEJEZET ÖSSZESEN	155.649,5	3.258,1	152.391,4

*adatok millió forintban

A Bíróságok fejezet költségvetési törvényben biztosított költségvetési kerete a 2022. évben kapott többletelőirányzatok eredményeként az alábbi táblázatban foglaltak szerint változott:

A 2022. évi költségvetési keret alakulása*

MEGNEVEZÉS	KÖZPONTI KÖLTSÉGVETÉSI TÁMOGATÁS
2022. évi eredeti előirányzat	152.391,4
Fővárosi Ítéltábla Közigazgatás Kollégium létesítésével kapcsolatos elszámolás utáni többlet (PM/4290/2/2022. és PM/4290-5/2022.)	251,3
Minimálbér és garantált bérminimum emelésre kapott elszámolás utáni többlet (PM/2121-2/2022. és PM/2121-5/2022.)	74,6
2022. évi bérkompenzációra kapott elszámolás utáni többlet (PM/4119-2/2022. és PM/4119-5/2022.)	6,3
45 év után járó jubileumi jutalom fedezetének többlete (PM/7043-2/2022.)	579,3
Hivatalos iratok postai szolgáltatás díjának emelkedésére kapott többlet [PM/9530/2022., 1302/2022. (VI.22.) Korm. határozat]	1.054,7

Kúria Werbőczy István Kutatóintézet kiadások többlete (PM/10893/2022.)	80,0
Honvédelmi feladatok támogatása, egyéni védőeszközök beszerzése [PM/12980/2022., 1510/2022. (X.21.) Korm. határozat]	3,0
Összes többlet	2.049,2
2022. évi módosított költségvetési támogatás	154.440,6

*adatok millió forintban

2022-ben az év közben kapott támogatásoknak köszönhetően a költségvetési támogatás az eredeti előirányzathoz képest 2.049,2 millió forinttal nőtt.

A növekedés a garantált bérminimum és minimálbér-növekedésből, a központi költségvetési szerveknél foglalkoztatottak 2022. évi kompenzációjából, a 45 év után járó jubileumi jutalom fedezetéből, a Fővárosi Ítéltábla Közigazgatási Kollégiumának létesítésével kapcsolatos kiadások fedezetével, valamint az 1510/2022. (X.21.) számú Korm.határozat alapján a 2022. évi honvédelmi-igazgatási feladatok finanszírozására, az 1302/2022. (VI. 22.) Korm. határozat alapján a hivatalos iratok postai díjának emelkedése miatti többletkiadások fedezetére, valamint Kúria Werbőczy István Kutatóintézet kiadásai fedezetére biztosított előirányzatból származik.

Az elszámolási kötelezettséggel kapott többlettámogatások elszámolását az OBH határidőben teljesítette.

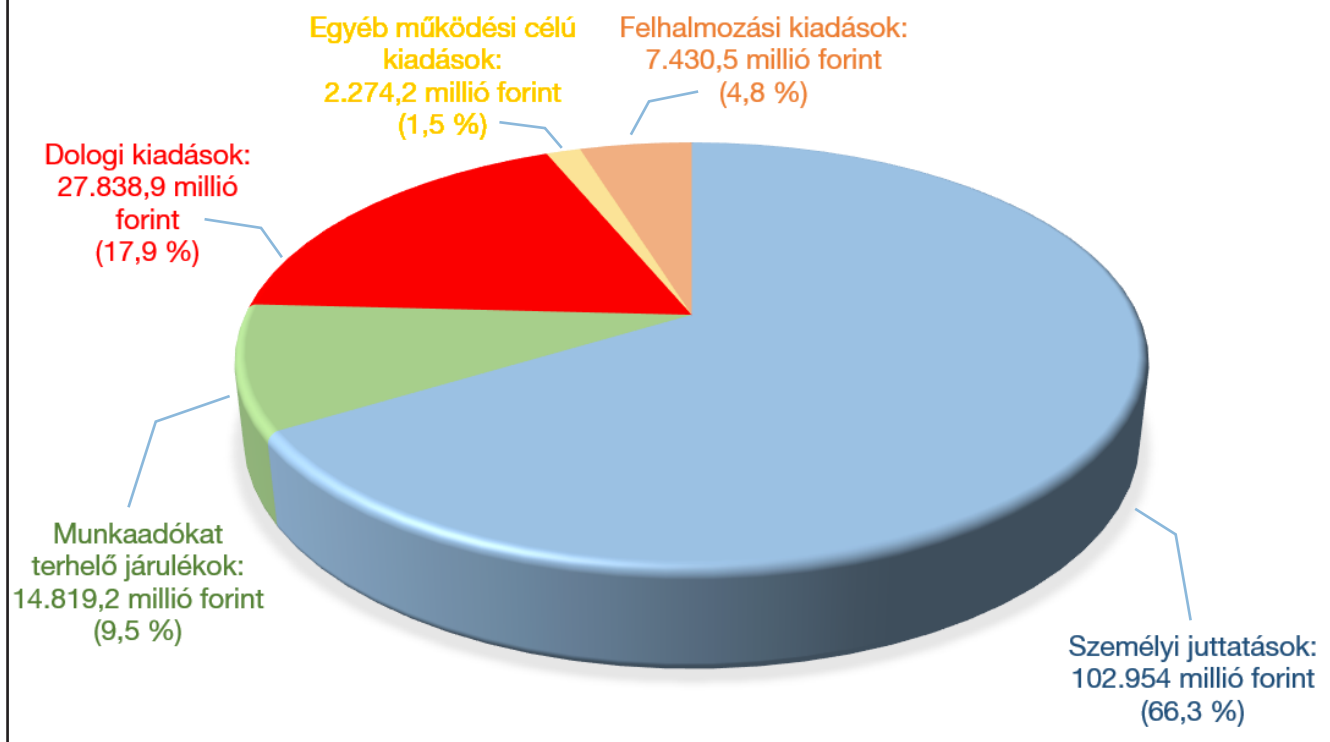
2. Kiadási előirányzatok

A kiadási előirányzatok az alábbiakban kerülnek bemutatásra kiemelt előirányzatokként. *

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT MEGNEVEZÉSE	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Személyi juttatások (K1)	103.181,5	103.016,9	102.954
Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)	18.192,1	14.823,6	14.819,2
Dologi kiadások (K3)	19.414,3	28.154	27.838,9
Ellátottak pénzbeli juttatásai (K4)	39,3	47,9	47,8
Egyéb működési célú kiadások (K5)	–	2.274,2	2.274,2
Beruházások (K6)	5.661,4	4.454,6	4.397,5
Felújítások (K7)	266,0	3.111,2	3.033,0
Egyéb felhalmozási célú kiadások (K8)	–	12,2	9,8
MINDÖSSZESEN	146.754,6	155.894,6	155.374,4

*A táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

A Bíróságok és a Kúria 2022. évi költségvetésének teljesülése*

*Az alábbi költségek alacsony arányuk miatt nem kerültek feltüntetésre a diagramon:

- K4 – Ellátottak pénzbeli juttatásai teljesülése: 47,8 millió forint, az összes pénzügyi teljesítés mind-össze 0,03 % -a, illetve
- K8 – Egyéb felhalmozási célú kiadások teljesülése: 9,8 millió forint (0,01 %) teljesítéshez viszonyítva.

A kiadási előirányzatokon belül a legnagyobb volumenű a **Személyi juttatások (K1)** kiemelt előirányzata, az összes kiadás 66,3%-a.

A teljesítés összege tartalmazza a Bjt. és az lasz. alapján kifizetendő illetmények, a jogszabályi változásból eredő többletek, és a kötelező előresorolások összegét, valamint a készenléti-, az ügyeleti-, a helyettesítési díjakat, a túlórák, a jubileumi jutalom, a napidíj és a közlekedési költségtérítés összegét, valamint a bírák és igazságügyi alkalmazottak cafetéria rendszer keretén belül biztosított személyi juttatásait. Fentiekben túlmenően tartalmazza a bírósági eljárásban közreműködő ülnökök, szakértők, tanúk díját, a képzésben részt vevők megbízási díját, a felmentési idejét töltő munkavállalók részére a munka alóli tényleges felmentési időre kifizetett felmentési illetményt, valamint a reprezentációs kiadások összegét.

A **Munkaadókat terhelő járulékok és szociális hozzájárulási adó (K2)** kiemelt előirányzatának teljesítése 2022-ben 14.819,2 millió forint volt.

A szociális hozzájárulási adóról szóló 2018. évi LII. törvény (Szocho tv.) 2. § (1) bekezdése alapján a szociális hozzájárulási adó mértéke 2022. január 1. napjától 13%-ra csökkent.

A 2022. évi költségvetés tervezésekor a hatályos jogszabálynak megfelelően az intézmények 2022. évi elemi költségvetésében a személyi juttatásokhoz kapcsolódó munkaadókat terhelő járulékának fejezete 15,5% mértékben került megtervezésre.

A jogszabályi változásból eredő fel nem használt előirányzat összegét a 814/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. §. (3) bekezdése alapján visszafizetési kötelezettség terhelte, melynek összege a Bíróságok fejezet esetében 2.270,1 millió forint (az 1. cím Bíróságok esetében 2 153,1 millió forint, míg a 2. cím Kúria esetében 117,0 millió forint) volt. Az összeg befizetésre került a Magyar Államkincstár számlájára.

A befizetés az **Egyéb működési célú kiadások (K5)** kiemelt előirányzaton realizálódott.

A **Dologi kiadások (K3)** 2022-ben 23,2 %-kal, azaz 5.234,4 millió forinttal megnövekedtek az előző évhez képest, egyrészt a jogszabályi változásokból eredően (közüzemi díjak, szakértői díjak, postai díjak emelkedése), másrészt a makrogazdasági (inflációs) hatások következtében.

Az **Egyéb működési célú kiadások (K5)** sorra eredeti előirányzat tervezése nem történt.

A 814/2021. (XII. 28.) Korm. rendelet 4. §. (3) bekezdése alapján visszafizetési kötelezettséggel terhelt, jogszabályi változásokból eredő fel nem használt előirányzat összegén kívül nemzetközi kötelezettségek kifizetései realizálódtak (4,1 millió forint összegben) ezen a kiemelt előirányzaton.

A **Beruházások (K6)** és a **Felújítások (K7)** kiemelt előirányzatokon rendelkezésre álló előirányzat biztosított fedezetet az informatikai beruházásokra, beszerzésekre, illetve a bírósági épületeket érintő beruházásokra, felújításokra.

3. Saját bevételek

Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény a VI. Bíróságok fejezet működési bevételi előirányzatát az előző évvel azonos összegben határozta meg.

A 2022. évi bevételek alakulása*

KIEMELT ELŐIRÁNYZAT	EREDETI ELŐIRÁNYZAT	MÓDOSÍTOTT ELŐIRÁNYZAT	PÉNZÜGYI TELJESÍTÉS
Működési bevétel	476,4	885,2	885,2
Közhatalmi bevétel	2 781,7	3.934,3	3.934,3
Felhalmozási bevétel	-	905,9	905,9
Előző év előirányzati maradványának igénybevétele	-	6.008,2	6.008,2
ÖSSZESEN	3 258,1	11.733,6	11.733,6

*A táblázat a Bíróságok és a Kúria összesített adatait tartalmazza millió forintban.

Az előző évi maradvány összegéből 5.276,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, amelyből az előző évi bér megelőlegezés maradványa 4.552,7 millió forint.

Az államháztartásról szóló törvény végrehajtását szabályozó 368/2011. (XII.31.) Korm.rendelet 150. § (4) bekezdése alapján 731,5 millió forint kötelezettségvállalással nem terhelt szabad maradvány a Központi Maradványelszámolási Alapba került befizetésre.

4. Fejezeti kezelésű előirányzatok

Az **Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor** kerete biztosítja a fedezetet a bírósági szervezetek vagyonkezelésében és bérletében lévő épületek felújításaira, teljes körű rekonstrukcióira melyek közül sok csak több éven áthúzódó beruházás eredményeként tud megvalósulni.

A Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvényben az Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sorra **7.333 millió forint került biztosításra**, amely – 2022. december 31. napjáig – teljes mértékben felhasználásra került.

A 2022. évi beruházási keret fedezetet nyújtott többek között az alábbi beruházásokra:

- a Balatonfüredi Törvénykezési Hely építési munkálataira: 929,7 millió forint,
- a Csornai Járásbíróság tervezési és kivitelezési munkáira: 446,2 millió forint,
- a Kaposvári Törvényszék első felújításának I. ütemére: 636,3 millió forint,

- a Szarvasi Járásbíróság épületbővítésére: 355,3 millió forint, valamint
- a Magyar Igazságügyi Akadémia A és B épületszárnyának felújítására: 803,5 millió forint összegben.

A Legfőbb Ügyészség költségvetésének terhére történő fejezetek közötti előirányzat rendezésnek köszönhetően a Fejezeti kezelésű előirányzatok Igazságszolgáltatás beruházásai törvényi sor költségvetési kerete 2022. évben 577,2 millió forinttal emelkedett, amelyből 455,7 millió forint pénzforgalmi rendezéssel, 121,5 millió forint előirányzat rendezés útján került átcsoportosításra. Az 577,2 millió forint a Legfőbb Ügyészséggel közös használatú épületállomány állagmegóvásának, felújításának, fejlesztésének céljából az OBH és az érintett bíróságok által már 2020-2021. évben megvalósított és kifizetett beruházások Ügyészségre eső költségeinek, valamint a 2022. évben felmerült, ügyészségre eső költségek összegének megtérítése.

A Fejezeti kezelésű **Igazságszolgáltatás működtetése** törvényi soron 1.561,9 millió forint állt eredeti előirányzatként rendelkezésre.

A törvényi sor kerete év közben címek közötti előirányzat rendezés eredményeként több alkalommal módosításra került.

Az előirányzat fedezetet nyújtott minden olyan év közben felmerülő kiadásra, amely a bírósági szervezetrendszer zavartalan működését biztosította és a szakmai feladatok magas színvonalú ellátásához járult hozzá.

A költségvetési fejezeteket érintő államháztartási stabilizációs intézkedésekről szóló 1325/2022. (VII.11.) Korm. határozat 3. pontja és a Pénzügyminisztérium PM/10039/1/2022. iktatószámú levele alapján **a Bíróságok fejezet 4 386,7 millió forinttal járult hozzá a 2022. évi államháztartási egyensúly megőrzésének biztosításához** az alábbiak szerint:

- a 2. cím Kúria esetében 181,1 millió forinttal,
- a 3. cím Fejezeti kezelésű előirányzatok Igazságszolgáltatás működtetése és Igazságszolgáltatás beruházásai esetében 4.205,6 millió forinttal.

5. Kiemelt beszerzések

Az egységes földgáz beszerzés érdekében központosított közbeszerzési eljárás keretében 2022. szeptember 30. napján az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt.-vel megkötésre került az új földgáz adásvételi szerződés, amelynek összege 3.023 millió forint, ebből a 2022. év utolsó negyedévére eső fedezet bruttó 386,5 millió forint volt.

A gázenergia díj emelkedésének fedezetére 2022. II. félévében 199 millió forint összegű pótelőirányzat került biztosításra az intézmények költségvetésébe fejezeti megtakarításból.

6. A 2022. évi költségvetés előkészítése

Magyarország 2023. évi központi költségvetéséről szóló 2022. évi XXV. törvény 4.811,8 millió forint költségvetési többlettámogatást biztosít 2023. évre a Bíróságok fejezet költségvetésébe a 2022. évi eredeti előirányzathoz viszonyítva, az alábbiak szerint.

A Bíróságok esetében – összesen 4.568,7 millió forint a 2022. évihez képest – az alábbiak szerint:

- 2022. évi minimálbér és garantált bérminimum emelés beépítésének fedezete (78,9 millió forint),
- a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére 45 év után járó jubileumi jutalom fedezete (221,5 millió forint),
- az igazságügyi alkalmazottak 2023. évi cafetéria juttatásának fedezete (619,9 millió forint),
- a postai díjak (hivatalos irat szolgáltatási díjának) emelkedéséből eredő többletköltség fedezete (1.054,7 millió forint),
- az iratmásolatokból eredő többletkiadás fedezete (15 millió forint),

- az igazságszolgáltatásban közreműködők díjának emelkedéséből eredő többletkiadás fedezete (2.000 millió forint),
- a minimális vagyonvédelmi szolgáltatás rezsióradíjának emeléséből eredő többletkiadás fedezete (278 millió forint),
- a közüzemi díjak – villamosenergia árának emelkedéséből eredő többletkiadás fedezete (egyetemes szolgáltatás megszűnése) (1.187,5 millió forint),
- a közüzemi díjak – gázenergia díjának emelkedéséből eredő többletkiadás fedezete (312,5 millió forint),
- az informatikai rendszerek üzemeltetésének fedezete (1.000 millió forint),
- a Balatonszemesi Képzési Központ teljes kapacitással történő üzemeltetés fedezete (123,5 millió forint),
- a bírósági szervezetrendszerben oktatási, képzési és tudományos céllal létrehozott tartalmak repozi-tóriumának kialakításához kapcsolódó kiadások fedezete (26 millió forint),
- szociális hozzájárulási adó csökkenése (jogszabályváltozásból eredő csökkenés, nem kerül kifizetésre) – 2.348,8 millió forint.

A Kúria esetében – összesen 143,1 millió forint a 2022. évihez képest, az alábbiak szerint:

- a Kúria Werbőczy István Kutatóintézete feladatainak megvalósításához szükséges forrás (80 millió forint),
- a jogegységi panasz intézményéhez kapcsolódó 2022. évi illetményalap-emelés fedezete (45,9 millió forint),
- az igazságügyi alkalmazottak cafetéria juttatásának fedezete (36,5 millió forint),
- az igazságügyi szakértők díjának emelkedéséből eredő többlet (3 millió forint),
- a bírák és igazságügyi alkalmazottak részére 45 év után járó jubileumi jutalom többlete (15,7 millió forint),
- a Kúria székház nyílászáróinak ütemezett felújítása (42 millió forint),
- a Kúria dologi kiadásainak növekedése (5,7 millió forint),
- a szociális hozzájárulási adó csökkenése (jogszabályváltozásból eredő csökkenés, mely nem kerül kifizetésre) 127,7 millió forint, ezen túlmenően
- a működési bevételi előirányzat 84 millió forinttal csökkentésre került, amelyből 42 millió forint összegű bevétel csökkentés központi támogatásból kerül finanszírozásra.

A Fejezeti kezelésű előirányzatok esetében – összesen 100 millió forint a 2022. évihez képest, az alábbiak szerint:

- a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvényből (Pev.tv.) eredő többletkiadások fedezetére 100 millió forint, amely a Fejezeti kezelésű előirányzatokon belül egy felülről nyitott előirányzatként került biztosításra.

V. A bírósági szervezet integritása

1. A bírósági igazgatás eszközei

A Bszi. 76. § (1) bekezdésének b) pontja alapján az OBH elnöke általános központi igazgatási feladatkörében, igazgatási feladatainak ellátása érdekében jogszabályi keretek között – normatív utasításként – a bíróságokra kötelező szabályzatokat alkot, továbbá ajánlásokat és határozatokat hoz.

1.1. Az OBH elnökének szabályzatai (utasításai), ajánlásai

Az OBH elnöke 2022-ben 3 új szabályzatot tett közzé, valamint 6 szabályzatban módosította a korábbi rendelkezéseket, illetve döntött szabályzat hatályon kívül helyezéséről. Ezeken felül 1 új ajánlást tett közzé és 4 ajánlásban módosította a korábbi rendelkezéseket.

Az Országos Bírói Tanács (OBT) az OBH elnökének szabályzatai közül a 6 szabályzatmódosítás tekintetében valamennyit támogatólag véleményezett, azzal, hogy a 20/2022. (I.31.) OBH utasítás a bíró munkájának értékelési rendjéről és a vizsgálat részletes szempontjairól szóló szabályzatról szóló 8/2015.(XII.12.) OBH utasítás módosítása tekintetében javaslatot fogalmazott meg.

Az OBT az OBH elnökének ajánlásai tekintetében 4 ajánlást támogatólag véleményezett, míg 1 ajánlást (a bírósági ügyvitel során a bíróság és az ügyfelek között alkalmazandó kapcsolattartási formák szabályairól szóló 2/2015. (IV.13.) OBH elnöki ajánlás módosítása) támogatólag véleményezett azzal, hogy az ajánláshoz javaslatot fogalmazott meg.

Az OBH elnöke 2022-ben 103 szervezeti és 499 személyi kérdésben hozott határozatot.

2. Külső szervek által folytatott vizsgálatok

2022-ben a bíróságokon összesen 93 db – a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) 13. § (1) bekezdése szerinti – külső ellenőrzésnek minősülő vizsgálat történt, beleértve az OBH, mint irányító szerv által végzett és koordinált ellenőrzéseket. Az Állami Számvevőszék 31 ellenőrzést hajtott végre.

Az ellenőrzések egy részében intézkedést igénylő megállapítás nem volt vagy az észlelt hiányosságokat az ellenőrzések lezárásáig az intézmények pótolták. A külső ellenőrzések során 32 olyan megállapítás, figyelemfelhívás, illetve javaslat fogalmazódott meg, amely intézkedési terv készítését vonta maga után.

3. A bíróságok ellen indított peres eljárások

A Bszi. 86. § (3) bekezdés b) pontja alapján, a bíróságok perbeli képviseletéről szóló szabályzatról szóló 6/2014. (IV. 30.) OBH utasítás 4. § (1)-(3) bekezdése szerinti meghatalmazás esetén az OBH képviseli a bíróságokat a bírósági eljárásokban. A képviseletet az OBH SZMSZ-e alapján a Jogi Képviseleti Osztály látja el.

A bíróságok ellen a 2022-es évben összesen 514 peres eljárás indult, ezek közül 416 perben (81%) a bíróságok a képviseletüket saját hatáskörben látták el.

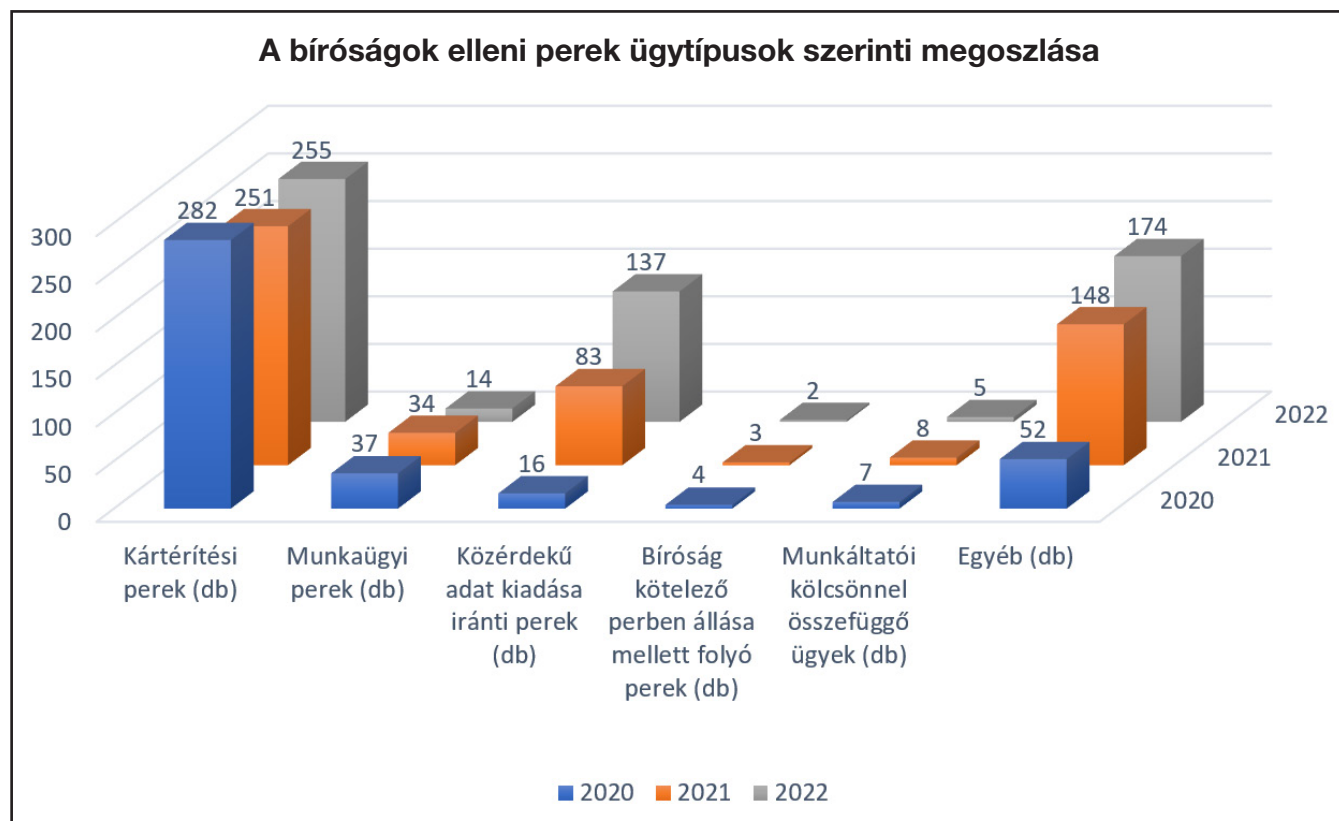
A 2022-ben indult peres eljárások közül 98 ügyben (19%) kapott az OBH meghatalmazást a képviselet ellátására. Ezen ügyek többsége az Infotv. alapján érvényesített közérdekű adat kiadása iránti per, valamint a Pp. alapján az alperesi bíróság jogszabálysértésére hivatkozással érvényesített követelések megfizetése iránt indított per volt.

Az Infotv. alapján indított perekben legtöbbször a kiadni kért adatok közérdekű jellege vitatott. Közérdekű adatként sem személyes adat, sem pedig olyan információ nem adható ki, amely csak az adott peres eljárás érintettjére vonatkozik.

2022-ben 85 per tárgya a bíróságok által kezelt adat kiadása iránti felperesi igény volt, amely közel azonos a 2021. évi érkezéssel (83).

A beszámolási időszak végén összesen 587 ügy maradt folyamatban a bíróságok ellen. Ez a számadat a saját hatáskörben és az OBH-nak adott meghatalmazás útján ellátott ügyek számát összesítve tartalmazza, az utóbbi kategóriába 292 ügy tartozik.

A folyamatban maradt perek ügytípusok szerinti megoszlását a következő diagram tartalmazza:

Az OBH képviseleti tevékenysége mellett folyamatban volt, jogerősen befejezett 202 ügy közül 7 per zárult a bíróságok pénzfizetésre kötelezésével, azaz a keresetek csaknem 96%-ban megalapozatlanok voltak.

A beszámolási időszakban az eljáró bíróságok ítéleteikben összesen 15.400.661. forint megfizetésére kötelezték az alperesi bíróságokat, amely a 2022-ben indult és az OBH képviseleti tevékenysége mellett zajló eljárásokban peresített követeléshez (összesen 1.302.047.929. forint) viszonyítva rendkívül alacsony összeg, annak 1,2%-a.

4. Belső ellenőrzés

A belső ellenőrzés működésének jogszabályi keretét a Bkr. határozza meg. A feladat végzéséhez szükséges szervezeti és funkcionális függetlenséget biztosítva, a belső ellenőrzést végző személy tevékenységét a költségvetési szerv vezetőjének közvetlenül alárendelve végzi.

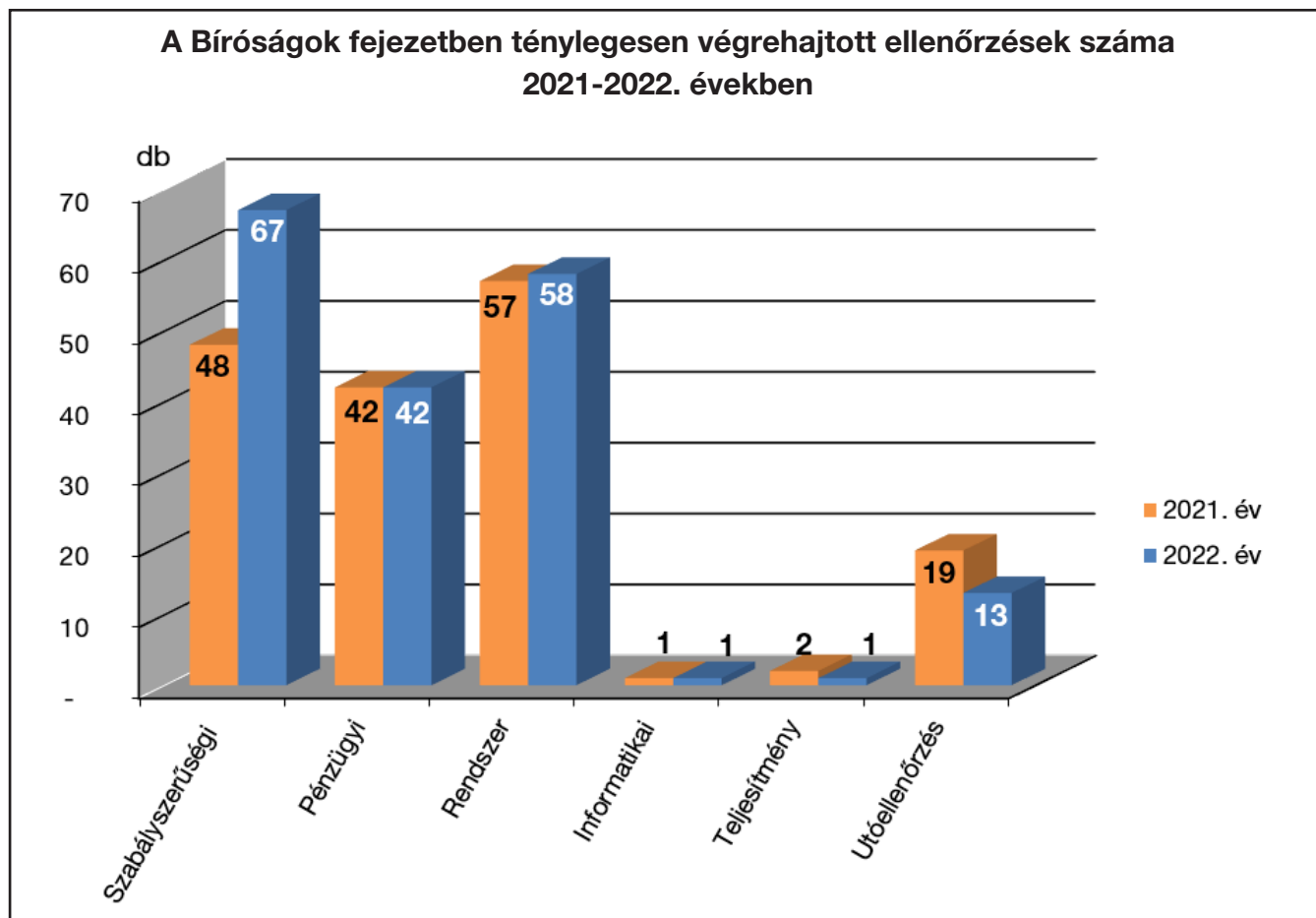
A bíróságokon kiépített belső ellenőrzési rendszer követte a hatályos előírásokat, a hazai és a nemzetközi standardokat, útmutatókat.

Az OBH-ban az Ellenőrzési Főosztály, valamint a Kúria, az Ítéltáblák és a törvényszékek belső ellenőrei a bíróságok elnökei által jóváhagyott Belső Ellenőrzési Kézikönyv szerint végzik a munkájukat.

2022-ben az Ellenőrzési Főosztály összesen 8 ellenőrzést – 3 utóellenőrzést (Debreceni Ítéltábla, Győri Ítéltábla, Székesfehérvári Törvényszék), 4 rendszerellenőrzést (Pécsi Ítéltábla, Szegedi Ítéltábla, Balassagyarmati Törvényszék, Szekszárdi Törvényszék), illetve a fejezet egészét érintő költségvetési-pénzügyi ellenőrzést – hajtott végre.

Az Ellenőrzési Főosztály által a 2022-es évben elvégzett ellenőrzések nem tártak fel büntető-, illetve szabálysértési eljárás megindítására okot adó szabálytalanságot.

A Bíróságok fejezetben 2022-ben az ellenőrzések száma 182 darab volt. Ez az előző évi ellenőrzések számánál (169) 7,7%-kal több, továbbá a tervezettet 11,2%-kal haladta meg. Fejezeti szinten az ellenőrzések elvégzésére 4.510 napot, tanácsadásra pedig 743 napot fordított a 33 fő belső ellenőr.

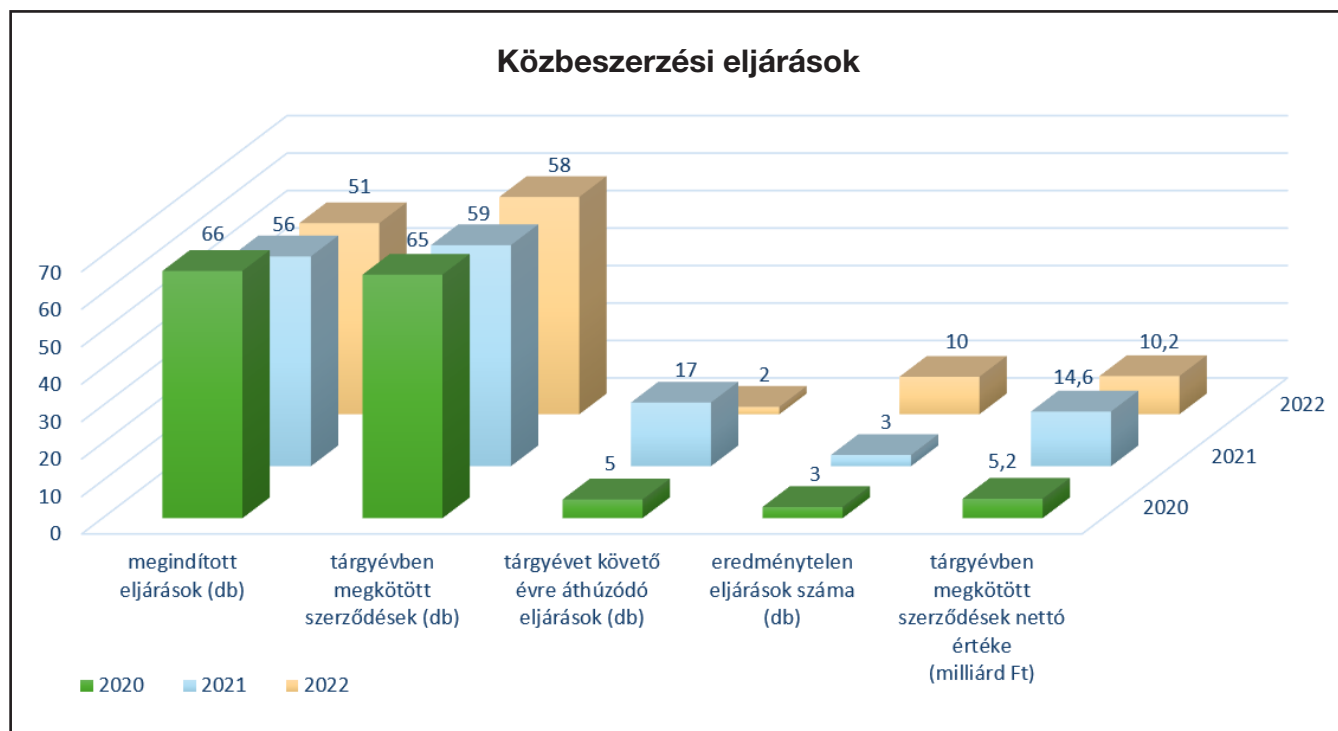
A tárgyévi ellenőrzések eredményeként összesen 210 intézkedést igénylő javaslatot fogalmaztak meg, melyek az előző évről áthúzódó 106 javaslattal együtt 92,7%-ban teljesültek.

5. Közbeszerzések

Az OBH, mint a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (Kbt.) 5. § (1) bekezdés c) pontja cb) alpontja szerinti klasszikus ajánlatkérő szervezet 2022. évben összesen 51 db közbeszerzési eljárást indított, melyből az eljárás 6 alkalommal kettő, míg 2 alkalommal három részajánlattételt tartalmazott.

Az OBH 2022-ben – a 2021. évről áthúzódó 12 db közbeszerzési eljárással együtt – összesen nettó 10,2 milliárd forint értékben 58 db közbeszerzési szerződést kötött. A 2023. évre áthúzódó közbeszerzési eljárások száma 2 db volt.

A közbeszerzési eljárások alakulását a következő diagram mutatja be.

A megindított eljárások 78%-a eredményesen zárult, mindösszesen 7 db eljárás volt eredménytelen és 3 db eljárás került visszavonásra. A megindított eljárások közül 26 db a központosított közbeszerzési rendszeren keresztül, míg 25 db eljárás (9 db uniós, 16 db nemzeti eljárás) az Elektronikus Közbeszerzési Rendszeren (EKR) keresztül került lefolytatásra.

2022-ben az OBH által megindított eljárásokkal kapcsolatban négy esetben ajánlattevő által kezdeményezett jogorvoslati eljárás indult, amelyből mind a négy megalapozatlannak bizonyult.

6. Panaszok, közérdekű bejelentések kezelése

Az OBH-ba érkező közérdekű bejelentéseket és panaszokat az OBH SZMSZ 26. § (2) bekezdés n) pontja alapján az Igazgatásszervezési Főosztály Igazgatási Osztálya intézi.

A panaszügyintézés bíróságokra vonatkozó részletszabályait a közérdekű bejelentésekkel és panaszokkal kapcsolatos eljárás rendjéről szóló 7/2018. (VII.11.) OBH utasítás tartalmazza, melynek rendelkezései alapján az OBH kizárólag a Szabályzat 11. § (2) bekezdés e) pontja és a 11. § (3) bekezdés b), d-e) pontjai szerinti esetekben jár el érdemben.

2022-ben 329 új panaszügy indult az OBH előtt, 1 közérdekű bejelentés és összesen 688 érdemi intézkedést igénylő beadvány érkezett az OBH-hoz.

Az érdemi beadványok többségében az ügyfelek eljárásjogi, anyagi jogi kérdéseket, valamint bírák magatartását sérelmezték, ugyanakkor hangsúlyos volt azon beadványok száma is, amelyek a megjelölt kategóriákon kívül estek és érdemi intézkedést nem igényeltek.

A 2022-es évben érkező beadványok 3%-a érintette az OBH-t. Ez számszerűsítve összesen 19 db beadványt jelentett, melyekből 2 db irányult panasz-felülvizsgálat kezdeményezésére.

Az ügyfelektől érkező visszajelzések akár rendszerszintű problémákra is rámutathatnak, ezért az OBH több esetben visszajelzést kér a hozzá benyújtott, de valamely bíróság elbírálását igénylő beadványok elintézése kapcsán, indokolt esetben vizsgálatot vagy célvizsgálatot rendel el.

2022-ben az OBH a beérkezett panaszbeadványok 2,2%-ában (14 db) kért tájékoztatást a panasz elintézéséről, míg 0,8%-os (5 db) arányban a panaszosnak írt válaszlevél bekérésével tudakozódott az elintézés menetéről. Ezen alacsony arányok azt is mutatják, hogy a beadványok – a korábbi évekhez hasonlóan – továbbra is kevés olyan bejelentést tartalmaznak, amelyek alaposak, illetve központi igazgatási intézkedés szükségességét vetnék fel.

Az OBH hatáskörébe tartozó összesen 32 db, panaszvizsgálatot vagy panaszfelülvizsgálatot célzó beadványok tekintetében megállapítható, hogy alapos panasz 2022-ben nem volt, 4 bizonyult részben alaposnak, míg 24 esetben alaptalan volt. Egy esetben a panaszos visszavonta kérelmét, 3 beadvány érdemi intézkedést nem igényelt.

Az OBH a tárgyévben 2 panaszügy kapcsán élt felhívással a bíróságok felé többnyire az időszerűség, a megfelelő eljárásrend és a panaszok teljeskörű megválaszolásának biztosítása miatt.

2022-ben egy esetben, a 6.SZ/2022. (I. 28.) OBHE határozattal került sor panaszügyintézésel összefüggő célvizsgálat elrendelésére.

6.1. Közérdekű adatigénylésekkel és adatvédelemmel kapcsolatos ügyek

A bíróságok központi honlapján az OBH rendelkezésére álló országos statisztikai és ügyforgalmi adatok közzétételre kerülnek. Ezen túlmenően az Infotv. 26. § (1) bekezdése értelmében közfeladatot ellátó szervként az OBH-nak is lehetővé kell tennie, hogy a kezelésében lévő közérdekű adatot és közérdekből nyilvános adatot – az e törvényben meghatározott kivételekkel – erre irányuló igény alapján bárki megismerhesse.

2022-ben összesen 65 db közérdekű adatigénylést terjesztettek elő az OBH-nál, ugyanakkor az egyes adatigénylések jellemzően több kérdést, kérelmet tartalmaztak (csaknem 328 db önálló kérdést/adatigényt), melyek gyakorta egyenként is többeleműek voltak, több információra irányultak.

Az adatigénylések leggyakoribb tárgykörei a korábbi évekhez hasonlóan a bíróságok ítélkezési tevékenységével, ezen belül is meghatározott ügytípusokkal kapcsolatos országos szintű statisztikai adatkérések voltak, ezen túlmenően kisebb számban érkeztek az OBH elnökének központi igazgatási tevékenységére vonatkozó adatigénylések is.

A közérdekű adatigénylések mellett az OBH 147 db „egyéb adatvédelmi tárgyú” ügyben járt el. Ide tartoznak a bíróságok igazgatási tevékenységét érintő adatvédelmi kérdések mellett azok a megkeresések is, melyekben az érintettek az általános adatvédelmi rendelet szerinti valamely jogukat gyakorolták. Az érintetti jogok lényegüket tekintve a személyes adatok kezelésére vonatkozó alapelveknek az egyén általi érvényre juttatását (pl.: az átláthatóság és tisztességes adatkezelés alapelveivel összefüggésben a hozzáféréshez való jog, vagy a pontosság elvével összefüggésben a helyesbítéshez való jog gyakorlása), összességükben pedig az információs önrendelkezési jog gyakorlati megvalósulását szolgálják.

Az OBH kiemelt figyelmet fordít az adatvédelmi szabályok betartására, ezen szabályok szervezeten belüli megismertetésére. Az OBH-ban az ezzel kapcsolatos teendők ellátásért adatvédelmi tisztviselő, míg a bíróságokon adatvédelmi felelősök kerültek kijelölésre, a kötelező képzéseknek pedig rendszeres témája az adatvédelem.

7. Bírák fegyelmi helyzete

2022-ben a munkáltatói jogkör gyakorló 7 esetben részesítettek bírakat írásbeli figyelmeztetésben, 6 esetben szolgálati viszonnal kapcsolatos kötelezettségszegés, egy esetben bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt.

2022-ben 7 bíróval szemben 8 esetben került sor fegyelmi eljárás kezdeményezésére:

- 4 esetben a szolgálati viszonnal kapcsolatos kötelezettségszegés,
- 4 esetben a bírói hivatás tekintélyét sértő magatartás miatt.

Az elsőfokú szolgálati bíróság valamennyi esetben megindította a fegyelmi eljárást.

2022-ben 9 bíróval szemben folyamatban volt 9 fegyelmi eljárás fejeződött be jogerősen, 4 esetben az első-, 5 esetben a másodfokú szolgálati bíróságon.

A jogerősen befejezett fegyelmi eljárások eredményeként a szolgálati bíróság

- 2 esetben megszüntette a fegyelmi eljárást,
- 1 esetben felmentette az eljárás alá vont bírót,
- 1 esetben feddés,

- 2 esetben megrovás,
- 2 esetben egy fizetési fokozattal visszavetés,
- 1 esetben két fizetési fokozattal visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki.

A 2022-es évben 3 bíró mentelmi joga került felfüggesztésre a bíróval szemben indult büntetőeljárás-
ra tekintettel, 1 esetben közúti baleset gondatlan okozásának vétsége, 1 esetben hivatalos személy által
elkövetett közokirat-hamisítás büntette, valamint – ugyanazon bíróval szemben – 1 esetben rágalmazás
vétsége, 1 esetben magánlaksértés vétsége és más bűncselekmények miatt.

A közúti baleset gondatlan okozásának vétsége miatt indult eljárást tevékeny megbánás folytán a
büntethetőség megszűnésére tekintettel megszüntették, a hivatalos személy által elkövetett közok-
irat-hamisítás büntette miatt indult eljárásban bűncselekmény hiánya miatt a bírót felmentették, a to-
vábbi eljárások folyamatban vannak.

2022-ben bírakkal szemben 10 büntetőeljárás indult a mentelmi jog felfüggesztése nélkül:

- a rágalmazás vétsége miatt indult magánvádas eljárások közül 8 esetben a joghatályos magánin-
dítvány hiányára tekintettel, 1 esetben a feljelentés ügyészség részére történő megküldésével a
bíróság az eljárást megszüntette,
- a magántitkok megsértésének vétsége miatt indult magánvádas eljárásban bűncselekmény hiánya
miatt a feljelentés elutasítására került sor.

2022-ben a 2022. évet megelőzően indult büntetőeljárások közül 4 eljárás fejeződött be:

- a közfeladatot ellátó személy elleni erőszak büntette miatt indult eljárásban a bírót felmentették,
- a hamis vád büntette miatt indult eljárásban a bíróság pénzbüntetést szabott ki,
- a rágalmazás vétsége miatt indult, valamint a rágalmazás és becsületsértés vétsége miatt indult
magánvádas eljárásokat a bíróság megszüntette.

2022-ben 3 bíróval szemben indult szabálysértési eljárás, 2 esetben a közúti közlekedési szabályok
kisebbségi megsértése miatt, melyben a bírót figyelmeztetésben részesítették, 1 esetben a közúti
közlekedés rendjének megzavarása miatt, ezen eljárás folyamatban van.

8. Igazságügyi alkalmazottak fegyelmi helyzete

2022-ben 12 igazságügyi alkalmazott részesült írásbeli figyelmeztetésben

- a munkavégzési kötelezettség teljesítésének valótlan tartalmú igazolása,
- igazságügyi szervhez méltatlan magatartás tanúsítása,
- a bíróság eszközeinek saját célra történő használata,
- gondatlan munkavégzés,
- határozat bírói utasítástól eltérő kézbesítése,
- munkahelytől való igazolatlan távolmaradás,
- nyilvántartás-vezetési kötelezettség elmulasztása,
- munkavégzési kötelezettség sorozatos megszegése,
- jelentős ügyintézési késedelem,
- kötelező értekezletről való igazolatlan távolmaradás
miatt.

2022-ben a munkáltatói jogkör gyakorlója 10 igazságügyi alkalmazottal szemben rendelt el fegyelmi
eljárást

- a munkáltató előzetes engedélyéhez kötött tevékenység engedély nélküli folytatása és a munkakör-
höz méltatlan magatartás tanúsítása,
- a munkahelytől hosszú ideje tartó igazolatlan távollét,
- iratselejtezési szabálytalanság,
- nyilvántartási rendszerből jogosulatlan adatkérés,
- munkatárssal szemben nem megfelelő magatartás tanúsítása,

- az igazságügyi alkalmazottal szemben indult büntetőeljárás,
 - személyi nyilvántartó rendszerbe történt szabálytalan adatbevitel,
 - az elveszett iratokra vonatkozó szabályok megszegése,
 - jogerős határozat kiadásának elmulasztása
- miatt.

Ezen eljárások közül 8 fejeződött be a 2022-es évben, a fegyelmi tanács

- 1 esetben elbocsátás,
- 1 esetben az előmeneteli rendszerben történő várakozási idő 1 évvel történő meghosszabbítása,
- 2 esetben megrovás fegyelmi büntetést szabott ki,
- 1 esetben a fegyelmi eljárás megszüntetése mellett figyelmeztetést alkalmazott,
- 1 esetben a fegyelmi vétség elkövetését megállapította és az eljárást megszüntette,
- 1 esetben pedig a munkáltatói jogkör gyakorlója megszüntette az eljárást.

A 2022. évet megelőzően indult fegyelmi eljárások közül 2022. évben 7 eljárás fejeződött be, a fegyelmi tanács

- 1 esetben hivatalvesztés,
- 3 esetben megrovás,
- 1 esetben az előmeneteli rendszerben egy fizetési fokozattal való visszavetés fegyelmi büntetést szabott ki,
- 1 esetben a fegyelmi eljárást – mivel a fegyelmi eljárás alá vont magatartása nem minősül fegyelmi vétségnek – megszüntette,
- 1 esetben a munkáltatói jogkör gyakorlója megszüntette az eljárást

9. Vagyonnyilatkozatok

A bírának és a kijelölt bírósági titkároknak a Bjt. XIII. Fejezete alapján és a bírák vagyonnyilatkozatának átadásáról, kezeléséről és ellenőrzéséről, valamint az abban foglalt adatok védelméről szóló 22/2012. (XI. 23.) OBH utasítás alapján 3 évente vagyonnyilatkozatot kell tenniük.

2022-ben 1.451 bíró és 359 kijelölt bírósági titkár tett vagyonnyilatkozatot.

Ellenőrzési eljárás kezdeményezésére nem került sor.

VI. Elektronikus eljárások, e-ügyintézés

1. Elektronikus ügyintézési szolgáltatások

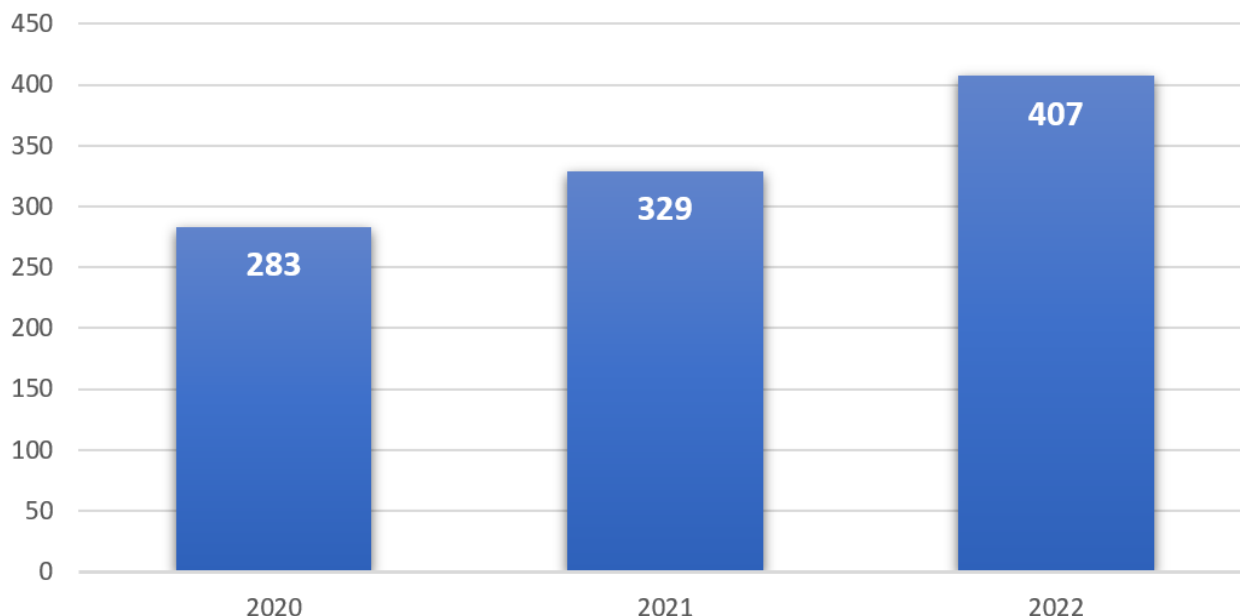
- Az e-panaszügyintézés** keretében az ügyfelek igazgatási panaszait elektronikus úton is benyújthatják. A tárgyidőszakban **466 alkalommal** éltek ezzel a lehetőséggel az ügyfelek.
- A pertartam-kalkulátor** segítségével az ügyfelek megtekinthetik, hogy a perek az adott ügýtípusban átlagosan mennyi idő alatt fejeződnek be a bíróságokon. 2022-ben **4.579 alkalommal** kalkuláltak az alkalmazás segítségével.
- A Bírósági Elektronikus Tájékoztatási és Figyelmeztető Rendszeren (BETFR)** keresztül a regisztrált ügyfelek és jogi képviselők betekintheznek az ügy alapadataiba, SMS és e-mail üzenetben tájékoztatást kaphatnak a fontosabb eljárási cselekményekről.

2022-ben

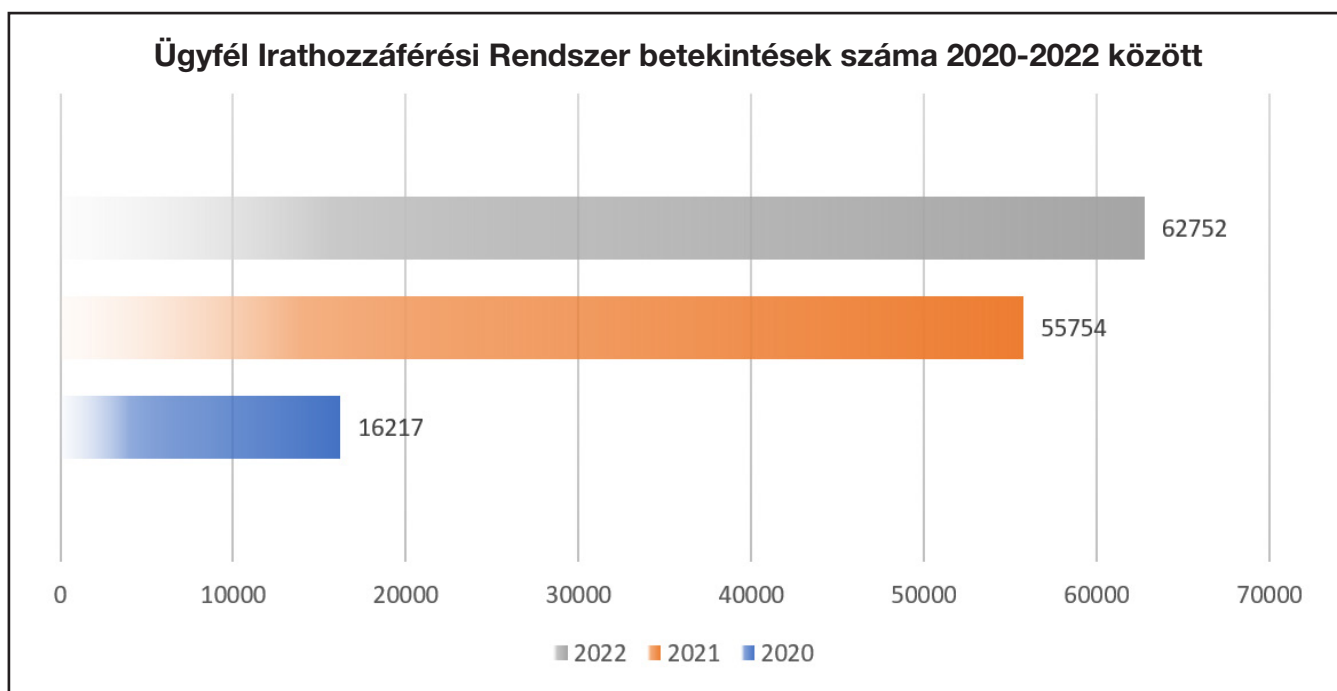
- a regisztráló új felhasználók száma: **3.266 db**,
- a regisztrációval érintett új ügyek száma: **752 db**,
- az SMS és e-mail üzenetek küldésére feliratkozott új felhasználók száma: **807 db**,
- felhasználók részére kiküldött SMS és e-mail üzenetek száma: **6.600 db**.

- A **csődbetekintő portál** a folyamatban lévő csőd- és felszámolási eljárásokhoz kapcsolódó igazolás kiállítása iránti kérelmek elektronikus ügyintézését biztosítja. A portálon 2022. évben **407 db** kérelmet nyújtottak be, ez a korábbi évhez képest mintegy 24%-kal több kérelmet jelent.

A Csődbetekintő portálon beérkezett kérelmek száma

- Az Ügyfél Irathozzáférési Rendszer (ÜIR)** lehetővé teszi az ügyfelek számára, hogy megfelelő jogosultság esetén a 2020. január 1-jén vagy azt követően indult bírósági ügyekben a digitális iratokat elektronikus úton, online, ingyenesen megtekinthessék. A tárgyidőszakban országosan **4.036 db betekintési kérelem érkezett**, és **62.752 alkalommal** került sor digitális betekintésre, mely, több mint, háromszoros emelkedést jelent a 2020. évi adatokhoz képest.

6. A **Lajstromirodai Iratbetekintő Rendszer (LIR)** segítségével az ügyfelek a bírósági kezelőirodákön bármely bíróság e-aktáját az ott kihelyezett informatikai eszköz segítségével megtekinthetik, a rendszer használatával az érintett időszakban **212 db** akta megnyitás történt.

2. Elektronikus befizetések

Az elektronikus bírósági eljárásokban az ügyfelek az illetékfizetési kötelezettségüket elsődlegesen a bíróságok Magyar Államkincstárnál (MÁK) vezetett illeték-bevételi számlájára történő átutalással, illetőleg az Elektronikus Fizetési és Elszámolási Rendszer (EFER) használatával teljesítették.

A tárgydőszakban az EFER-en keresztül **974.760.387** forint összegben teljesült illetékbecfizetés.

Az OBH önálló Bírósági Fizetési Portálján (BFP) keresztül – mely a felhasználói fiók létrehozása és az egyes befizetések visszakereshetősége révén biztosítja a bírósági eljárásokhoz kapcsolódó elektronikus fizetési kötelezettségek kényelmes teljesítését – 2022-ben összesen **20.520** db sikeres befizetés történt **1.479.827.727** forint összegben.

A civil szervezeti eljárásokban fizetendő eljárási illetékek akár bankkártyával is megfizethetők a BFP és a Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) integrációjának megvalósításával. A tárgydőszakban **122** alkalommal történt befizetés ezen a módon.

3. E-per

3.1. Elektronikus kapcsolattartás az egyes eljárásokban

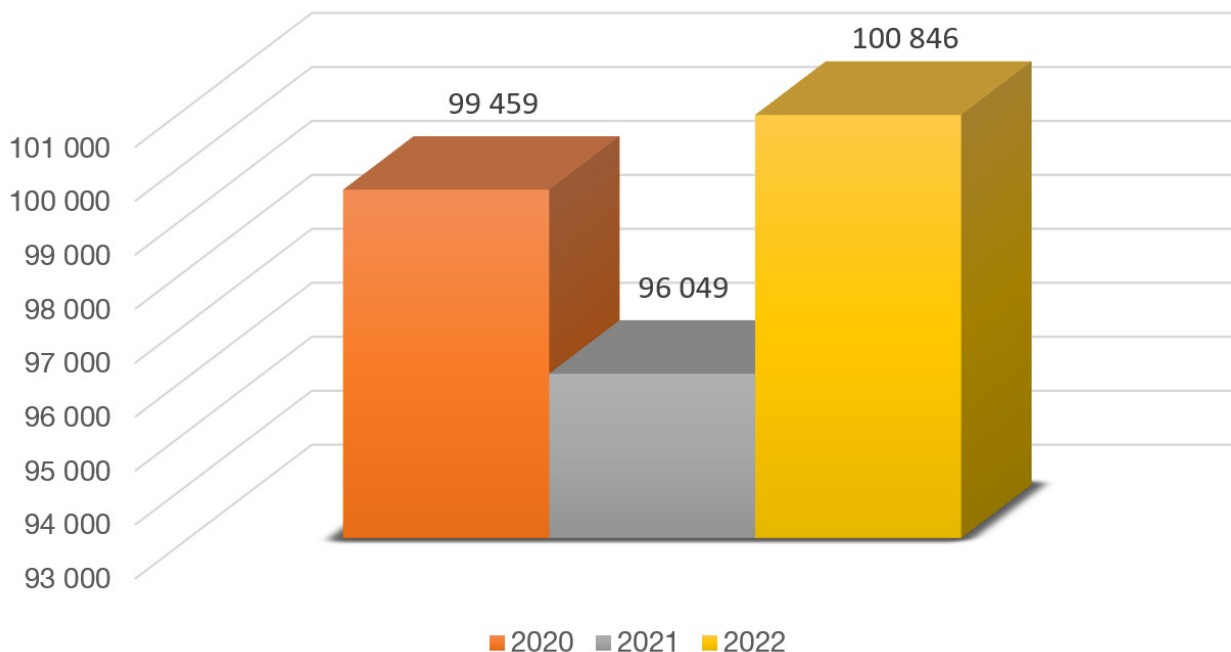
Az OBH és a bíróságok, mint elektronikus ügyintézészt biztosító szervek, a feladat- és hatáskörükbe tartozó valamennyi eljárásban kötelesek az elektronikus kapcsolattartást biztosítani.

2022-ben minden ügyszakot érintően megkezdődött a bíróságokkal történő elektronikus kapcsolat-tartást lehetővé tevő ÁNYK űrlapokat kiváltó iFORM online űrlapok kialakítása.

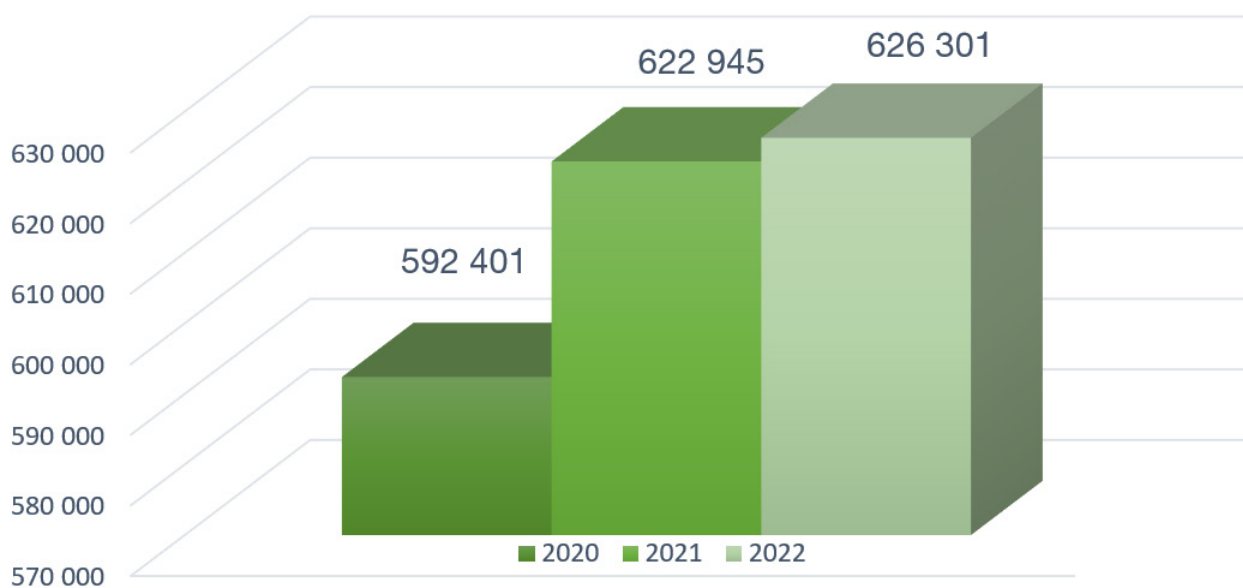
3.2. Civilisztikai eljárások

A civilisztikai peres és nemperes eljárásokban (ide nem értve a csőd- és felszámolási eljárásokat, a civil szervezetek nyilvántartási eljárásait és a cégeljárásokat) előterjesztett e-beadványok száma arra utal, hogy az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett felek is egyre inkább választják ezt a kapcsolattartási formát a papír alapon történő benyújtás helyett.

**Civilisztikai perekben előterjesztett elektronikus kezdőiratok száma
2020–2022. között**

**A civilisztikai perekben előterjesztett e-beadványok száma
2020–2022. között**

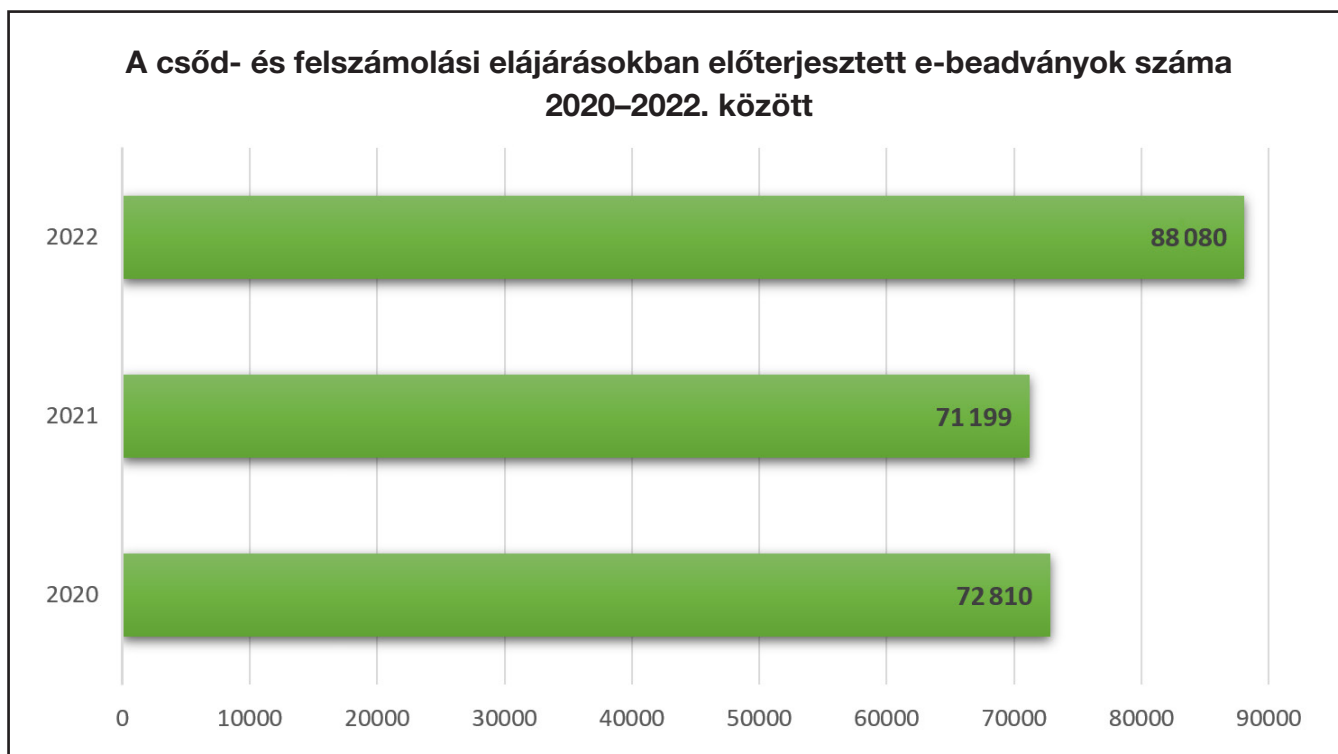
A 2022-es évben a civilisztikai nemperes eljárásokban a bíróságokra **244.353 db elektronikus beadvány** érkezett.

	Kezdőirat*	Utóirat*	Összesen*
Peren kívüli ügyek	39.149	31.079	70.228
Végrehajtási ügyek	171.396	2.729	174.125
Összesen	210.545	33.808	244.353

* darab

3.3. Csőd- és felszámolási eljárások

A csőd- és felszámolási eljárásokban előterjesztett elektronikus beadványok számának alakulását az alábbi diagram szemlélteti, melyből megállapítható, hogy a tárgyidőszakban az előző évi adathoz képest több, összesen 88.080 db e-beadvány érkezett.

A szerkezetátalakításról és egyes törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2021. évi LXIV. törvény (Szá.t.) 2022. július 1-jei hatályba lépésével kapcsolatosan az alábbi informatikai feladatok kerültek elvégzésre:

- az elektronikus kapcsolattartás folyamatának kialakítása a szerkezetátalakítási eljárásokban (ügycsoportok, statisztika kialakítása a BIR-O programban, ÁNYK űrlapok és azok lajstromozásának biztosítása),
- a szerkezetátalakítási eljárásokkal kapcsolatos bírósági közzétételi végzések sablonjainak kialakítása a BIR-O programban, az elektronikus közzététel lehetővé tétele a Cégbőlközlönyben és a civil országos névjegyzék internetes felületén,
- az eljárások adatainak elektronikus úton történő átadásának kialakítása a fizetéseképtelenségi nyilvántartás, a cégnyilvántartás és a civil és egyéb cégek nem minősülő szervezetek bírósági nyilvántartása részére.

A fejlesztés az Igazságügyi Minisztérium Céginformációs Szolgálatával és a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.-vel közös együttműködés keretében történt.

A Szát. 24. § rendelkezéseinek megfelelően 2022. július 1. napjától az OBH vezeti és a honlapján bárki számára elérhető módon, ingyenesen, keresőprogram igénybevétele útján elérhetővé teszi a szerkezetátalakítási eljárásokban kijelölhető szakértők listáját. A lista a szerkezetátalakítási szakértők nevét, értesítési címét, elektronikus levelezési címét, hatósági nyilvántartási számát, valamint azon nyilvántartó szervezet megnevezését tartalmazza, amelynek nyilvántartásában a szakértő szerepel.

A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága 2022. október 17. napján élesítette az új felszámoló-kijelölő programot, amelynek tesztelésében az OBH és a Fővárosi Törvényszék Gazdasági Kollégiumának kijelölt dolgozói vettek részt.

Figyelemmel arra, hogy a cégbíróságokat kiszolgáló szerverek elavultak, egyeztetésekre került sor az IM Céginformációs Szolgálatával a szerverek kiváltásáról és központosításáról, melynek eredményeként a törvényszékek várhatóan mentesülni fognak a cégbírósági szerverek fenntartásának terhe alól.

3.4. Civil szervezetek nyilvántartásának elektronizálása

A Civil Integrált Információs Rendszer (CIIR) fejlesztése folyamatos a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelően.

Az országos adatokat figyelembe véve 2022-ben 96.182 db iratot (kezdő- és utóiratot) nyújtottak be a civil nyilvántartási eljárások során, melyből 51.655 db elektronikus úton érkezett.

A tárgyidőszakban a CIIR rendszerben bővült a törvényszéki iratok köre és ítéletábrái kérésre átalakításra kerültek a fellebbviteli folyamatok.

A társasági adó devizában történő megfizetéséről szóló 298/2022. (VIII.9.) Korm. rendelet előírásának megfelelően hozzávetőleg 20 db civil nyilvántartási ÁNYK módosítása és az OBH-NAV interfész kibővítése volt indokolt.

3.5. Cégügyszak

Az országos adatokat tekintve a 2022-es évben **248.687 db** cégbejegyzési és változásbejegyzési kérelem, míg cégtörvényességi eljárás megindítása iránt **34.984 db** kérelem érkezett.

A tárgyidőszakban az **E-cég betekintő felületen** összesen **433.236 db** cégirat letöltését indították el az ügyfelek.

3.6. Büntető- és szabálysértési eljárások

A büntető- és szabálysértési eljárásokban a nyomozó hatóság, az ügyész, a bíróság, a büntetés-végrehajtási, valamint más állami szervek kötelezően elektronikus úton tartják a kapcsolatot. Ugyancsak kötelező a védőknek, valamint bármely eljárási szereplő jogi képviselőjében eljáró ügyvédeknek is az elektronikus kapcsolattartás.

A bíróságokra 2022-ben

- büntető ügyekben **578.686 db elektronikus irat** érkezett, melyből 128.693 db kezdőirat és 449.993 db utóirat,
- szabálysértési ügyekben **311.929 db elektronikus irat** érkezett, melyből 244.462 db kezdőirat és 67.467 db utóirat.

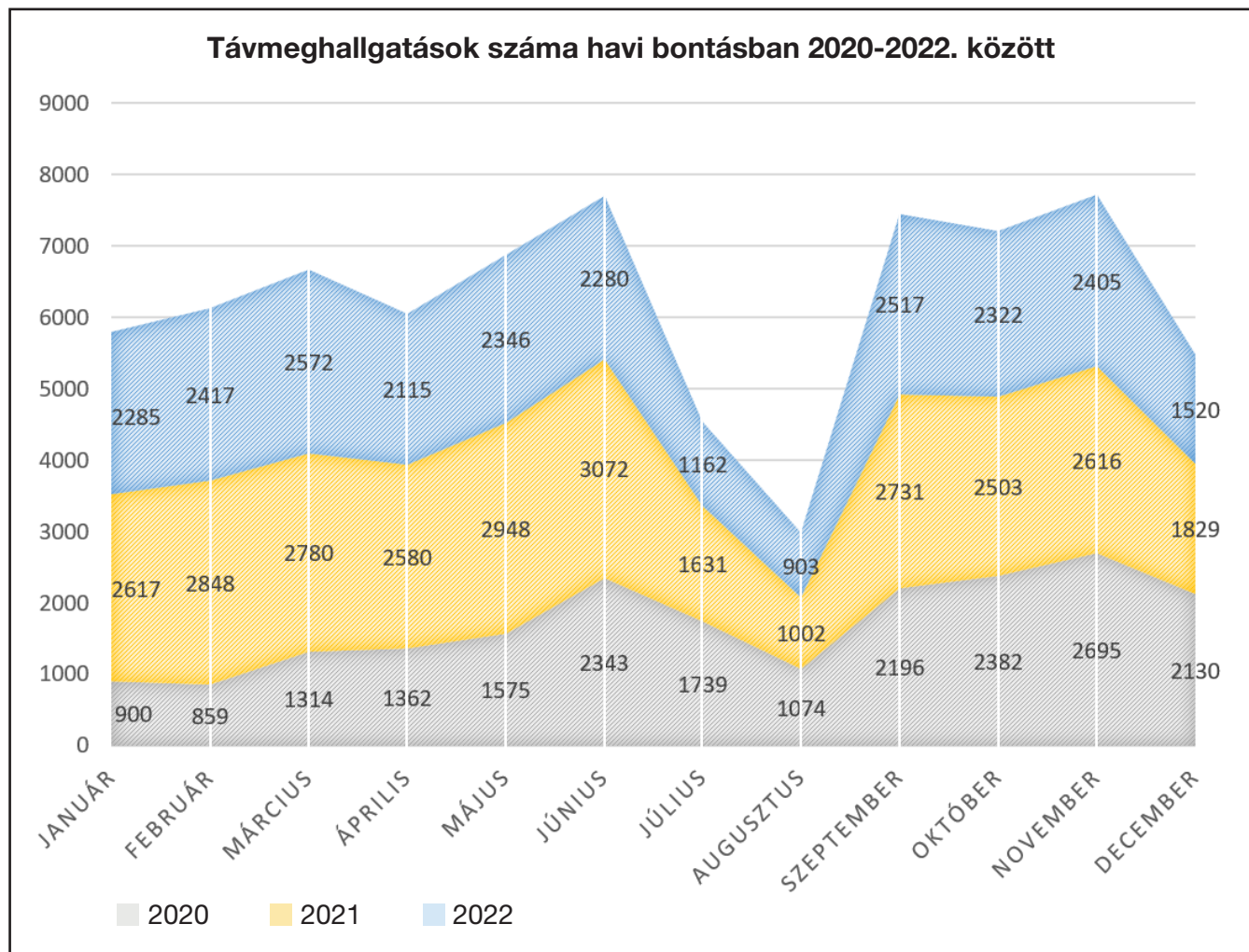
A bírói statisztikai egyéni adatlapok aktualizálása vált szükségessé többek között a büntető és szabálysértési ügyszakot érintően is. Ennek érdekében a lajstromrendszer továbbfejlesztése megvalósult és az éles indításra 2022. február 27. napján sor került.

A büntetőjogi tárgyú jogszabálmódosítások következtében új specifikációk készültek, amelyek a BIR-O programban átvezetésre kerültek, az új ügyszakok és ügyértékek bevezetése megtörtént, illetve a „C-D” és „FK” statisztikai egyéni lapok értékei is ennek megfelelően igazításra kerültek.

4. Távmeghallgatás

Az országos szintű távmeghallgatási rendszer kiépítésével valamennyi ügyszakban biztosított a távmeghallgatás lehetősége.

2022-ben **24.844 db távmeghallgatást** bonyolítottak le a bíróságok, ezzel összesen több, mint 16.000 terheltet és közel 3.000 szabálysértés alá vont személyt hallgattak meg, számos peres fél, tanú, illetve az eljárás során kirendelt szakértő mellett.

A távmeghallgatási rendszer felhasználói visszajelzéseinek gyűjtése és véleményezése, valamint a fejlesztési igények továbbítása a tárgyidőszakban is folyamatosan zajlott.

5. Közhiteles nyilvántartások

5.1. Civil szervezetek beszámolóí

2015. január 1. napjától az elektronikus eljárásra kötelezett civil szervezet a beszámolóját kizárólag elektronikus úton küldheti meg közzétételre az OBH-nak, az erre nem kötelezett szervezetek választhatnak a papír alapú vagy az elektronikus úton történő beküldés között.

2022-ben **68.559 db** civil szervezeti beszámoló érkezett az OBH-ba, amelyek 97%-a elektronikus úton került beküldésre.

A beszámolók az országos névjegyzékben kerülnek közzétételre, amely tartalmazza az összes, bíróság által bejegyzett civil szervezet nyilvános adatait, beszámolóit, illetve a bírósági végzéseket.

5.2. Gondnokoltak és előzetes jognyilatkozatok nyilvántartása

A Gondnokoltak Közhiteles Nyilvántartásában kezelt adatok tekintetében 2022-ben összesen **78.281 db** adatszolgáltatás történt, részben postai vagy elektronikus úton benyújtott adatszolgáltatási kérelmek, részben pedig az erre a célra kialakított betekintő portálon keresztül történő lekérdezések alapján.

Előzetes jognyilatkozatot az év során összesen **46 személy** tett.

5.3. Általános Meghatalmazások Nyilvántartása

A bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások közhiteles nyilvántartásáról szóló 2017. évi XLIII. törvény 2018. január 1-jei hatályba lépése óta az általános meghatalmazások nyilvántartását elektronikus úton kell vezetni, az erre szolgáló informatikai alkalmazást az OBH elnöke működteti.

2022-ben a nyilvántartásba a törvényszékek által összesen **377 db** általános meghatalmazás került bejegyzésre.

VII. rész – A képzés

1. A képzés szervezeti alapjai és a struktúra fejlesztése

Az OBH elnöke – jogszabályban meghatározott feladatkörében eljárva, többek között – dönt a központi oktatási feladatokról és felügyeli azok végrehajtását, meghatározza a bírák képzési rendszerének és a képzési kötelezettség teljesítésének szabályait, továbbá a regionális képzési feladatokat, valamint a bírósági fogalmazók egységes központi képzésének rendszerét. A képzésekkel összefüggő kötelezettségeit a Magyar Igazságügyi Akadémián (MIA) keresztül koordinált központi képzési rendszerben látja el.

A MIA által szervezett központi képzések magukban foglalják a bírói kinevezés előtti alapképzést, az újonnan kinevezett bírák képzését, továbbá a folyamatos továbbképzést a tapasztalt bírák és önálló hatáskörben eljáró bírósági titkárok számára. A helyi képzéseket a Kúria elnöke, az ítélőtáblák és törvényszékek elnökei a jogszabályi kötelezettségeik (pl.: ügyviteli képzések, fogalmazóképzés), valamint a helyben felmerült igények alapján alakítják.

1.1. A képzésinformatikai rendszer fejlesztése

Az OBH által meghirdetett központi és nemzetközi képzésekre történő jelentkezéseket és a jelentkezések jóváhagyásait egységesen 2022-ben is a képzésinformatikai rendszer keretein belül bonyolította le a MIA.

A MIA által szervezett központi képzések területén a tárgyidőszakban is nagy hangsúlyt kapott a tananyagfejlesztés figyelemmel arra, hogy a hangsúly a jelenléti képzésekről – a Coospace e-learning keretrendszerben megtartott – online képzésekre helyeződött át. Ennek során 161 új elektronikus tananyag készült, összesen 133 óra időtartamban, melyek célcsoportja nagyrészt a hosszabb tartamú ítélkezési gyakorlattal rendelkező bírók voltak.

A Balatonszemesei Képzési Központ 2022. június 9-én nyitott meg a MIA osztályaként három, távoktatást is lehetővé tévő, modern oktatási technológiával felszerelt termével és 35 szobás szálláskapacitásával, mely hatékonyan támogatja jelenléti és hibrid képzések megvalósítását.

Az épületegyüttes Finta Csaba belsőépítész tervei alapján, az AKTÍV Ipari, Építőipari és Kereskedelmi Kft. kivitelezésében készült el. Az európai színvonalú képzési központ alkalmas a legkorszerűbb digitális eszközök által támogatott képzések lebonyolítására.

Megnyitásától az év végéig 23 központi képzésnek, 2 nemzetközi és 7 szakmai rendezvénynek adott helyet, összesen 80 képzési napon 1.355 fő számára.

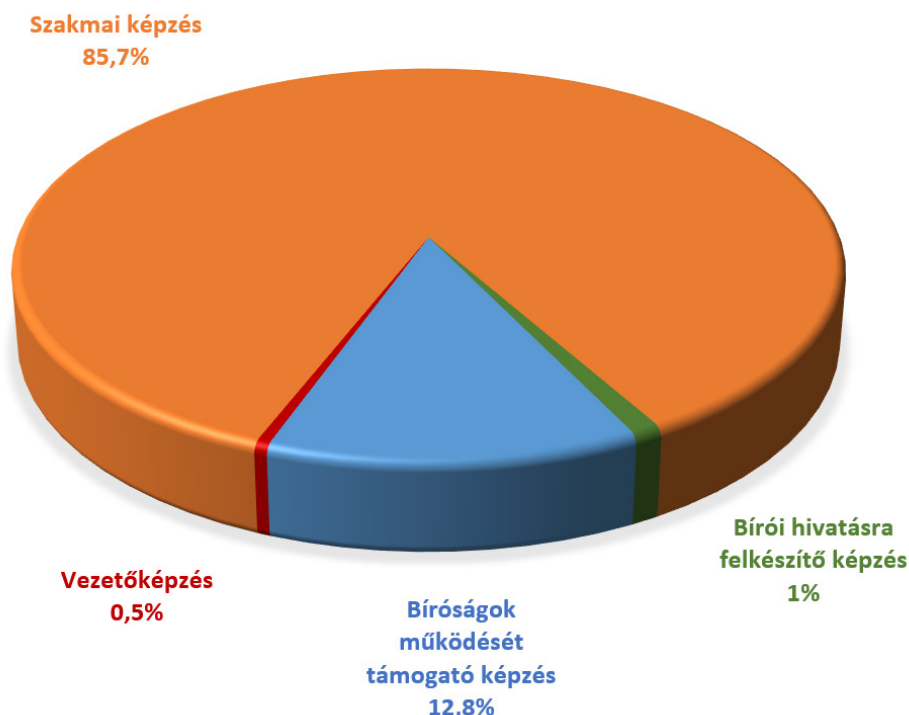
1.2. A központi képzési terv és programok

2022-ben elsősorban a bírói kartól származó képzési igényekre alapított, jogi témájú, szakmai képzésekre helyeződött a hangsúlyt.

A tárgyidőszakban a MIA központi képzés keretében két helyszínen, a budapesti Magyar Igazságügyi Akadémián, valamint a Balatonszemesei Képzési Központban (BKK) 196 rendezvényt tartott, amelyen **21.021 fő** vett részt.

A képzési területek megoszlását a következő grafikon mutatja be.

A 2022. évi központi képzéseken résztvevők megoszlása képzési területenként

1.2.1. A központi képzések kiemelt célcsoportjai

A központi képzések fókuszcsoportját elsősorban a határozatlan időre kinevezett, több éves szakmai tapasztalattal rendelkező bírák, a határozott időre kinevezett bírák, a bírói pályára való felkészítés tekintetében a bírósági titkárok és a bírósági fogalmazók, valamint a speciális ügycsoportban vagy kijelölés alapján ítélkező bírák és e feladatokat ellátó igazságügyi alkalmazottak képezték.

1.2.2. A központi képzések kiemelt fókusztemái

A **vezetőképzés** keretében kis létszámú csoportokban, személyes jelenléttel, az ítélőtáblai és törvényszéki elnökök és elnökhelyettesek igazgatási feladataihoz kapcsolódó legfontosabb ismeretek feldolgozására kerül sor. Összesen 8 vezetőképzés került megrendezésre 4 tavaszi és 4 őszi modullal, mely modulok mindegyikén 24 elnök és 24 elnökhelyettes vett részt.

A **szakmai képzések** köre kiterjedt a büntető, polgári, közigazgatási és munkaügyi ügyszak jogi tárgyú képzéseire, valamint az igazságügyi alkalmazottak szakmaspecifikus képzéseire is. Kiemelt képzés volt valamennyi ügyszak számára elérhető formában „Az Európai Unió jogának alkalmazása” című képzés, valamint az új ingatlannyilvántartási törvénnyel kapcsolatos oktatás.

Az Európai Unió joga mélyebb elsajátításának képzésekkel történő támogatása a MIA folyamatos célkitűzési között szerepel, így a frissen hatályba lépett uniós rendeletekre reflektálva kerültek megszervezésre a polgári perekben alkalmazandó új uniós rendeletek alkalmazásáról szóló e-learning képzések, így pl. a bizonyításfelvétel tárgyában a 2020/1783. EU rendeletet, valamint a kézbesítés tárgyában a 2020/1784. EU rendeletet feldolgozó képzést.

A büntetőjog területén kiemelt szerepet kaptak a Btk.-t érintő főbb változások.

A **bíróságok működését támogató képzések** területén az e-learning tananyagok segítségével megvalósult az irattáros kollégák képzése.

A szolgálati bírák, a statisztikusok, a fogalmazói versenyvizsga vizsgabizottsági tagjainak felkészítése, az adatvédelmi tisztviselők, a belső ellenőrök, a könyvtárosok, az oktatásfelelősök és a gazdasági

hivatal kontrolling rendszerének felhasználói külön, a feladataik ellátásához elengedhetetlen továbbképzéseken vettek részt.

A kijelöléshez kötött és a speciális ügytípusok képzési területén kiemelt fókusz témák voltak a csőd- és felszámolási, egyéb közhiteles nyilvántartási, végrehajtási, szabálysértési, pszichiátriai betegek felülvizsgálati és a gondnoksági peres eljárások gyakorlati kérdései.

A bírói hivatásra felkészítő képzés évről-évre az a kötelezően megvalósítandó képzés, melyek célja, hogy a bírói pályához nélkülözhetetlen szakmai ismereteket valamennyi bírósági titkár és bírósági fogalmazó megszerezhesse.

1.3. Központi-helyi és regionális képzések

Az e-learning tananyagok előtérbe kerülésével lehetővé vált, hogy a bírósági rendszer dolgozói egy időben, korlátlan létszámban vehessenek részt a központi képzéseken. Erre tekintettel a központi képzések mellett nem volt szükség helyi/regionális szinten a képzések többszöri megismétlésére, így helyi/regionális képzésként csupán az Országos Pervezetési Verseny elődöntői kerültek megtartásra – az ítélőtáblák koordinációja és az OBH általi finanszírozás mellett.

1.4. A MIA által szervezett központi képzések

2022-ben – tekintettel a MIA Tóth Lőrinc utcai épületének felújítási munkálataira – 2022 májusától a hangsúly áthelyeződött az online webináriumokra és e-learning képzésekre. A 2022. júniusában megnyitott Balatonszemesi Képzési Központban a vezetőképzések és OBT ülések kerültek megtartásra.

1.4.1. Kötelező képzések

A 2022-es évben is minden ügyszakban megrendezésre kerültek a bírák, bírósági titkárok és bírósági fogalmazók kötelező képzései. Itt kerültek feldolgozásra az eljárásjogi és anyagi jogi jogszabályokat módosító új joganyagok.

Kötelező szakmai képzések:

- a Btk-t érintő főbb változások
- a 2022-ben hatályba lépő, polgári perekben alkalmazandó uniós rendeletek gyakorlati alkalmazása
- a 2022-ben hatályba lépő, polgári perekben alkalmazandó új bizonyításfelvételi és kézbesítési rendeletek gyakorlati alkalmazása
- az új ingatlan-nyilvántartási törvény
- az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat képzései
- a határozott időre kinevezett bírák, bírósági titkárok és fogalmazók kötelező képzései
- vezetőképzések

1.4.2. Ajánlott képzések

Az ajánlott szakmai továbbképzések megszervezésével az OBH lehetőséget biztosít arra, hogy a gyorsan formálódó gazdasági és technológiai változások közepette a bírák és bírósági titkárok szakmailag felkészülten álljanak a jogalkalmazás új kihívásai elé.

Ajánlott szakmai képzések:

- A büntetés-végrehajtási szervezet és a BVOP egyes hatásköreinek, feladatainak bemutatása
- Képzés az emberkereskedelem elleni küzdelem témakörében
- A fiatalkorúak ügyeit tárgyaló bírók szakmai napja
- Pénzmosás
- A szabálysértési jog gyakorlati kérdései
- Nemzetközi elemek a büntetőeljárásban
- Nyomozási bírók szakmai napja

- A gyermek legfőbb érdeke a családjogi eljárásokban
- Anyagi pervezetés a gyakorlatban
- Deviza alapú fogyasztói szerződések
- Külföldi elemet tartalmazó családjogi ügyek
- A civil szervezetek nyilvántartásának aktuális kérdései, az alapítványi jog változásai,
- A felszámolási eljárás aktuális kérdéseiről
- Az elővásárlási jogot érintő jogviták gyakorlati kérdései
- Pénzügyi perek
- Az építési ügyekkel kapcsolatos közigazgatási jogviták
- Munkajogi aktualitások: munkaidő, pihenőidő, kártérítés, sérelemdíj
- A munkajog jövője? Atipikus munkaviszonyok, nemzetközi és uniós kitekintés

Az **196 központi képzés összesen 21.021 fő** jelenlétével valósult meg. Személyes jelenléttel megtartott képzésen (41 képzés) 1.883 fő, e-learning képzésen (40 képzés) 15.746 fő részvételével, míg az online térben, webináriumon képzésen (115 webinárium) 3.392 fő vett részt.

2. Pályázatok és tudományos kutatások, könyvtár

2.1. Mailáth György Tudományos Pályázat

2022. májusában kilencedik alkalommal került kiírásra a Mailáth György Tudományos Pályázat. A joghallgatók és a bírósági szervezet dolgozói négy szekcióban – polgári jogi, büntetőjogi, közigazgatási és munkajogi, valamint bírósági általános igazgatás – nyújthatták be dolgozataikat.

A pályázati kiírásra összesen 37 pályázat érkezett, 19 a joghallgatói, 18 a bírósági tagozatban. Főként a joghallgatói tagozatnál tapasztalható a beérkezett pályázatok számának majdnem megkétszereződése. A pályázatok számának növekedése azonban nem érintette negatívan a dolgozatok szakmai színvonalát, tekintettel arra, hogy a szakmai zsűri az előző évinél több, összesen 17 díjat ítelt oda.

2.2. Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázat

Az OBH elnöke 2022-ben nyolcadik alkalommal hirdette meg a Ráth György Bírósági Történelem és Hagyományápolás Pályázatot.

A kiírásra összesen 10 pályamű érkezett, 8 törvényszék és 2 ítéltábla pályázott.

A pályaművek elbírálására 2022. március 2. napján került sor. A bírósági vezetőkől és jogtörténész professzorból álló bíráló bizottság valamennyi benyújtott pályázatot támogathatónak ítélte. Valamennyi tervezett pályamű sikeresen, a megvalósítási határidőn belül elkészült.

3. Könyvtár

Az OBH a 2016-ban létrehozott Országos Bírósági Könyvtári Rendszer (OBKR) koordinátori hálózatának kialakításával a bírósági könyvtárak szakmai együttműködését támogatja.

A hálózat segítségével sikeresen lezajlott a bírósági könyvtárak kedvezményes dokumentum-beszerzési programja, melynek keretében a bírósági könyvtárak közel hétszáz kötetet gyarapítottak szakmai gyűjteményüket.

Az OBH által működtetett Corvina Integrált Könyvtári Rendszer üzemeltetési és támogatási szerződése alapján az év folyamán megkezdődött egy új keresőfelület telepítésének előkészítése.

Az Elektronikus Információs szolgáltatás (EISZ) Nemzeti Programja által valósult meg több hazai és több külföldi adatbázis előfizetése. A számos hazai szakirodalmi forrás mellett a külföldi adatbázisok használata is egyre gyakoribb a bírósági felhasználók körében.

2022. szeptember 14-én az OBH, a Kúria Tőry Gusztáv Jogi Szakkönyvtára, a Fővárosi Törvényszék Könyvtára, valamint a Magyar Könyvtárosok Egyesülete Jogi Szekciója közös szervezésében megrendezésre került a "Tudásátadás a jogi szakkönyvtárakban" című konferencia.

4. Tudományos kutatások

2022-ben az OBH-hoz összesen 48 kutatási kérelem érkezett magánszemélyektől, illetve hazai és nemzetközi kutatóintézetektől. Jelentősebb együttműködés a TRAFFIC természetvédő szervezet Succesful Wildlife Crime Prosecution in Europe programjával, valamint az Európai Unió Alapjogi Ügynökségével (FRA), illetve az Országos Kriminológiai Intézettel valósult meg.

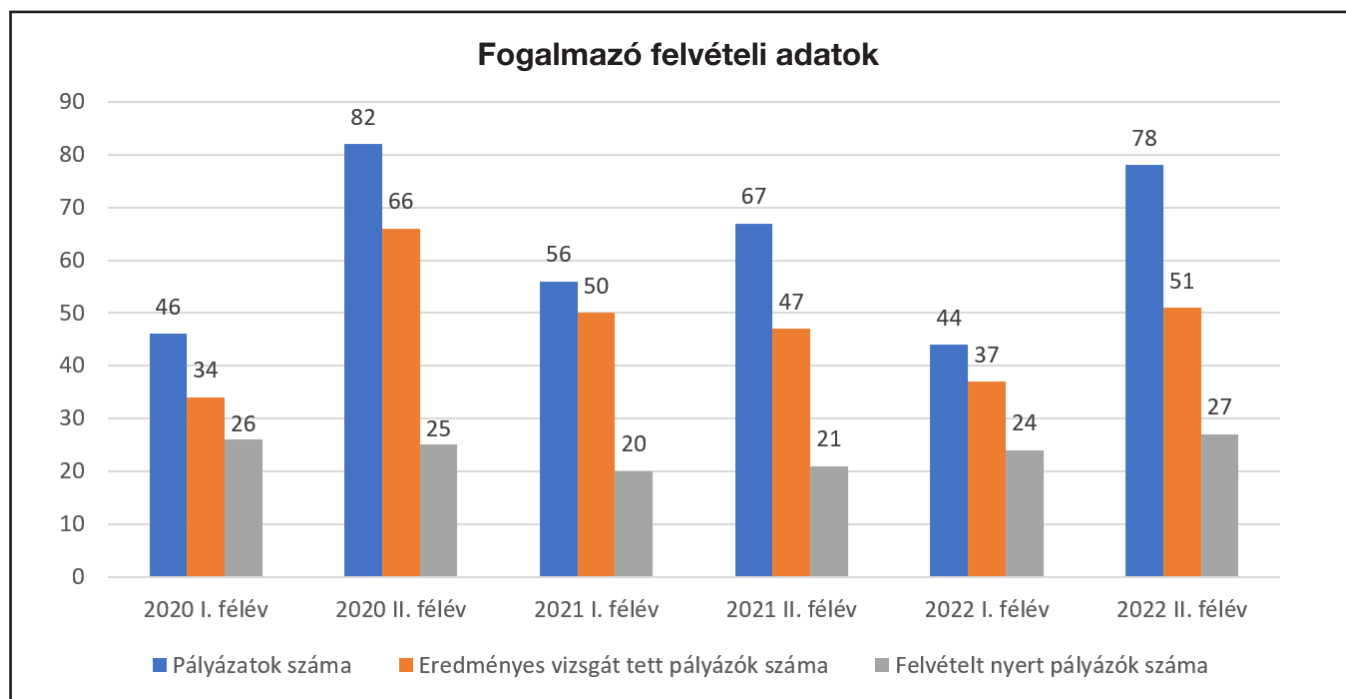
5. Fogalmazói felvételi versenyvizsga

A bírósági fogalmazói álláshelyek kiírására 2022-ben is két alkalommal került sor.

Az OBH elnöke 2022 I. félévében 12 törvényszék összesen 30 fogalmazói álláshelyére hirdetett pályázatot, melyre 44 pályázat érkezett. Az írásbeli és a szóbeli felvételt követően összesen 37 fő eredményes versenyvizsgával rendelkező pályázó jutott a 30 kiírt álláshelyre.

A 30 álláshelyből 6 álláshely betöltetlen maradt, 19 álláshely 2022. június 1. napján, 5 álláshely pedig későbbi időpontban került betöltésre.

A 2022 II. félévében a 14 törvényszék által kiírt, összesen 33 álláshelyre 78 pályázat érkezett. Az eljárás eredményeként összesen 51 pályázó közül 27 új bírósági fogalmazó került kinevezésre.

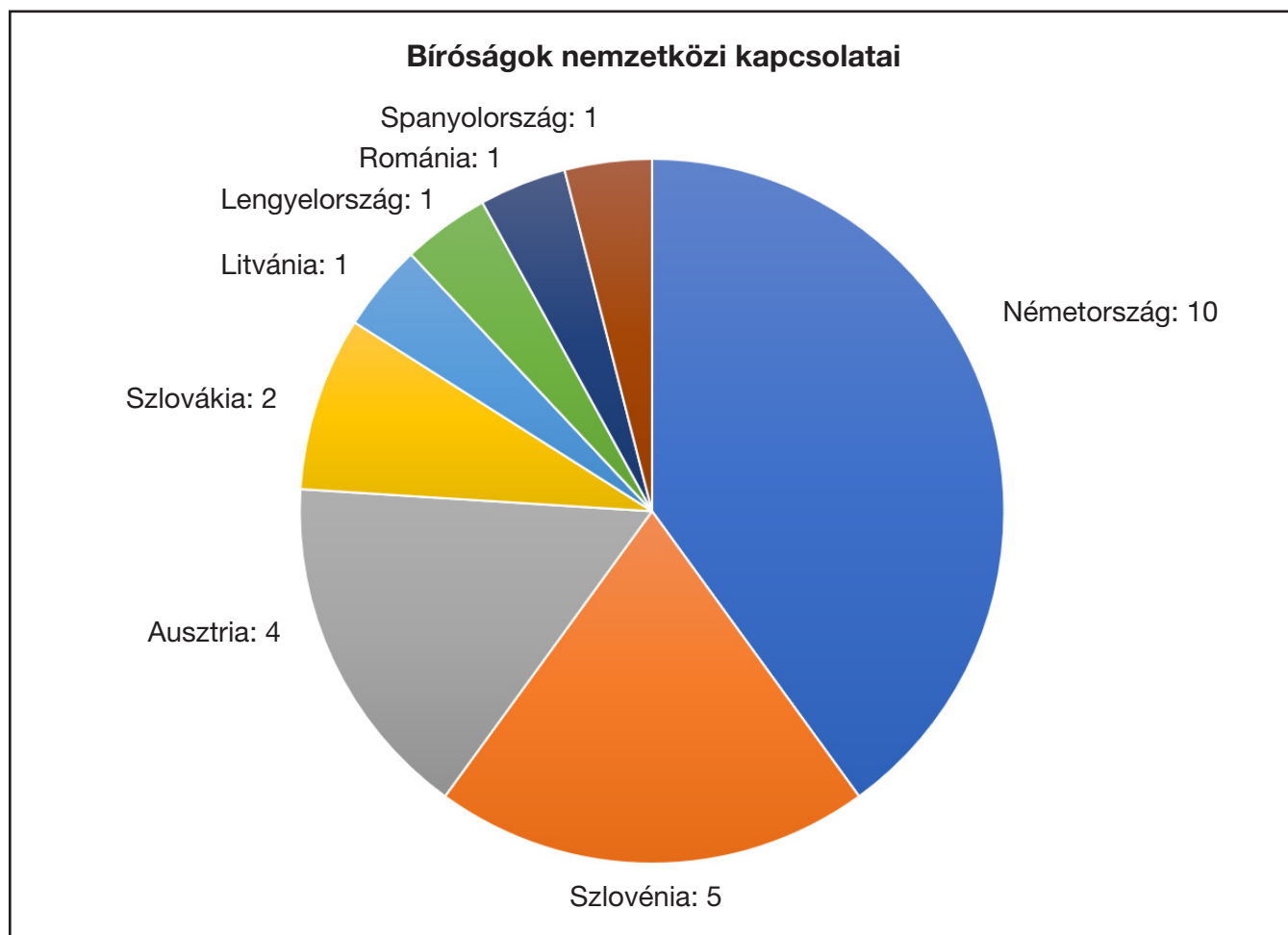
6. Nemzetközi kapcsolatok

6.1. Nemzetközi kapcsolatrendszer

Az OBH és a bíróságok szerteágazó kapcsolatrendszert tartanak fenn nemzetközi szervezetekkel és külföldi bíróságokkal. Az együttműködések lehetőséget biztosítanak a bírának, bírósági titkároknak és bírósági fogalmazóknak a nemzetközi tendenciák megismerésére és széleskörű tudásmegosztásra.

6.2. Bíróságok nemzetközi kapcsolatai

2022. évben 10 bíróság 8 különböző ország bíróságaival – Ausztria, Németország, Lengyelország, Litvánia, Románia, Spanyolország, Szlovákia, Szlovénia – tartott fenn önálló, kétoldalú szakmai kapcsolatot.

A koronavírus okozta világjárványhoz kapcsolódó korlátozások megszűnésével a nemzetközi kapcsolatokban ismét előtérbe kerültek a személyes találkozók, látogatások.

A Miskolci Törvényszék sikeres pályázatai eredményeként az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN) bilaterális csereprogramjában egy-egy 5 fős delegáció látogathatott Burgosba, illetve Nagybányára.

6.3. Az OBH nemzetközi kapcsolatai

Az OBH az alábbi nemzetközi szervezetekben rendelkezik tagsággal:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN)
- Balkáni és Euro-mediterrán Térség Igazságügyi Tanácsai Hálózat (BEMNCJ)
- Türk Igazságügyi Képzési Hálózat (TJTN) (megfigyelő tag)

Az OBH rendszeres kapcsolatot tart fenn az alábbi szervezetekkel:

- Hágai Nemzetközi Magánjogi Értekezlet,
- Európai Igazságügyi Hálózat (EJN),
- Európai Unió Bírósága (EUB),
- Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB),
- Európa Tanács,
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége „bírósági tagok hálózata” (EUAA network of court and tribunal members),
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyságának értékelésével foglalkozó bizottsága (CEPEJ).

Az igazságügyi képzések terén a MIA nemzetközi partnerei:

- Európai Igazságügyi Képzési Hálózat (EJTN),
- Európai Jogakadémia (ERA),
- Európa Tanács Jogi Hivatások Emberi Jogi Képzési Programja (HELP),
- Európai Közigazgatási Intézet (EIPA),
- Visegrádi Négyek igazságügyi akadémiai (V4).

Az OBH az alábbi szervezetekben támogatja a bírák vagy bírói egyesületek tagságát:

- az Európai Munkaügyi Bírák Egyesülete (EALCJ),
- a Közigazgatási Bírák Európai Egyesülete (AEAJ),
- a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO),
- az Európai Versenyjogi Bírák Szövetsége (AECLJ),
- a Környezetvédelmi Bírák Európai Unió Fóruma (European Union Forum of Judges for the environment),
- az Európa Tanács igazságszolgáltatás hatékonyabbá tétele céljából létrehozott bizottsága pilot bíróságok programja (CEPEJ Network of Pilot Courts),
- Aarhusi Egyezmény Jogkövetési Bizottsága,
- Európai Adatvédelmi Bírák Szövetsége (AEDPJ).

6.4. Részvétel az Európai Igazságügyi Képzési Hálózat munkájában

Az OBH tagja az EJTN-nek, és azon belül aktívan részt vesz két munkacsoportjában: a Bíróképzés módszertanával foglalkozó (Judicial Training Methods – JTM) és a Nyelvi (Linguistics) Munkacsoportban.

A JTM Munkacsoport tavasszal hibrid formában tartott ülést, melyen az OBH képviselői online vettek részt.

Az OBH második alkalommal vállalt képzésszervezőként feladatot az EJTN-ben és rendezte meg Budapesten, hibrid formában, 2022. március 24-25. napján az „Új módszertan kidolgozása az EU jogi képzésekhez” című nemzetközi képzést.

2022. március 29-30. napján az EJTN hibrid módon tartotta meg az éves kontaktponti értekezletét, amelyen az OBH online képviseltette magát. Az értekezleten az EJTN munkatársai beszámoltak a 2021. évi csereprogramok tapasztalatairól, ismertették az új csereprogramokat – igazságügyi alkalmazottak számára hirdetett csereprogramok, regionális csereprogramok, EJTN-CEPOL közös csereprogramok és az igazságügyi tanulmányi ösztöndíjprogram (judiciary learning grant) – és bemutatták a csereprogramok meghirdetésének megújított naptárát.

2022. május 2-6. napja között, két év után ismét személyesen fogadhatott résztvevőket az OBH az EJTN AIAKOS csereprogram keretében.

Az éves rendszerességgel visszatérő csereprogram célja a vendégül látó ország igazságszolgáltatási rendszerének bemutatása a bírói karrier előtt álló fiatal európai munkatársak részére. Ezen alkalommal 18 bírói kinevezés előtt álló kolléga érkezett Magyarországra az Európai Unió területéről.

2022. június 7-8. napján rendezték meg az EJTN éves közgyűlését. A közgyűlésen részt vettek az EJTN tagjai, az EJTN tisztségviselői, az Európai Bizottság képviselője, a megfigyelő státuszú tagok és a társult tagintézmények képviselői. A közgyűlésen megválasztották a soron következő 2023/2026-os időszakra az EJTN új főtitkárát, az Irányító Bizottság tagjait és a munkacsoportok vezetőit. Lehetőség

nyílt tagként csatlakozni az EJTN 4 munkacsoportjához, az OBH a Nyelvi Munkacsoportban tartotta fent tagságát.

2022. szeptember 19-23. napja között az OBH az EJTN short term, azaz rövid távú csereprogramjának keretében 14 bírót, valamint 7 igazságügyi alkalmazottat fogadott. A résztvevők Franciaországból, Lengyelországból, Finnországból, Bulgáriából, Spanyolországból, Németországból, Romániából, Litvániából, Horvátországból és Portugáliából érkeztek. A program első hetén a résztvevők Budapesten az OBH által szervezett programokon, a második héten a Debreceni Törvényszék, a Szegedi Törvényszék és a Budapest Környéki Törvényszék által szervezett szakmai programokon vettek részt.

2022. szeptember 29-30. napján került sor az EJTN Igazgatók Konferenciájára, melyet a szervezet hibrid formában rendezett meg az EU soros elnökségét betöltő Csehország közreműködésével. A konferencia címe és fő témája ezúttal „Az EJTN képző intézményei számára releváns, az oktatást érintő új fejlemények” volt, ennek keretében a digitális eszközök használatára, a tanulási kultúra fejlesztésére és az ezeket leíró modellekre helyezték a hangsúlyt.

2022. október 10-14. napja között a tréneri csereprogram keretében egy görög bírósági tréner érkezett az OBH-ba. A vendég megismerhette a magyar bírósági rendszert, az igazságügyi képzési rendszert, a bírósági közvetítést, és a Bírósági Coach-Tréneri Hálózat munkáját is.

Az EJTN Nyelvi Munkacsoport őszi ülése 2022. október 17. napján zajlott hibrid formában, melyen az OBH képviselője online vett részt. A munkacsoporti ülésen kiemelték az ebédszüneti webináriumok és a tízhetes online nyelvi beszédfejlesztő órák nagy sikerét, és megerősítették, hogy ezek a következő évben is folytatódni fognak.

2022. október 19. napján az EJTN kontaktponti ülést szervezett a Programok, a Nyelvi és a JTM Munkacsoportok nemzeti kontaktpontjai számára, melyen az OBH online képviseltette magát. Az értekezleten az EJTN beszámolt a frissített pénzügyi szabályzatáról, a tervezett digitális fejlesztésekről (új honlap, digitális képzési központ, tagok online kézikönyve), valamint a munkacsoportok vezetői beszámoltak a munkacsoportok éves tevékenységéről. Az értekezlet végén a kontaktpontok oszthatták meg nemzeti jó gyakorlataikat.

6.5. Kiküldetések, delegációk fogadása

Az OBH nemzetközi kapcsolatai biztosítják a külföldi társszervek széleskörű tájékoztatását a magyar bírósági rendszerről, annak igazgatási és szakmai irányításáról. A nemzetközi kapcsolatok ápolása, a nemzetközi társintézményekkel már kialakított és újonnan kötött együttműködések mellett a delegációk fogadása és a kiküldetések nyújtanak lehetőséget a külföldi jó gyakorlatok és tapasztalatok cseréjére, illetve azok hazai átültetésére és alkalmazására. Emellett a Magyarországra érkező külföldi szakemberek betekintést nyerhetnek a magyar igazságszolgáltatás rendszerébe, az itt zajló szakmai és igazgatási folyamatokba.

2022-ben az OBH elnöke és az OBH számos vendéget, delegációt fogadott:

- az Európa Tanács Monitoring Bizottságának delegációját,
- Vietnami Igazságügyi Minisztérium delegációját,
- a Fővárosi Törvényszékre érkező Bonni Tartományi Bíróság 5 fős delegációját,
- a Pécsi Ítéltáblára érkező Bambergi Táblabíróság bíróját,
- a török Államtanács egy magisztrátusát, aki a Közigazgatási Legfelsőbb Bíróságok Nemzetközi Egyesületének (IASAJ) 2022. évi közigazgatási bírói csereprogramja keretében érkezett Magyarországra,
- az Igazságszolgáltatási Tanácsok Európai Hálózatának (ENCJ) delegációját,
- Vietnam Belügyi Koordinációs Bizottságának tagjait,
- Vietnam Legfelsőbb Bíróságának delegációját,
- a Török Köztársaság Ombudsmani Hivatalának delegációját,
- az Amerikai Egyesült Államok magyarországi nagykövetét,
- a Legfőbb Ügyészség megkeresésére az EJTN AIAKOS csereprogramjának keretében külföldi ügyészjelöltekből álló csoportot.

2022. december 12. napján Isztambulban ünnepélyes keretek között létrejött a Türk Igazságügyi Képzési Hálózat (TJTN), melyhez az OBH megfigyelőként csatlakozott.

7. Nemzetközi képzések, ösztöndíjprogramok

7.1. Külföldi képzések, kiutazások

2022-ben 189 nemzetközi képzési eseményen 284 fő (158 bíró, 107 bírósági titkár, 19 bírósági fogalmazó és egyéb igazságügyi alkalmazott) vett részt, melyből 150 képzést személyes részvétellel, 39 képzést pedig online formában rendeztek meg.

A magyar bírók és bírósági titkárok 2022-ben ismét részt vettek az EJTN rövid távú tanulmányútjain: az Emberi Jogok Európai Bíróságán, az Európai Unió Bíróságán, az Európai Unió intézményeinél, az Európai Unió Alapjogi Ügynökségénél és a EUROJUST-nál.

Az EJTN hosszútávú programja keretében 1 bíró vett részt egy éves szakmai gyakorlaton az Emberi Jogok Európai Bíróságán, 1 bíró 6 hónapos szakmai gyakorlaton volt az Európai Unió Bíróságán és további 1 bíró töltött 4 hónapos szakmai gyakorlatot a EUROJUST-nál.

7.2. Európai Igazságügyi Képzési Hálózat THEMIS fogalmazó verseny

Az évente megrendezett szakmai versenyt az EJTN hirdeti meg a két évnél rövidebb gyakorlati idővel rendelkező bírósági, illetve ügyészségi fogalmazók és bírósági titkárok, valamint alügyészek nemzeti csapatai részére.

A verseny célja, hogy lehetőséget teremtsen a jövő bírái és ügyészei számára szakmai ismereteik és tapasztalataik megosztására, valamint tudásuk és kapcsolataik bővítésére a kommunikációs, logikai és vitakészségeik felhasználásával. A négy elődöntőből és egy döntőből álló versenyen három fős csapatok az adott elődöntő témájában való jártasságukról tesznek tanúbizonyságot.

A 17. alkalommal megrendezett versenyen két elődöntőben is indult magyar csapat. Az EU és az európai büntetőjog témakörű elődöntőt 2022. május 3-6. között rendezték meg. A zsűri értékelése alapján a magyar csapat „Határokon átívelő bűncselekmény határokon átívelő választ igényel: egy európai szintű szexuális bűnelkövető nyilvántartás víziója” című dolgozata megjelent az EJTN Journalban.

2022. június 28 – július 1. között az OBH a Balatonszemesi Képzési Központban adott helyet a THEMIS verseny Európai polgári eljárásjogi elődöntőjének. A versenyre hét országból érkeztek a csapatok. A magyar csapat „A bíróságok vége? – az igazságszolgáltatáshoz való jog átalakítása a határon átnyúló ügyekben” című dolgozatával vett részt a rendezvényen.

8. Werbőczy ösztöndíjprogramok

8.1. Werbőczy Mundus program

A Werbőczy Mundus Program keretében az OBH elnöke gyakornoki lehetőséget biztosít

- bírák és bírósági titkárok részére a luxembourgi Európai Unió Bíróságán (EUB),
- bírák és bírósági titkárok és bírósági fogalmazók részére a trieri Európai Jogakadémián (ERA), valamint
- bírák részére a strasbourgi Emberi Jogok Európai Bíróságán (EJEB).

A program keretében 2022-ben a bírósági szervezet 6 tagja kapott lehetőséget ismereteinek bővítésére gyakornokként a fenti intézményekben.

8.2. Werbőczy Lingua program

A Werbőczy Lingua Program célja a magas szintű idegennyelv-tudás fejlesztése és hasznosítása a bírósági szervezetben.

A 2021. szeptemberében indult program 2022. júniusában zárult le. Az angol nyelvű programban 7 fő (1 bíró, 3 bírósági titkár, 3 bírósági fogalmazó) vett részt.

Az OBH 2022. szeptemberében ismét meghirdette a pályázatot angol nyelvű helyekre, melyben újabb 10 hónapig 5 fő (2 bíró, 1 bírósági titkár, 2 bírósági fogalmazó) vehet részt.

8.3. Werbőczy Universitas program

Az OBH 2022-ben is meghirdette a Werbőczy Universitas Programot, melynek keretében 20 bíró, illetve bírósági titkár számára nyílt lehetőség arra, hogy bírósági igazgatást érintő posztgraduális képzésben vegyen részt. A pályázat keretében 10 fő vesz részt szakjogász képzésen, míg 2 fő egyéb posztgraduális képzésen.

9. Nemzetközi képzési projektek

Az elmúlt években az OBH partnerként vett részt az ERA több, Európai Unió támogatással megvalósult projektjében, melynek keretében 2022-ben igazságügyi alkalmazottak vehettek részt nyelvi képzéseken.

Az OBH partnerként az ERA „Együttműködés a nemzeti bírókkal a környezetvédelmi jog területén” elnevezésű projektjében is részt vesz. A projekt keretében a 2022-ben megtartott képzési alkalmakra elkészült a levegő minőségére vonatkozó magyar jogi szabályozással kapcsolatos képzési anyag.

A webináriumokat az ERA szervezésében 2022. március 28-29. és április 4-5. napján tartották meg, melyen 26 bíró és bírósági titkár, illetve 4 ügyész vett részt.

A magyar részvétellel zajló Maastricht II. projekt keretében – melynek tárgya az európai elfogatóparancs hatályosulása – a magyar szakmai felelős 2022. április 11-14. napja között egyeztetésen vett részt, majd a projekt zárókonferenciájára a projekt magyar szakmai felelősén túl meghívást kaptak a kutatást elősegítő magyar bírák is.

10. Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat

Az Európai Jogi Szaktanácsadói Hálózat (EJSZH) segíti az európai jog alkalmazását, az Európai Unió Bírósága és az Emberi Jogok Európai Bírósága joggyakorlatának figyelemmel kísérését.

A Hálózat kiemelt célja, hogy biztosítsa a gördülékeny információáramlást az EU intézményei és a magyar igazságszolgáltatás között, valamint gyors és hatékony szakmai segítséget nyújtson európai jogi kérdésekben a bírák számára.

2022. december 31. napján az EJSZH-nak 46 szaktanácsadó bíró és 14 szaktanácsadó titkár tagja volt, akik 2022. évben összesen 1.143 alkalommal adtak európai joggal kapcsolatban szakmai tanácsot kollégáik részére.

VIII. Az Országos Bírósági Hivatal működése

1. Jogszabályban nevesített feladatkörök

A bírósági folyamatokat támogató, irányító, igazgató és ellenőrző funkciók betöltésével az OBH a bírósági igazgatás központi szervezete. Az OBH működésén keresztül valósul meg az OBH elnöke jogköreinek gyakorlása és kötelezettségeinek teljesítése. Az OBH feladatait a Bszi. 86. §-a általánosságban fogalmazza meg. E szerint az OBH előkészíti az OBH elnökének határozatait és gondoskodik azok végrehajtásáról, képviseli az OBH elnökét és a bíróságokat a bírósági eljárásokban, vezeti a bírák központi személyi nyilvántartását, kezeli a bírói vagyonynyilatkozatok vagyoni részét, továbbá ellátja a jogszabály alapján hatáskörébe utalt egyéb feladatokat.

Bizonyos ügyekben a jogszabályok a bíróságok ítélkezési tevékenységéhez kapcsolódó nyilvántartásvezetési kötelezettségeket is előírnak. Az egyéb jogszabály által ide utalt, önálló, központi feladatok közül kiemelendő:

- a gondnokoltak országos nyilvántartásának,
- az előzetes jognyilatkozatok nyilvántartásának, és
- a civil szervezetek országos nyilvántartásának vezetése, továbbá
- a hirdetményi kézbesítések rendszerének működtetése, valamint
- a bírósági peres és nemperes eljárásokra adott általános meghatalmazások nyilvántartásának vezetése.

2. Szervezeti felépítés

Az OBH egyedi feladatokkal és szervezeti struktúrával létrejött központi igazgatási szervezet.

Az OBH irányítja, szervezi, ellenőrzi és koordinálja a beszámolóban ismertetett feladatokat, úgy, mint

- a központi bírósági igazgatás,
- a bírósági fejezeti költségvetési gazdálkodás,
- a bírósági szervezet központi létszámgazdálkodása,
- a bírósági épületgazdálkodás,
- az informatikai eszközök és a hálózatok működőképességének és működtetésének biztosítása,
- az európai uniós pályázatok lebonyolítása, fenntartása.

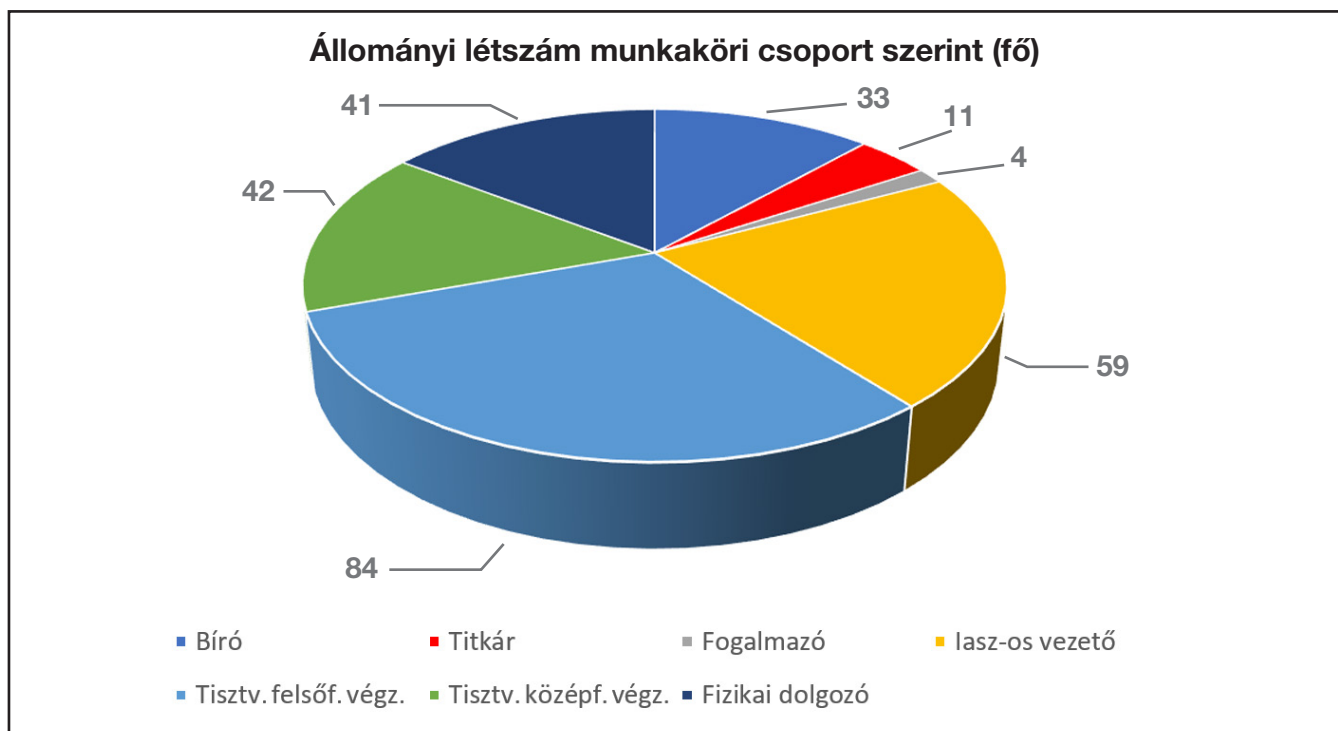
Az OBH SZMSZ 2022-ben egy alkalommal módosult. A módosítás célja a honvédelmi, polgári- és katasztrófavédelmi megbízott és a biztonsági vezető feladatának elkülönítése, valamint az Országos Nyilvántartási és Ügyfélkapcsolati Osztály és az Országos Nyilvántartási Iroda feladatainak pontosítása volt.

A 2022. évi szervezeti struktúrában 10 db főosztály vagy főosztályként működő szervezeti egység működik, amelyek összesen 30 osztályból épülnek fel, továbbá az OBH elnökét feladatai ellátásában az OBH elnökhelyettesei segítik.

3. Létszámhelyzet

3.1. Engedélyezett létszám

2022. december 31. napján az OBH engedélyezett létszáma: 323 fő, a munkajogi állományi létszáma: 274 fő, melyből 97 fő (35%) férfi, 177 fő (65%) nő.

3.2. Létszámváltozás 2022. évben

2021. december 31. napján az OBH-ban 270 fő dolgozott. 2022. június 30. napján a hivatalban dolgozók száma 279 főre emelkedett, 2022. év végére pedig a létszám 274 főre változott, amelyből a beosztott bírói létszám a 2021. év végi 35 főről 2022. év végére 33 főre csökkent.

Az OBH a beszámolóban eddig ismertetett feladatait a tárgyév végén 274 fő munkajogi állományi létszám mellett – a gyermek gondozása miatt tartósan távol lévők (15 fő) létszámát levonva – 259 fő tényleges dolgozói létszámmal látta el. Az időszak záró munkajogi állományi létszáma – az előző évi záró állományi létszámhoz képest – 4 fővel, 1,49%-kal emelkedett.

4. Együttműködés az Országos Bírói Tanáccsal (OBT)

Az Alaptörvény 25. cikkének (5) bekezdése szerint a bíróságok igazgatásának központi feladatait az OBH elnöke végzi. Az OBT felügyeli a bíróságok központi igazgatását és közreműködik a bíróságok igazgatásában más bírói önkormányzati szervekkel együtt.

A bíróságok igazgatásának jelenlegi, háromszereplős modellje 2012. január 1. napjával állt fel: a Kúria felel az ítélezés egységéért, az OBH elnökének feladata a bíróságok központi igazgatása, míg ez utóbbi tevékenységét az OBT felügyeli, azzal, hogy bizonyos kérdésekben vétőjog és együttdöntési jog is megilleti, továbbá egyes területeken a Bszi. saját döntési jogkörrel is felruházta. A jelenlegi modell tehát ezen szervezetek együttműködésén alapul, részben az Alaptörvény, részben a sarkalatos bírói törvények által lefektetettek szerint.

Az OBT egy tisztán bírókból álló testület, amelynek tagjai a Kúria elnöke és bírók által „elektori” rendszerben, közvetetten – választott 14 bíró. Az OBT ülésein tanácskozási joggal részt vesz az igazságügyért felelős miniszter, a legfőbb ügyész, a Magyar Ügyvédi Kamara elnöke, a Magyar Országos Köjegyzői Kamara elnöke, valamint az OBH elnöke.

A Bszi. 104. § (1) bekezdése értelmében az OBT működésének technikai feltételeit az OBH biztosítja. A sarkalatos törvényben írt rendelkezéseknek megfelelően az OBT az OBH székhelyét képező épületben méltó elhelyezéssel rendelkezik és a tanács munkáját adminisztratív munkatárs segíti. Az OBT tagok részére a feladataik ellátásához szükséges informatikai és technikai eszközök – igényeik szerint – biztosítottak. Az OBT választott tagjai a Bszi. 112. § (3) bekezdése, valamint a bíróságok igazgatásáról rendelkező szabályzatról szóló 6/2015. (XI. 30.) OBH utasítás 103. § (1) bekezdése alapján – a felettük munkáltatói jogkört gyakorló bírói elnök intézkedése folytán – tárgyalási kedvezményben részesülnek.

2022. évben is az OBH biztosította az OBT üléseinek helyszínét a tanács igényei szerint. A tárgydíj-szakban az OBT 15 ülést tartott, melyből 10 ülésen az OBH elnöke személyesen vett részt. Az OBT határozatait a minél szélesebb körű nyilvánosság biztosítása érdekében az OBH elnöke – külön jogszabályi előírás nélkül – a Bírósági Közlönyben 2022. évben is közzétette.

2022. évben az alábbi tárgykörökben került sor az OBT részére előterjesztések megküldésére:

- szabályozókkal kapcsolatos előterjesztések 14 db;
- személyügyi előterjesztések 21 db;
- gazdálkodási tárgyú előterjesztések 5 db;
- képzéssel kapcsolatos előterjesztések 2 db.

A megküldött 42 db OBH előterjesztés OBT támogatottságának aránya 70%-os.

2022. évben egy alkalommal ülésezett a Bírói Életpálya Szakértő Testület (BÉSZT), melyre az OBT tagjai is meghívást kaptak és az OBH elnökével, valamint az érdek-képviselői szervezetek képviselőivel az illetményen felüli juttatások egyes kérdéseit tárgyalták meg.

5. A bíróságok működése a járványhelyzet alatt

2022. június 1. napjáig a bíróságok a koronavírus okozta világjárványra tekintettel kihirdetett veszélyhelyzetnek megfelelően működtek, illetve a hatályban lévő járványügyi készültség időszakára tekintettel működésükben speciális szabályok érvényesültek.

Ennek során az eljárási kódexek rendelkezéseit a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és járványügyi készültségről szóló 2020. évi LVIII. törvény (Kivezető törvény) eltérő rendelkezéseivel együtt kellett alkalmazni a veszélyhelyzetmegszűnéséig.

2022. március 1. napjától hatályukat veszítették a Kivezető törvény bírósági eljárást érintően alábbi rendelkezései:

- a papíralapú kapcsolattartás esetén az idézésre és értesítésre vonatkozó
- a közvetítői megbeszélésen történő egyidejű jelenlét hiányára vonatkozó, valamint
- a bv. bírói eljárásokban a telekommunikációs eszköz használatára vonatkozó rendelkezései.

5.1. A bírósági szervezetben elrendelt járványügyi intézkedések

2022. márciusától a szervezetrendszerben bevezetett védelmi intézkedések – a kormányrendelet rendelkezéseinek megfelelően – enyhítésre kerültek, így például eltörlésre kerültek a kötelező maszkhasználat szabályai is.

2022. december 18. napján hatályát veszítette a járványügyi készültség bevezetéséről szóló 283/2020. (VI. 17.) Korm. rendelet, melynek következtében a bíróságokon bevezetett járványügyi intézkedések is hatályukat veszítették.

Impresszum:

Kiadó: Országos Bírósági Hivatal
1055 Budapest, Szalay u. 16.

Internet: www.birosag.hu

telefon: (06-1) 354-6000

fax: (06-1) 312-4453

Felelős kiadó: dr. Senyei György

Felelős szerkesztő: dr. Kovács Ágnes, dr. Tóth Áron László

Grafika: Kovács Gábor

ISSN: 2416-1373

Beszámoló éve: 2022.

ORSZÁGOS BÍRÓSÁGI HIVATAL